



25.09.2018

Kokousaika 25.09.2018 16:15 - 20:17, keskeytetty 18:14 - 18:25

Kokouspaikka Kallion virastotalo Toinen linja 4 A, nh. 1

Läsnä

Jäsenet

Vesikansa, Sanna	puheenjohtaja
Toijonen, Karita	varapuheenjohtaja
Bergholm, Tapio	
Ehrnrooth, Cecilia	
Muurinen, Seija	
Pajula, Matias	
Rantanen, Mari	
Tuure, Tuomas	
Ahola, Heidi	varajäsen
Apajalahti, Ahto	varajäsen
Hagman, Sandra	varajäsen
Hyvärinen, Maritta	varajäsen
Tuominen, Hannu	varajäsen

Muut

Jolkkonen, Juha	sosiaali- ja terveystoimialan toimialajohtaja poissa: 246§
Mäki, Tiina	hallintojohtaja
Turpeinen, Leena	terveys- ja päihdepalvelujen johtaja
Haapala, Maija	lakimies
Meripaasi, Seija	sairaala-, kuntoutus- ja hoivapalvelujen johtaja
Sulavuori, Maarit	perhe- ja sosiaalipalvelujen johtaja
Korhonen, Soili	erityissuunnittelija
Juutilainen-Saari, Jaana	viestintäpäällikkö
Snellman, Markus	tiedottaja
Jäntti, Merja	toiminnansuunnittelija läsnä: 234 §, saapui 17:23, poistui 18:09
Järnström, Sirpa	erityisasiantuntija läsnä: 234 §, saapui 17:23, poistui 18:09
Leistén, Erkki	johtava talous- ja velkaneuvoja läsnä: 232 §, saapui 16:21, poistui



25.09.2018

---

	Päivinen, Tuomas	16:29 kuljetuspalvelupäällikkö läsnä: 233 § saapui 16:30, poistui 17:18
Puheenjohtaja	Sanna Vesikansa	apulaispormestari 230-246 §
Esittelijät	Juha Jolkkonen	sosiaali- ja terveystoimialan toimia- lajohtaja 230-245 §
	Tiina Mäki	vs. sosiaali- ja terveystoimialan toi- mialajohtaja 246 §
Pöytäkirjanpitäjä	Soili Korhonen	erityissuunnittelija 230-246 §



25.09.2018

---

§	Asia	
230	Asia/1	Kokouksen laillisuuden ja päätösvaltaisuuden toteaminen sekä pöytäkirjan tarkastajien valinta
231	Asia/2	Ilmoitusasiat
232	Asia/3	Talous- ja velkaneuvonnan siirtyminen liikkeenluovutuksena Helsingin kaupungilta oikeusministeriölle
233	Asia/4	Kuljetuspalvelujen hankinta
234	Asia/5	Tilannekatsaus omaishoidon tuen uusista myöntämisperusteista ja suunnitelmista omaishoidon tuen kehittämiseksi
235	Asia/6	Hel-keskuspalvelujen puitesopimuksen mukaisen loppukäyttäjätuen laajennuksen hankinta
236	Asia/7	Aikuissosiaalityön sähköisen asiointin, hakemuskäsittelyn ja asiakirjahallinnan ylläpitopalvelujen jatkaminen
237	Asia/8	Protetiikan ja purenna kuntoutuksen erikoishammaslääkäritasoisten hammaslaboratoriopalvelujen hankinta
238	Asia/9	Lääkkeiden annosjakelun ja kuljetuksen hankinta kotihoidon ja palveluasumisen asiakkaille
239	Asia/10	Sosiaali- ja terveyslautakunnan lausunto kaupunginhallitukselle valtuutettu Mirita Saxbergin ym. huumeiden tunnistamista koskevasta valtuustoaloitteesta
240	Asia/11	Sosiaali- ja terveyslautakunnan lausunto kaupunginhallitukselle tupakka- ja nikotiinipolitiikan kehittämistyöryhmän mietinnöstä
241	Asia/12	Sosiaali- ja terveyslautakunnan lausunto kaupunginhallitukselle valtuutettu Atte Harjanteen ym. valtuustoaloitteesta koskien liha- ja maitotuotteiden kulutuksen puolittamista vuoteen 2025 mennessä
242	Asia/13	Kolmen vuodelle 2016 myönnetyn avustuksen takaisinperintä
243	Asia/14	Oikaisuvaatimus koskien virkasuhteen purkamista koeaikana
244	Asia/15	Salassa pidettävä (JulkL 24 § 1 mom 25 k.)
245	Asia/16	Kaupungin viranomaisten päätösten seuraaminen
246	Asia/17	Kaupungin viranomaisten päätösten seuraaminen



## § 230

### Kokouksen laillisuuden ja päätösvaltaisuuden toteaminen sekä pöytäkirjan tarkastajien valinta

#### Päätös

Sosiaali- ja terveyslautakunta päätti todeta kokouksen laillisesti koolle kutsutuksi ja päätösvaltaiseksi. Samalla sosiaali- ja terveyslautakunta päätti valita pöytäkirjantarkastajaksi jäsen Tapio Bergholmin ja varatar- kastajaksi jäsen Matias Pajulan.

#### Käsittely

Sosiaali- ja terveyslautakunta päätti valita pöytäkirjantarkastajaksi jä- sen Tapio Bergholmin ja esittelijän ehdotuksesta poiketen varatarkasta- jaksi jäsen Matias Pajulan.

#### Esittelijä

sosiaali- ja terveystoimialan toimialajohtaja  
Juha Jolkkonen

#### Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

#### Päätösehdotus

Sosiaali- ja terveyslautakunta päättää todeta kokouksen laillisesti koolle kutsutuksi ja päätösvaltaiseksi. Samalla sosiaali- ja terveyslautakunta päättää valita pöytäkirjantarkastajaksi jäsen Tapio Bergholmin ja vara- tarkastajaksi jäsen Sami Heistarón.

#### Esittelijä

sosiaali- ja terveystoimialan toimialajohtaja  
Juha Jolkkonen

#### Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano



25.09.2018

Asia/2

## § 231 Ilmoitusasiat

### Päätös

Sosiaali- ja terveyslautakunta päätti merkitä tiedoksi ilmoitusasiat.

#### Esittelijä

sosiaali- ja terveystoimialan toimialajohtaja  
Juha Jolkkonen

#### Lisätiedot

Soili Korhonen, erityissuunnittelija, puhelin: 310 50517  
soili.korhonen(a)hel.fi

### Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

### Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

### Esittelijän perustelut

Sosiaali- ja terveyslautakunta tiedottaa seuraavat päätökset tai muut tiedotusluontoiset asiat (asiakirjat nähtävänä sosiaali- ja terveyslautakunnan kokouksessa):

Kaupunginvaltuusto § 221 (29.8.2018) Töölön sairaalan (Töölönkatu 40) asemakaavan muuttaminen (nro 12491).

#### Esittelijä

sosiaali- ja terveystoimialan toimialajohtaja  
Juha Jolkkonen

#### Lisätiedot

Soili Korhonen, erityissuunnittelija, puhelin: 310 50517  
soili.korhonen(a)hel.fi

### Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano



25.09.2018

Asia/3

## § 232

### Talous- ja velkaneuvonnan siirtyminen liikkeenluovutuksena Helsingin kaupungilta oikeusministeriölle

HEL 2018-008429 T 00 00 00

#### Päätös

Sosiaali- ja terveyslautakunta päätti merkitä tiedoksi Helsingin kaupungin sosiaali- ja terveystoimialan perhe- ja sosiaalipalvelujen palvelukonaisuuden nuorten palvelut ja aikuissosiaalityön talous- ja velkaneuvonnan siirtämisen oikeusministeriölle 1.1.2019 alkaen liikkeenluovutuksen periaatteiden mukaisesti.

#### Käsittely

Johtava talous- ja velkaneuvoja Erkki Leistén oli kutsuttuna asiantuntijana läsnä kokouksessa tämän asian käsittelyssä.

#### Esittelijä

sosiaali- ja terveystoimialan toimialajohtaja  
Juha Jolkkonen

#### Lisätiedot

Pekka Mäki, lakimies, puhelin: 310 44182  
pekka.maki(a)hel.fi  
Erkki Leistén, johtava talous- ja velkaneuvoja, puhelin: 310 43107  
erkki.leisten(a)hel.fi

#### Liitteet

- 1 Liikkeen luovutussopimus talous- ja velkaneuvonnan siirtymisestä Helsingin kaupungilta oikeusministeriölle (luonnos)

#### Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

#### Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

#### Esittelijän perustelut

Johtava talous- ja velkaneuvoja Erkki Leistén on kutsuttuna asiantuntijana läsnä kokouksessa tämän asian käsittelyssä.

Talous- ja velkaneuvonnan järjestäminen siirtyy vuoden 2019 alusta alkaen aluehallintovirastolta sekä kunnilta oikeusapu- ja edunvalvontapiirien tehtäväksi. Laki talous- ja velkaneuvonnasta (813/2017) vahvistet-



tiin Tasavallan presidentin esittelyssä 1.12.2017. Samalla kumottiin aiempi talous- ja velkaneuvonnasta annettu laki (713/2000). Laki tulee voimaan 1. päivänä tammikuuta 2019. Uudistuksella halutaan yhtenäistää kansalaisten saamia talous- ja velkaneuvonnan palveluja. Samalla talous- ja velkaneuvonnan ohjaus ja valvonta siirtyvät Kilpailu- ja kuluttajavirastolta oikeusministeriölle.

Talous- ja velkaneuvonnan siirtäminen liikkeenluovutuksella perustuu suoraan lakiin talous- ja velkaneuvonnasta ja sen 12 §:ään. Talous- ja velkaneuvonnan siirtämisestä liikkeenluovutuksella sovitaan tarkemmin oikeusministeriön kanssa tämän päätöksen liitteenä olevalla liikkeenluovutussovituksella (liite 1).

### Henkilöstön siirtyminen

Henkilöstö siirtyy liikkeenluovutuksen periaattein ns. vanhoina työntekijöinä, ja henkilöstön asemaa koskeva sopimus tehdään kaupunginkanslian henkilöstöosastolla. Sopimus viedään Helsingin kaupungin henkilöstötoimikunnan käsiteltäväksi 24.9.2018. Sopimus ei ole vielä valmistunut, joten se ei ole tämän päätöksen liitteenä.

Helsingin kaupungin sosiaali- ja terveystoimialan talous- ja velkaneuvonnan henkilöstö siirtyy 1.1.2019 lukien sen oikeusapu- ja edunvalvontapiiriin palvelukseen, jonka alueella nykyinen talous- ja velkaneuvonnan palvelu tuotetaan. Palvelua tuottavat siirron jälkeen oikeusapu- ja edunvalvontapiireissä oikeusaputoimistot.

Liikkeenluovutuksessa henkilöt siirtyvät uuden työnantajan palvelukseen ns. vanhoina työntekijöinä, jolloin työsuhteesta johtuvat oikeudet ja velvollisuudet siirtyvät uudelle työnantajalle. Henkilöstön palvelusuhteen ehdot säilyvät ennallaan nykyisten kunnallisten virka- ja työehtosopimusten voimassaoloajan.

Liikkeenluovutuksen piiriin kuuluvat edellä mainittujen toimintojen vakinaisessa työsuhteessa olevat henkilöt tietyin edellytyksin. Henkilöstö, jota siirtyminen koskee, on määritelty talous- ja velkaneuvonnasta annetussa laissa (813/2017). Siirto koskee niitä talous- ja velkaneuvonnan henkilöitä, jotka ovat 1.10.2017 toimineet päätoimisesti talous- ja velkaneuvonnan tehtävissä. Päätoimiseksi katsotaan sellaiset henkilöt, joiden työajasta talous- ja velkaneuvonnan tehtäviä on ollut vähintään 70 %. Siirtyvä henkilöstö siirtyy sen oikeusapu- ja edunvalvontapiiriin tehtäviin, jonka alueella nykyinen palveluntuottaja toimii. Henkilön suostumuksella on mahdollista siirtyä myös toiseen oikeus- ja edunvalvontapiiriin virkaan.

Helsingin talous- ja velkaneuvonnassa on liikkeenluovutuksen kriteerit täyttyviä henkilöitä yhteensä 12 seuraavilla nimikkeillä:



25.09.2018

Asia/3

- 1 johtava talous- ja velkaneuvoja
- 1 lakimies
- 7 talous- ja velkaneuvojaa
- 3 asiakasneuvojaa.

Talous- ja velkaneuvonnassa työskentelevät työsopimussuhteiset työntekijät siirtyvät valtion palvelukseen ja perustettaviin virkoihin luovutuspäivänä kuten, kuten työsopimuslain 1 luvun 10 §:ssä ja kunnallisesta viranhaltijasta annetun lain 5 luvun 25 §:ssä on säädetty. Uusien perustettavien virkojen nimikkeet voivat poiketa nykyisistä.

Valtio ja oikeusministeriö noudattavat kulloinkin voimassa olevia valtiotyönantajaa sitovia henkilöstöpoliittisia periaatteita.

#### Yhteistoiminta

Talous- ja velkaneuvonnan koko henkilöstölle järjestettiin 19.4.2018 yhteistoimintakokous. Kuluvan vuoden syksyllä pidetään 1–2 tilaisuutta henkilöstölle tarkoituksenmukaisina ajankohtina. Asiaa käsitellään myös työyhteisössä.

Asiaa on käsitelty 15.5.2018 perhe- ja sosiaalipalvelujen henkilöstötoimikunnassa sekä sosiaali- ja terveystoimialan henkilöstötoimikunnassa 14.8.2018.

#### Toiminnan siirto

Helsingin kaupungin ja oikeusministeriön liikkeen luovutussopimuksessa (liite 1) sovitaan talous- ja velkaneuvonnan toiminnan luovuttamisesta oikeusministeriölle. Luovutettava toiminta on kuvattu liikkeen luovutussopimuksen kohdassa 2. Luovutettavaan toimintaan ei sisälly aineettomia tai aineellisia hyödykkeitä. Luovutettavaan toimintaan ei myöskään sisälly saamia eikä velkoja.

Muutos toteutetaan liikkeenluovutuksen periaatteiden mukaisesti ehdolla, että tarvittavat päätökset tullaan tekemään. Henkilöstöjärjestelyissä noudatetaan Helsingin kaupungin ohjeita ja menettelytapoja.

Siirto toteutetaan niin, että palvelun saatavuus on jatkuvaa. Vireillä olevien neuvonta-asiakkaiden asianhoito ja asiakirjat siirtyvät talous- ja velkaneuvonnasta annetun lain perusteella oikeusapu- ja edunvalvontapiiriin osoittaman palveluntuottajan talous- ja velkaneuvojalle.

Oikeusministeriö on asettanut talous- ja velkaneuvonnan siirto- ja kehittämishankkeen ajalle 9.10.2017–31.5.2019. Hankkeen tehtävänä on suunnitella talous- ja velkaneuvonnan palveluprosessit oikeusaputoimistoissa sekä valmistella ja toimeenpanna talous- ja velkaneuvonnan palveluiden siirtäminen oikeusapu- ja edunvalvontapiireihin. Hanke to-





25.09.2018

Asia/3

teutetaan työryhmissä, joita on kahdeksan. Työryhmissä on jäseniä oikeusapu- ja edunvalvontapiireistä, oikeusaputoimistoista, talous- ja velkaneuvonnasta ja oikeusministeriöstä.

**Esittelijä**

sosiaali- ja terveystoimialan toimialajohtaja  
Juha Jolkkonen

**Lisätiedot**

Pekka Mäki, lakimies, puhelin: 310 44182  
pekka.maki(a)hel.fi  
Erkki Leistén, johtava talous- ja velkaneuvoja, puhelin: 310 43107  
erkki.leisten(a)hel.fi

**Liitteet**

- 1 Liikkeen luovutussopimus talous- ja velkaneuvonnan siirtymisestä Helsingin kaupungilta oikeusministeriölle (luonnos)

**Muutoksenhaku**

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano



25.09.2018

Asia/4

## § 233

### Kuljetuspalvelujen hankinta

HEL 2018-008398 T 02 08 02 00

#### Päätös

Sosiaali- ja terveyslautakunta päätti panna asian pöydälle.

#### Käsittely

Kuljetuspalvelupäällikkö Tuomas Päivinen oli kutsuttuna asiantuntijana läsnä kokouksessa tämän asian käsittelyssä.

Sosiaali- ja terveyslautakunta päätti yksimielisesti panna asian pöydälle jäsen Tuomas Tuuren ehdotuksesta.

#### Esittelijä

sosiaali- ja terveystoimialan toimialajohtaja  
Juha Jolkkonen

#### Lisätiedot

Tuomas Ikävalko, hankinta-asiantuntija, puhelin: 040 6639684  
tuomas.ikavalko(a)hel.fi  
Tuomas Päivinen, kuljetuspalvelupäällikkö, puhelin: 09 310 51991  
tuomas.paivinen(a)hel.fi

#### Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

#### Päätösehdotus

Sosiaali- ja terveyslautakunta päättää:

A. hyväksyä tarjouskilpailutuksen periaatteet, joilla kilpailutetaan matkapalvelujen liikennöinti seuraavalle sopimuskaudelle, sekä oikeuttaa toimialan tekemään tarjouspyyntöasiakirjoihin tarvittaessa välttämättömiä, vähäisiä muutoksia.

B. Oikeuttaa toimialajohtajan:

- tekemään hankinnasta päätöksen,
- allekirjoittamaan hankintapäätöksen perusteella solmittavat sopimukset,
- päättämään sopimusten irtisanomisista ja purkamisista.

#### Esittelijän perustelut



Kuljetuspalvelupäällikkö Tuomas Päivinen on kutsuttuna asiantuntijana läsnä kokouksessa tämän asian käsittelyssä.

#### Hankintavaltuuksista päättäminen

Kaupungin hallintosäännön 10 luvun 1 § mukaan, ellei toimivallasta ole muutoin säädetty tai määrätty, toimialalautakunta päättää ja hyväksyy perusteet ja rajat, joiden mukaan viranomaisen päättää toimialan hankinnoista, lukuun ottamatta osakkeita.

Sosiaali- ja terveyslautakunta on 12.12.2017 (§ 334) päättänyt sosiaali- ja terveystoimialan viranhaltijoiden hankintavaltuuksista siten, että toimialajohtajan osalta vahvistettu hankintaraja on 1 000 000 euroa. Nyt tehtävällä päätöksellä lautakunta oikeuttaa toimialajohtajan tekemään hankinnasta päätöksen, jonka laskennallinen arvo on enemmän kuin 1 000 000 euroa.

#### Hankinnasta solmittavat sopimukset ja sopimusten allekirjoittaja

Helsingin kaupungin hallintosäännön 24 luvun 1 §:n mukaisesti lautakunnan päätösten perusteella tehtävät sopimukset allekirjoittaa esittelijä, ellei toimitella toisin päätä.

Mikäli ilmenee tarvetta sopimuksen päättämiseen (irtisanomiseen tai purkamiseen), päätös on tehtävä riittävän nopeasti. Siksi on tarkoitukseenmukaista, että myös sopimuksen päättämistä koskeva päätösvalta on sosiaali- ja terveystoimialan toimialajohtajalla.

#### Hankinnan taustaa

Helsingin kaupungin matkapalveluiden liikennöinnin suorahankintasopimus päättyy 31.3.2019. Helsingin Matkapalvelu on perustettu kustannustehokasta matkojen välittämistä ja yhdistelyä varten huomioiden asiakkaiden erilaiset matkustustarpeet.

Nyt hankitaan kalustoa Helsingin Matkapalvelun liikennöintiin. Hankittavaksi esitetään

- päiväkorvausliikennöintiin (liikennöntikohde 1) enintään 86 inva-autoa, joista kahdeksassa on porraskiipijä ja 32 henkilöautoa
- ylivuotoliikennöintiin (liikennöntikohde 2) enintään 40 inva-autoa, joista kolmessa on porraskiipijä ja 30 henkilöautoa
- yhdistettyyn päivä- ja ylivuotoliikennöintiin (ns. hybridiliikennöinti) 62 inva-varusteltua ja 12 henkilöautoa.

Edelliseen hankintaan verrattuna inva-varusteltua kalustoa lisättäisiin sekä päiväkorvaus- että yhdistettyyn päivä- ja ylivuotoliikenteeseen. Kalustoa lisäämällä varmistetaan autojen saatavuus, mahdollistetaan



25.09.2018

pikatilausmatkojen joustavampi käyttö sekä lukumäärän kasvattaminen ja vastataan lisääntyneeseen päivätoimintakuljetustarpeeseen.

Hankinnan jälkeen osa kohteista, jotka on aiemmin liikennöity erikseen kilpailutetuilla päivätoimintakuljetuksilla, järjestetään Helsingin Matkapalvelun kautta. Tällä muutoksella pyritään autojen joustavampaan käyttöön, tuottavuuden parantamiseen ja ryhmäkuljetusten suurempaan joustavuuteen.

Matkapalvelun käyttöoikeus asiakkaalle myönnetään sosiaalihuollon päätöksellä. Asiakkaalle luodaan hänen henkilökohtaisia matkustustarpeitaan kuvaava asiakasprofiili. Matkapalvelukeskus kirjaa asiakkaalle tilauksen, yhdistelee ja välittää matkan autoihin sovittujen sääntöjen ja ohjeiden mukaisesti.

Lautakunnalle tuodaan syksyn aikana erikseen kilpailutettava täydentävä liikenne, joka on tarkoitus järjestää matkakohtaiseen kilpailutukseen perustuvalla järjestelmällä, johon kaikki ehdot täyttävät halukkaat liikennöitsijät voivat liittyä. Samassa yhteydessä päätetään niiden päivätoimintakohteiden kuljetusten hankinnasta, joita ei järjestetä Helsingin Matkapalvelun kautta sekä tolppalupien ja irrotettujen asiakkaiden kuljetusten järjestämisestä siltä osin, kun kyse ei ole vakioliikennöitsijästä tai tututaksista.

Tolppaluvalla tarkoitetaan tilannetta, jossa asiakkaalle annetaan matkapalvelun asiakaspalvelijan toimesta oikeus ottaa auto taksitolpalta tai tilata suoraan valitsemastaan taksikeskuksesta. Arvio tehdään aina tapauskohtaisesti.

Tututaksilla tarkoitetaan kuljetuspalvelujen järjestämistapaa, jossa asiakkaan hyväksi annetaan hänen valitsemalleen liikennöitsijälle maksusitoumus kuljetusten järjestämisestä. Tututakseja käytetään tyypillisesti irrotettujen inva-varusteltua ajoneuvoa käyttävien asiakkaiden osalta, kun vain jotkut tai joku liikennöitsijä voi kuljetuksen toteuttaa. Syitä voi olla esimerkiksi asiakkaan käyttäytyminen, erityiset apuvälineet tai muu vastaava syy.

#### Hankintamenettely ja valinnan perusteet

Tarjouspyynnössä ja sen palvelukuvauksessa asetettujen laadullisten vähimmäisvaatimusten nähdään takaavan hankittavalle palvelulle riittävän korkeatasoisen laatutason, joten tarjousvertailussa vertailuperusteena on halvin hinta.

Tarjouspyynnössä ja sen liitteissä on esitetty tarjousten vertailuperusteet. Tarjouspyynnössä ja sen liitteissä on esitetty myös tarjoajalle ja tarjoukselle asetetut laadulliset vähimmäisvaatimukset (kelpoisuusvaa-



timukset), joiden on ehdottomasti täyttyvä koko sopimuskauden ajan. Tilaaja valvoo sopimusehtojen noudattamista.

Esitys tarjouspyyntöasiakirjoiksi on tämän esityksen liitteinä. Hankintalain (1397/2016) 60 §:n ja 138 §:n mukaan hankintailmoitusta ei saa julkaista muualla ennen kuin se on julkaistu julkisten hankintojen internetosoitteessa [www.hankintailmoitukset.fi](http://www.hankintailmoitukset.fi), joten tarjouspyyntöasiakirjoja ei julkaista internetissä.

Edelliseen hankintaan verrattuna palvelukuvauksessa on tarkennettu:

- tietojen tallentamiseen liittyviä ohjeita
- asiakkaan mukana matkustavia henkilöitä
- tiukennettu ja tarkennettu asiakkaan vastaanottamiseen ja luovuttamiseen liittyviä määräyksiä tilanteessa, jossa asiakkaan turvallisuus edellyttää vastaanottajalle luovuttamista
- lisätty ja tarkennettu asiakkaan oikeutta saattamisapuun kuljettajalta
- lisätty oikeus pysähdykseen matkan varrella asiakkaan huollossa olevien lapsien jättämiseksi hoitoon tai sieltä noutamiseksi
- korostettu entisestään apuvälineiden kiinnittämisen tärkeyttä
- järjestetty paremmat mahdollisuudet erilaisten avustajakoirien turvallisesti kuljettamiseksi
- lisätty ja tarkennettu kuljettajilta vaadittavaa ammattitaitoa ja täydennuskoulutusvelvoitetta
- tiukennettu kuljettajilta vaadittua kielitaitovaatimusta tiukennettu ajo-neuvopäätelaitteeseen liittyviä tietosuojavaatimuksia
- lisätty vaatimus maksupäätteestä lähilukuominaisuuksin omavastuusuuden maksamista varten
- määrätty autossa olevasta vaihtokassasta
- asetettu määräys Isofix-lastenistuinjärjestelmästä
- lisätty ja korotettu palvelun laatuun liittyviä sanktioita (sopimussakko).

#### Tehtävät sopimukset

Palvelu kilpailutetaan kahden (2) vuoden sopimuskaudelle. Sopimuskauden tavoiteltu alkamisajankohta on 1.4.2019. Perussopimuskauden jälkeen sopimus jatkuu toistaiseksi voimassaolevana. Sopimuksessa on kahden vuoden määräajan jälkeen puolen vuoden irtisanomisaika.



25.09.2018

Sosiaali- ja terveystoimiala varaa oikeuden irtisanoa sopimuksen kesken sopimuskauden, mikäli se on uuden sosiaali- ja terveystoimialan järjestämismallin vuoksi perusteltua.

Sosiaali- ja terveystoimiala ei sitoudu hankkimaan tiettyä määrää palvelua, vaan hankkii palvelun tarpeen mukaisesti.

Esittelijä

sosiaali- ja terveystoimialan toimialajohtaja  
Juha Jolkkonen

Lisätiedot

Tuomas Ikävalko, hankinta-asiantuntija, puhelin: 040 6639684  
tuomas.ikavalko(a)hel.fi  
Tuomas Päivinen, kuljetuspalvelupäällikkö, puhelin: 09 310 51991  
tuomas.paivinen(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Salassa pidettävä (Hankintalaki 60 § ja 138 § )
- 2 Salassa pidettävä (Hankintalaki 60 § ja 138 § )
- 3 Salassa pidettävä (Hankintalaki 60 § ja 138 § )
- 4 Salassa pidettävä (Hankintalaki 60 § ja 138 § )
- 5 Salassa pidettävä (Hankintalaki 60 § ja 138 § )
- 6 Lausunto kuljetuspalvelujen hankinnasta, Helsingin kaupungin vammaisneuvosto
- 7 Lausunto kuljetuspalvelujen hankinnasta, Helsingin kaupungin vanhusneuvosto

Muutoksenhaku

- A. Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano
- B. Oikaisuvaatimusohje, sosiaali- ja terveyslautakunta

Tiedoksi

Hankinta-asiantuntija  
Kuljetuspalvelupäällikkö



25.09.2018

Asia/5

## § 234

### Tilannekatsaus omaishoidon tuen uusista myöntämisperusteista ja suunnitelmista omaishoidon tuen kehittämiseksi

HEL 2018-009268 T 05 00 00

#### Päätös

Sosiaali- ja terveyslautakunta päätti panna asian pöydälle.

#### Käsittely

Erityisasiantuntija Sirpa Järnström ja toiminnansuunnittelija Merja Jäntti olivat kutsuttuina asiantuntijoina läsnä kokouksessa tämän asian käsittelyssä.

Sosiaali- ja terveyslautakunta päätti yksimielisesti panna asian pöydälle jäsen Hannu Tuominen ehdotuksesta.

#### Esittelijä

sosiaali- ja terveystoimialan toimialajohtaja  
Juha Jolkkonen

#### Lisätiedot

Merja Jäntti, toiminnansuunnittelija, puhelin: 310 43715  
merja.jantti(a)hel.fi  
Maarit Varis, toiminnansuunnittelija, puhelin: 310 42850  
maarit.varis(a)hel.fi

#### Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

#### Päätösehdotus

Sosiaali- ja terveyslautakunta päättää merkitä tiedoksi omaishoidon tuen tilannekatsauksen vuodelta 2018. Lisäksi lautakunta päättää hyväksyä selvitykseen liittyvän esityksen kotiin annettavan lomituksen tuntimäärän lisäyksestä 2 tai 3 kertaa kuudesta tunnista 2 tai 3 kertaa kahdeentoista tuntiin kuukaudessa.

#### Esittelijän perustelut

Toiminnansuunnittelija Merja Jäntti ja erityisasiantuntija Sirpa Järnström ovat kutsuttuina asiantuntijoina läsnä kokouksessa tämän asian käsittelyssä.

Helsingissä uudistettiin omaishoidon tukea vuonna 2018. Sosiaali- ja terveyslautakunta hyväksyi kokouksessaan 7.11.2017 § 285 omaishoidon tuen uudet myöntämisperusteet 1.1.2018 lukien. Uudistetuissa



myöntämisperusteissa hoitopalkkiot on nostettu Espoon tasolle. Palvelujen käytöstä tehtävät hoitopalkkion pienennykset noudattavat myös Espoon mallia. Uuden linjauksen mukaan hoidettava voi olla poissa kotoa 8–9 tuntia, ilman että se vaikuttaa hoitopalkkion määrään. Arvioitaessa omaishoitajan antamaa hoitoa ja huolenpitoa otetaan huomioon erityisesti myös ohjaus ja valvonta sekä hoidon psyykinen kuormittavuus. Omaishoidon tuen myöntämisperusteet mahdollistavat omaishoitajan työssäkäynnin hoitopalkkioltaan matalimmassa sekä keskimmissä hoitoisuusryhmässä sekä joissain tilanteissa myös ylimmissä hoitoisuusryhmässä.

Lisäksi lautakunta edellytti seuraavia toimenpiteitä valmisteltavaksi:

1. Lautakunnalle valmistellaan päätettäväksi esitys kotilomituksen kehittämiseksi siten, että se vastaa paremmin omaishoitajien tarpeisiin mm. lomituksen tuntimäärien osalta.
2. Kaikille omaishoitajille toteutetaan asiakaskysely, jossa selvitetään omaishoitajien jaksamista, tuen tarpeita, muutoksen vaikutuksia tukeen ja tyytyväisyyttä palveluihin.
3. Selvitetään mahdollisuutta hyödyntää henkilökohtaisen budjetin tyyppistä toimintamallia yhtenä omaishoidon palvelujen toteuttamismuotona.
4. Omaishoidon tilannekatsaus tuodaan lautakunnalle tiedoksi syyskuun loppuun 2018 mennessä.
5. Seurataan syyskuun 2018 loppuun mennessä sukupuolivaikutuksia tuottamalla tietoa muun muassa omaishoitajien sukupuolijakaumasta ja iästä.
6. Pisteytyslomakkeen käyttökelpoisuutta tarkastellaan ja pisteytyksen sisällöt tarkistetaan yhteistyössä järjestöjen kanssa.

#### Omaishoitajien määrä

Helsingissä oli tammi-heinäkuussa 2018 sopimuksen tehneitä omaishoidon tukea saavia omaishoitajia yhteensä 3 567, joista alle 65-vuotiaiden hoitajia oli 1 719 ja yli 65-vuotiaiden hoitajia 1 871. Vuonna 2017 vastaavana ajankohtana omaishoitajia oli 3 479, joista alle 65-vuotiaiden hoitajia 1 635 ja yli 65-vuotiaiden hoitajia 1 863.

#### Uusien kriteerien mukaan arvioidut asiakkaat

Tähän mennessä perhe- ja sosiaalipalvelujen omaishoidon tuen asiakkaista on uudelleen arvioitu yhteensä 72 %. Sairaala-, kuntoutus - ja hoivapalvelujen puolella uudelleen arvioituja on noin 70 % asiakkaista.





Omaishoidon tukeen tuli tarkistuksen yhteydessä hakijoiden kannalta useita myönteisiä muutoksia. Hoitopalkkioiden määriä nostettiin. Helsingissä tällä hetkellä maksettavat hoitopalkkiot ovat Uudenmaan kuntien korkeimpiin kuuluvia. Hoitajan työssäkäynnin vaikutuksia sekä muiden palvelujen vaikutusta maksettavan hoitopalkkion määrään lievennettiin. Muutoinkin uusituissa kriteereissä pyritään huomioimaan entistä paremmin hoidettavan valvonnan kuormittavuutta hoitajan työssä.

Kriteerien tarkistukset näkyvät myös vuonna 2018 tehdyissä päätöksissä. Heinäkuussa 2018 oli tehty yhteensä 1999 omaishoidon tuen päätöstä / uudelleenarviointia. Näistä kielteisiä oli 112 eli 6 %. Samaan aikaan vuonna 2017 tehtiin 1 350 päätöstä / uudelleenarviointia, joista kielteisiä päätöksiä oli 128 eli 9 % hakemuksista. Tämä näkyy asiakasmäärän kasvuna. Verrattaessa asiakasmäärää heinäkuun 2017 ja 2018 välillä, on asiakasmäärä kasvanut vuoden aikana 6,2 % (2017 heinäkuussa yhteensä 3 055 asiakasta ja 2018 heinäkuussa yhteensä 3 245 asiakasta).

Muutoksen esiintuomiseksi edellä on esitetty vain heinäkuun tiedot. Heinäkuun tiedot ovat viimeisimmän valmiin tilastokuukauden tietoja.

#### Vapaapäiviä käyttäneiden asiakkaiden määrä

Alle 65-vuotiaista omaishoidon tuen asiakkaista tammi-heinäkuussa 2018 vapaapäivien aikaista hoitoa käytti 38,9 % asiakkaista (639/1 642) ja yli 65-vuotiaista asiakkaista 41,1 % (773/1 878). Vastaavana ajanjaksona 2017 alle 65-vuotiaista omaishoidon tuen asiakkaista 33,4 % (574/1 716) ja yli 65-vuotiaista asiakkaista 42,7 % (801/1 875) käytti vapaapäivien aikaista hoitoa.

Eniten käytetty vapaan muoto oli sijaisomaishoitaja, jota käytettiin kolmasosassa vapaita. Seuraavaksi eniten käytettiin kodin ulkopuolista laitoshoidoa ja asumispalveluja (oma toiminta).

Omaishoitoperheet ovat hyvin heterogeeninen ryhmä. Myös syyt vapaapäivien käyttämättömyyteen vaihtelevat. Helsingin sosiaalivirastossa tutkittiin vuonna 2009 julkaistussa selvityksessä syitä sille, miksi omaishoitajat eivät käyttäneet vapaapäiviään.

Tuolloin Helsingissä oli vuoden 2008 loppuun mennessä 3 140 omaishoidon tuen asiakasta. Näistä asiakkaista 43 % oli sellaisia, joiden hoitajalla oli oikeus vapaapäiviin. Heistä 51 % käytti vapaapäiväoikeuttaan. Selvityksen otokseen valittiin omaishoitoperheet, jotka eivät lainkaan olleet käyttäneet vapaapäiviään.

Palvelu oli ollut tiedossa vastaajilla kohtuullisen hyvin (90 %:lla). Vastausten perusteella 42 % vastaajista ei ollut tuntenut tarvitsevansa va-



25.09.2018

paapäiviä. 53 % ilmoitti jonkun muun kuin esitetyn syyn. Tarjottu järjestely ei ollut sopiva 30 %:n mielestä hoidettavista. Hoitajan mielestä vapaiden ajaksi tarjotut palvelut eivät olleet sopivia 17 %:ssa tapauksista.

Aija Korhonen on 2013 valmistuneessa opinnäytetyössään (Arcadan ammattikorkeakoulu) koennut kirjallisuuskatsauksen tutkimuksista (8 tutkimusta), joissa oli tutkittu vapaapäivien käyttämättömyyden syitä. Tutkimuksista esille nousseita syitä olivat mm. omaishoitajien tiedonpuute lakisääteisistä vapaista, palvelutarjonta ei ole sopivaa ja omaishoitaja ei kokenut tarvitsevansa vapaita. Tulosten perusteella Korhonen arvioi, että vapaiden käyttämättömyyteen on kuitenkin mahdollista vaikuttaa. Tämä tukee myös yleistä havaintoa palvelujen räätälöinnin tärkeydestä. Palvelujen räätälöintiä laajennetaan ja jatketaan sosiaali- ja terveystoimessa ja esim. selvityksessä esitetty kotiin annettavan tuntilomituksen laajennus lisää toivon mukaan vapaiden käyttöä tulevaisuudessa.

#### Omaishoidon tuen asiakkaiden sijoittuminen eri hoitoisuusryhmiin

Asiakkaat jakautuivat prosentuaalisesti eri hoitoisuusryhmiin seuraavasti (mukana myös uudelleenarvioidut, tilanne 7/2018). Tilanne heinäkuussa on esitelty, koska kuvaa parhaiten muutosta verrattaessa edellisvuoteen.

1.hoitoisuusryhmä n.3,5 % (79 asiakasta)

2.hoitoisuusryhmä n.36 % (795 asiakasta)

3.hoitoisuusryhmä n.60 % (1 346 asiakasta)

Vuonna 2017 heinäkuussa, jolloin oli käytössä neljä hoitoisuusluokkaa, asiakkaat jakautuivat eri hoitoisuusryhmiin seuraavasti:

1.hoitoisuusryhmä n. 2% (64 asiakasta)

2.hoitoisuusryhmä n. 13% (432 asiakasta)

3.hoitoisuusryhmä n. 34% (1096 asiakasta)

4.hoitoisuusryhmä n. 50% (1623 asiakasta).

#### Omaishoidon tuen kustannukset

Vuoden 2017 tilinpäätöksessä omaishoidon tuen kustannukset olivat noin 28 milj. euroa. Vuodelle 2018 omaishoidon tukeen on varattu noin 38 milj. euroa. Toteuma oli heinäkuussa noin 16 milj. euroa, ja vaikka kustannuksia aiheutuu loppuvuoden aikana alkuvuotta enemmän, tulevat koko vuoden kustannukset olemaan todennäköisesti pienemmät kuin omaishoidon tukeen on alun perin varattu. Tämä johtuu muun



muassa siitä, että palvelutarpeiden arviointi on suuresta asiakasmäärästä johtuen vienyt aikaa sekä siitä, että tulosbudjetissa on varauduttu siihen, että kaikilla omaishoitajilla olisi tosiasiallinen mahdollisuus käyttää lakisääteisiä vapaapäiviään.

## Muutokset omaishoidon tuessa

### Lasten hoitoisuuden kuvaus

Kaupunginhallitus edellytti päätöksessään 26.6.2017 lasten hoitoisuutta kuvaavaan lomakkeeseen seuraavia muutoksia:

- Myöntämisperusteissa huomioidaan nykyistä selkeämmin valvonnan ja ohjauksen tarve hoitoluokkaa määriteltäessä.
- Uusien kriteerien pitää mahdollistaa yksilöllinen harkinta.
- Tarkistetaan pisteytysrajoja ja kohtuullistetaan leikkureita, joilla perheiden saamaa tukea alennetaan, jos he käyttävät jaksamista tukevia palveluita.

Lomake on uusittu keväällä 2018 edellä mainitut linjaukset huomioiden sekä järjestöpalautteita hyödyntäen. Pisteytyslomakkeessa on pyritty tuomaan esille ne hoidon sitovuuteen ja rasittavuuteen liittyvät tekijät, jotka kuvaavat mahdollisimman kattavasti lapsen hoitoisuutta. Lomakkeeseen on lisätty myös avoin kenttä, jossa voidaan täydentää lomakkeesta mahdollisesti puuttuvia hoidon vaativuuden kuvauksia. Lomake on vain yksi keino lapsen hoitoisuuden kartoitukseen, eikä yksin määrittele hoidosta maksettavaa korvausta. Viitteellisiä pisteytysrajoja muutettiin edelliseen lomakkeeseen verrattuna seuraavasti: ylin maksuluokka: lasten ja nuorten hoitoisuuden arviointilomakkeen tulos (35–47/47), aiemmin 41–47; toinen maksuluokka: lasten ja nuorten hoitoisuuden arviointilomakkeen tulos (20–40/47), aiemmin 31–40 sekä alin maksuluokka: lasten ja nuorten hoitoisuuden arviointilomakkeen tulos (14–25/47), aiemmin 20–30.

Molempia lomakkeita testattiin 30 lapsen osalta huhtikuussa 2018. Uusi kuvailulomake tuotti jonkin verran korkeamman pistemäärän (keskiarvo 22,6 pistettä) kuin vanha lomake (keskiarvo 21,4).

Omaishoidon tuen maakuntavalmistelussa asiakkaiden hoidon- ja palvelutarpeen arviointi on yksi yhtenäistettävä tekijä. Lasten hoitoisuuden arvioinnin kehittämistä jatketaan maakuntien kehittämissyhmässä kaikille alueille yhteisen mittariston aikaansaamiseksi.

### Omaishoidon tuen valmennus



Omaishoidon tuen valmennus tuli kuntien vastuulle vuoden 2018 alusta. Omaishoidon toimintakeskukset ovat jo useamman vuoden ajan järjestäneet yhteistyössä Pääkaupunkiseudun omaishoitajat ja läheiset ry:n kanssa uusille omaishoitajille tarkoitettuja valmennuskursseja. Vuoden alusta on järjestetty myös erityisesti alle 65-vuotiaille ja alle 18-vuotiaille suunnattuja valmennuskursseja. Elokuuhun 2018 mennessä on järjestetty yhteensä 4 valmennuskertaa. Syksyn kursseilla on tarkoitus käsitellä mm. omaishoitajuuden ja työn yhteensovittamista sekä parisuhteen haasteita omaishoidon tuessa.

### Omaishoidon asiakaskysely

Sosiaali- ja terveyslautakunta päätti 7.11.2017 hyväksyessään omaishoidon tuen uudet myöntämisperusteet mm. että: ”kaikille omaishoitajille toteutetaan asiakaskysely, jossa selvitetään omaishoitajien jaksamista, tuen tarpeita, muutoksen (=omaishoidon tuen myöntämisperusteiden ja hoitopalkkioiden muutos) vaikutuksia tukeen ja tyytyväisyyttä palveluihin”.

Sosiaali- ja terveyslautakunnan toivomana asiakaskyselynä päätettiin käyttää Cope-kyselyä (Carers of Older People in Europe). Kysely on Kansaneläkelaitoksen Suomen olosuhteisiin vuonna 2011 sovittama, eurooppalaisena yhteistyönä valmisteltu omaishoitajien jaksamista koskeva kysely. Terveyden ja hyvinvoinnin laitoksen Toimia-asiantuntija verkosto on todennut sen sopivan myös nuorempia omaishoidon asiakkaita hoitavien omaishoitajien kuormittumisen ja tuentarpeen arviointiin. Kyselyn taustatieto-osuutta voi muokata, mutta itse Cope-indeksikysymykset ovat suojattuja. Yli 65-vuotiaiden omaishoidon tuen asiakkaiden omaishoitajat osallistuivat vuonna 2013 omaishoitajille suunnattuun Cope-kyselyyn.

24.5.2018 järjestettiin yhteistyökokous, jonne kutsuttiin keskeiset omaishoitajärjestöjen edustajat. Tilaisuudessa käytiin läpi omaishoidon tuen tilannekatsaus, esiteltiin lasten hoitoisuutta kuvaava lomake ja keskusteltiin ajankohtaisista asioista sekä järjestöjen ehdotuksista ja toiveista omaishoidon tuen kehittämiseksi. Tilaisuuden lopuksi osallistujille esiteltiin vuonna 2013 toteutettu kysely ja pyydettiin ehdotuksia Cope-kyselyn taustatieto-osuuteen. Ehdotuksia oli mahdollisuus lähettää myös tilaisuuden jälkeen. Saadut ehdotukset otetaan huomioon toteutettavassa kyselyssä.

Asiakaskysely on suunniteltu toteutettavaksi lokakuun puolessa välissä 2018, jotta mahdollisimman monen omaishoitajan sopimus olisi ehditty tarkistaa uusien kriteerien mukaiseksi, ja he voisivat vastata kriteerimuutosta koskeviin taustakysymyksiin. Kyselyn luotettavuuden varmistamiseksi sen toteuttaa ulkopuolinen toimija, joka sekä lähettää että



vastaanottaa vastauslomakkeet, eivätkä yksittäisen vastaajan vastaukset välity nimettöminäkään viranhaltijoille. Kyselyn tulokset tuodaan sosiaali- ja terveyslautakunnan tietoon joulukuussa 2018.

#### Henkilökohtaisen budjetin käyttö

Sosiaali- ja terveystoimenministeriö myönsi 2018 Uudenmaan valinnanvapauspilottille 50 miljoonaa euroa sote-keskusten, suunhoidon ja asiakasetelin pilotointiin. Uudenmaan valinnanvapauspilotti on Keski-Uudenmaan sote-kuntayhtymän ja Helsingin sosiaali- ja terveystoimen käynnistämä hanke. Hankehakemus sisälsi myös henkilökohtaisen budjetin käytön pilotoinnin. Siihen ei kuitenkaan saatu rahoitusta. Jos avautuu mahdollisuus hakea rahoitusta uudelleen, omaishoidon henkilökohtaista budjettia arvioidaan uudelleen. Omaishoidon tuen asiakkaiden näkemyksiä henkilökohtaisella budjetilla toteutettavista palveluista kerätään asiakastilaisuuksissa ja järjestötapaamisissa.

Mikäli lakisääteisen vapaan toteuttaminen kodin ulkopuolella ei ole mahdollista tai tarkoituksenmukaista, on lomituspalvelua myönnetty hoidettavan kotiin ostettavana palveluna palvelusetelillä. Kuuden tunnin palveluseteli vastaa yhtä vapaapäivää. Kotiin annettavaa lomitusta on myönnetty 12–18 tuntia kuukaudessa 2 x 6 tunnin tai 3 x 6 tunnin jaksoissa riippuen hoidettavan hoitoisuusryhmästä ja vapaapäivien lukumäärästä.

Kotiin annettavan lomituksen palveluseteliä uudistetaan parhaillaan osana asiakassetelihanketta. Palveluseteli tulee käyttöön vuoden 2019 alusta. Mikäli tuntilomitus nostetaan 2–3 x 6 tunnin jaksoista 2–3 x 12 tunnin jaksoihin, karkean kustannusarvion mukaan vuonna 2018 kotiin annettavan tuntilomituksen kokonaiskustannukset ovat noin 1,8 miljoonaa euroa. (Arvioitu tilanteen 8/2018 mukaan, jolloin myönnettyjen setelien arvo oli n.1,2 miljoonaa euroa). Mikäli halutaan nostaa tuntimäärä kaksinkertaiseksi ja asiakasmäärä ja setelien käyttö pysyvät ennallaan, ovat kotiin annettavan lomituksen kokonaiskustannukset palvelusetelillä vuoden 2019 osalta karkean arvion mukaan noin 3,6 miljoonaa euroa vuodessa.

#### Maakuntatyö

Helsingin sosiaali- ja terveystoimialan edustajat ovat osallistuneet työryhmiin, joissa valmistellaan maakuntatasoisia yhteisiä omaishoidon tuen myöntämisperusteita hallituksen kärkihankkeen ”Kehitetään ikäihmisten kotihoitoa ja vahvistetaan kaikenikäisten omaishoitoa” yhteydessä. Tavoitteena on kehittää omaishoitoon Uudenmaan kuntien yhteinen toimintamalli maakunnalle. Aikataulun mukaisesti vuoden 2018 loppuun mennessä työryhmät esittävät ehdotuksensa yhteiseksi malliksi.



## Omaishoitajat ja sukupuolivaikutusten arviointi

Valtaosa hoivatyötä tekevistä on yhteiskunnassamme edelleen naisia. Sen vaikutusta naisten talouteen ja toimeentuloon tulee tarkastella koko ihmisen elinkaaren aikana eri elämänvaiheissa. Omaishoidon sukupuolijakauman tasaamiseksi ei ole ehdotettu kiintiötä, mutta olisi toivotavaa, että hoitovastuuta saataisiin jakautumaan tasa-arvoisesti sukupuolten välillä.

Sosiaali- ja terveystoimialalla oli 2018 tammi-heinäkuun välisenä aikana toiminut 3 567 sopimuksen tehnyttä omaishoitajaa.

Hoitajista oli alle 65-vuotiaita yhteensä 1 970. Näistä omaishoitajista naisia oli n. 80 % (1 599) ja miehiä n. 20 % (371).

Ikäluokassa 65–74 vuotta omaishoitajia oli 730, joista naisia n. 70 % (518) ja miehiä n. 30 % (212).

75–84-vuotiaiden kohdalla naisten osuus oli n. 66 % (432) ja miesten n. 34 % (224).

Yli 84-vuotiaissa miesten ja naisten osuus oli lähes yhtä suuri. Miehiä n. 50 % (106) ja naisia n. 50 % (105).

Puolisooan hoiti 47 % (1712) omaishoitajista. Lastaan hoiti 39 % (1 413) ja vanhempiaan 11 % (400) hoitajista. Loput 4 % omaishoitajista hoiti muuta läheistään tai hoitajan suhde hoidettavaan ei ollut tiedossa (149).

Kaupunkistrategiassa 2017–2021 todetaan, että sukupuolten tasa-arvo on läpäisevä periaate kaikessa kaupungin toiminnassa. Sen edistämiseksi käynnistetään tutkimuspohjainen hanke, jossa sosiaali- ja terveystoimialalta on valittu kohderyhmäksi omaishoitajat. Valitulle palvelulle tullaan toteuttamaan hankkeessa sukupuolivaikutusten arviointi. Tämä tutkimushanke käynnistyy kuluvana vuonna ja sitä koordinoi kaupunginkanslian kaupunkitutkimus ja -tilastot -yksikkö. Tutkimushanke toteutetaan vuosina 2018–2019 siten, että tulokset ovat käytettävissä valtuustokauden jälkipuoliskolla. Vuoden 2018 aikana tehdään taustaselvitystyötä ja konkretisoidaan tutkimuskysymyksiä. Toimialan työntekijät osallistuvat hankkeeseen osana omaa työtään.

## Terveys- ja hyvinvointivaikutusten arviointi

Omaishoitoperheet ovat heterogeeninen joukko erilaisissa elämäntilanteissa olevia ihmisiä. Omaishoitoperheiden jaksamisen tukeminen edellyttää palvelujen räätälöintiä perheiden erilaisten elämäntilanteiden mukaisiksi. Suomalaisessa omaishoidon ja hoitajien jaksamista koskevassa keskustelussa on pidetty tärkeinä muun muassa seuraavia asioita:



25.09.2018

nimetty vastuuviranomainen, oikeudenmukainen hoitopalkkio, oikeus vapaapäiviin ja lomiin sekä mahdollisuus niiden pitämiseen eri tavoin, valmennus, ohjaus, neuvonta ja koulutus omaishoitajana toimimiseen, omaishoitajan terveydestä ja hyvinvoinnista huolehtiminen, vertaistuki ja -toiminta, loma- ja virkistystoiminta, helpotusta työn ja hoidon yhteensovittamisessa.

Sosiaali- ja terveystoimialalla omaishoidon tukea on pyritty 2018 uudistamaan monipuolisesti ja asiakkaiden palveluja räätälöiden, jotta palvelut tukevat parhaalla mahdollisella tavalla omaishoitajien jaksamista.

Esittelijä

sosiaali- ja terveystoimialan toimialajohtaja  
Juha Jolkkonen

Lisätiedot

Merja Jäntti, toiminnansuunnittelija, puhelin: 310 43715  
merja.jantti(a)hel.fi  
Maarit Varis, toiminnansuunnittelija, puhelin: 310 42850  
maarit.varis(a)hel.fi

**Muutoksenhaku**

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano



## § 235

### Hel-keskuspalvelujen puitesopimuksen mukaisen loppukäyttäjätuen laajennuksen hankinta

HEL 2018-006526 T 02 08 02 01

#### Päätös

Sosiaali- ja terveyslautakunta päätti hyväksyä liitteenä 1 olevan Tieto Finland Oy:n tarjouksen ”Loppukäyttäjätuki laajennus tarjous” nro 2018 / 20181131 ja oikeuttaa tietohallintopäällikön allekirjoittamaan liitteenä 2 olevan muutossopimuksen ”Muutos käyttöpalvelusopimukseen nro 2004 0219 – A ja nro 2004 0219 – B” ja tilaamaan Hel-keskuspalvelujen puitesopimuksen mukaisen loppukäyttäjätuen laajennuksen eli HelpDesk palvelun 1.10.2018 alkaen.

Samalla sosiaali- ja terveyslautakunta päätti, että muutossopimus ”Muutos käyttöpalvelusopimukseen nro 2004 0219 – A ja nro 2004 0219 – B” korvaa sosiaaliviraston muutossopimuksen ”Sosv muutos 20040219-A” ja terveyskeskuksen muutossopimuksen ”Terke muutos 20040219-B”.

Lisäksi sosiaali- ja terveyslautakunta päätti hyväksyä tarjouksen nro 2018 / 20181131 mukaisen uuden palvelupyyntökohtaisen hinnoittelumallin ja palvelun uuden veloituksen joka on enintään 81 818,25 euroa kuukaudessa ja 981 819,00 euroa vuodessa ilman arvonlisäveroa 1.10.2018 alkaen. Palvelun hinta neljän vuoden laskenta-ajalle on 3 927 276 euroa ilman arvonlisäveroa.

#### Esittelijä

sosiaali- ja terveystoimialan toimialajohtaja  
Juha Jolkkonen

#### Lisätiedot

Markku Havukainen, tietotekniikkapäällikkö, puhelin: 310 45436  
markku.havukainen(a)hel.fi  
Petri Otranen, tietohallintopäällikkö, puhelin: 310 76489  
petri.otranen(a)hel.fi

#### Liitteet

- 1 Loppukäyttäjätuki tarjous
- 2 Sopimusmuutos

#### Muutoksenhaku

Muutoksenhaku hankintapäätökseen, sosiaali- ja terveyslautakunta

#### Otteet





25.09.2018

Asia/6

**Ote**

Tieto Finland

**Otteen liitteet**

Muutoksenhaku hankintapäätökseen, sosiaali- ja terveyslautakunta

**Päätösehdotus**

Päätös on ehdotuksen mukainen.

**Esittelijän perustelut**

Sopimuksen tarkistuspisteessä keväällä 2018 on todettu palvelupyynnötmäärän kasvaneen vuoden 2017 sekä alkuvuoden 2018 osalta niin, että yhteydenottojen veloituserustetta tulee sopimuksen mukaisesti muuttaa vastaamaan todellista palvelupyynnötmäärän tilannetta. Loppukäyttäjätuen laajennuksella saadaan sosiaali- ja terveystoimialan Help-Desk -palvelujen todellisen käyttömäärän mukaiset palvelut käyttöön Tieto Finland Oy:ltä.

Palvelun hinnoittelu on perustunut ensin sosiaaliviraston ja terveyskeskuksen ja sittemmin sosiaali- ja terveystoimialan sekä varhaiskasvatusviraston silloisiin palvelupyynnötmääriin ja mainittujen virastojen kesken sovittuihin prosenttiosuuksiin palvelupyynnötkoko-naismääristä. Lisäksi palvelu on laskutettu kiinteähintaisena ja palvelun veloituserusteena olevia palvelupyynnötmääriä on tarkasteltu sopimuksen tarkistuspisteissä. Tällä sopimusmuutoksella palvelu muuttuu palvelupyynnötmäärän perusteella laskutettavaksi kuitenkin siten, että palvelun kuukausiveloitus ei ylitä vuoden 2018 toteutuneiden kuukausien palvelupyynnötmäärien keskiarvoa 5959 palvelupyynnötä kuukaudessa sosiaali- ja terveystoimialan osalta.

Kahden sosiaali- ja terveystoimialaa koskeneen organisaatiomuutoksen ja kaupungin muiden käyttäjäorganisaatioiden liittyttyä palvelun käyttäjiksi palveluin kokonaisvolyymi on kasvanut merkittävästi, eikä se ole ollut enää sosiaali- ja terveystoimialan kannalta oikea, koska sen prosenttiosuuksiin sidottu veloituseruste on ollut nykytilaan verrattuna liian suuri. Palvelupyynnötkoko määrä on lisääntynyt viimeisen vuoden aikana. Lisääntymiseen on useita syitä. Ajanjaksolla on tapahtunut esimerkiksi seuraavaa:

-Helsingin uuden puheratkaisun käyttöönoton myötä 8.1.2018 alkaen sosiaali- ja terveystoimialan telepalvelujen asiakastuen yhteydenotot siirrettiin Tieto Finland Oy:n loppuasiakastuen hoidettaviksi

-kotihoiton Pegasoksen mobiilikäyttö on lisääntynyt

-palvelujen uudistaminen, uusien palvelujen käyttöönotto ja liikkuva työ yleensä on lisääntynyt



-Kalasataman terveys- ja hyvinvointikeskuksen käyttöönotto 5.2.2018

-suun terveydenhuollon Lifecare-järjestelmän käyttöönoton jälkeiset ongelmat.

Uusien palvelujen käyttöönotto voi aiheuttaa jatkossakin palvelupyynnömmäärien kasvua. Palvelupyynnömmäärät tasaantuvat palvelujen vakiintuessa. Palvelupyynnömmöjen analysoinnilla havaitut ongelmat korjataan palveluissa tai ohjataan palvelujen käyttäjiä toimimaan oikein. Lifecare-järjestelmän ongelmista aiheutuneiden palvelupyynnömmöjen veloituksista vaaditaan hyvitys Tieto Finland Oy:ltä, kun palvelu on saatu vakiinnutettua ja sitä koskevat palvelupyynnömmäärät on selvitetty.

Kaikki loppukäyttäjätuki -palvelua käyttävät toimialat ja keskushallinto ovat havainneet palvelun laadun alenemaa, mitä Tieto Finland Oy on perustellut sillä, että sen saamat maksut eivät enää vastaa toiminnan kustannuksia. Tieto Finland Oy on kuitenkin ilmoittanut lisänneensä palvelun resursseja jo kesäkuusta 2018 alkaen, kun neuvottelut palvelun hintojen tarkastamisesta aloitettiin sosiaali- ja terveystoimialan, muiden toimialojen ja keskushallinnon kanssa.

Hankittavan palvelun nykyinen hinta on 64 540 euroa kuukaudessa ilman arvonlisäveroa. Muutossovimuksen aiheuttama hinnan nousu on 17 278,25 euroa kuukaudessa eli 207 339 euroa vuodessa ja 829 356 neljän vuoden laskenta-ajalla ilman arvonlisäveroa.

Hankintaan sovelletaan Helsingin kaupungin ja Tieto Finland Oy:n välisen puitesovimuksen ehtoja. (Puitesovimus Nro 2004 0219).

Esittelijä

sosiaali- ja terveystoimialan toimialajohtaja  
Juha Jolkkonen

Lisätiedot

Markku Havukainen, tietotekniikkapäällikkö, puhelin: 310 45436  
markku.havukainen(a)hel.fi  
Petri Otranen, tietohallintopäällikkö, puhelin: 310 76489  
petri.otranen(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Loppukäyttäjätuki tarjous
- 2 Sovimusmuutos

Muutoksenhaku

Muutoksenhaku hankintapäätökseen, sosiaali- ja terveyslautakunta

Otteet



25.09.2018

Asia/6

---

**Ote**  
Tieto Finland

**Otteen liitteet**  
Muutoksenhaku hankintapäätökseen, sosiaali- ja terveyslautakunta

**Tiedoksi**

Tietohallintopalvelut



## § 236

### Aikuissosiaalityön sähköisen asioinnin, hakemuskäsittelyn ja asiakirjahallinnan ylläpitopalvelujen jatkaminen

HEL 2013-015632 T 02 08 01 01

#### Päätös

A. Sosiaali- ja terveyslautakunta päätti jatkaa CGI Suomi Oy:n kanssa aikuissosiaalityön sähköisen asioinnin, hakemus-päätöskäsittelyn sekä asiakirjahallinnan palvelusopimuksia 1.1.2019 lukien.

Lisäksi sosiaali- ja terveyslautakunta päätti, että hankinta tehdään suorahankintana (hankintalaki 1397/2016, 40 § 2 mom.).

B. Lisäksi sosiaali- ja terveyslautakunta päätti oikeuttaa tietohallintopäällikön allekirjoittamaan tähän päätökseen liittyvät sopimukset.

#### Esittelijä

sosiaali- ja terveystoimialan toimialajohtaja  
Juha Jolkkonen

#### Lisätiedot

Maarit Vajavaara, tietojenkäsittelyn suunnittelija, puhelin: 310 43309  
maarit.vajavaara(a)hel.fi  
Arja Rantanen, tietojärjestelmäpäällikkö, puhelin: 310 75505  
arja.rantanen(a)hel.fi

#### Muutoksenhaku

- A. Muutoksenhaku hankintapäätökseen, sosiaali- ja terveyslautakunta  
B. Oikaisuvaatimusohje, sosiaali- ja terveyslautakunta

#### Otteet

**Ote**  
CGI Suomi Oy

**Otteen liitteet**  
Esitysteksti  
Muutoksenhaku hankintapäätökseen, sosiaali- ja terveyslautakunta  
Oikaisuvaatimusohje, sosiaali- ja terveyslautakunta

#### Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

#### Esittelijän perustelut



## Sosiaali- ja terveyslautakunnan päätös ja sopimusten optioiden käyttö

Sosiaali- ja terveyslautakunta päätti toimeentulotuen sähköisen asioinnin, hakemuskäsittelyn ja asiakirjahallinnan ylläpito- ja käyttöpalvelujen hankinnasta CGI Suomi Oy:ltä kokouksessaan 3.6.2014 (§ 249). Päätös tehtiin määräaikaisena 1.7.2014–31.12.2016. Määräaikaisuuden syinä olivat HUS:n ja pääkaupunkiseudun kuntien yhteisen Apotti-järjestelmän kesken ollut hankinta, perustoimeentulotuen Kela-siirron kesken olleet toteutus suunnitelmat sekä kansallisen Sote-ratkaisun kesken olleet linjaukset. Näiden muutosten osalta on saatu tarkennuksia aikatauluihin seuraavasti:

- HUSin ja pääkaupunkiseudun kuntien yhteisen asiakas- ja potilastietojärjestelmän Apotin hankintasopimus on allekirjoitettu toimittajan kanssa 21.4.2016. Tämän hetkisen suunnitelman mukaan Apotin käyttöönotto tapahtuu Helsingissä lokakuussa 2020.
- Perustoimeentulotuen käsittely siirtyi Kelaan vuoden 2017 alusta. Harkinnanvarainen toimeentulotuki jäi kuntien vastuulle, joten kunta tarvitsee järjestelmän tämän palvelun hoitamista varten.
- Kansallinen Sote-ratkaisu on poliittisessa päätöksenteossa. Mahdollinen järjestelmävastuun siirto Sote-alueille tapahtuu aikaisintaan vuoden 2021 alusta lukien. Uusimaa 2019 -hankkeen suunnitelmien mukaan kuntien käytössä olevat toimialasidonnaiset tietojärjestelmät siirretään sellaisenaan maakuntaan siten, että samalla turvataan toiminnan jatkuvuus ja palvelujen saatavuus.

Siirtyneistä aikatauluista johtuen sosiaali- ja terveyslautakunta päätti 14.6.2016 (§ 158) ottaa käyttöön hakemus-päätöskäsittelyssä ja asiakirjahallinnassa sopimuksessa olevat optiot vuosille 2017–2018 sekä toimeentulotuen sähköisen asioinnin osalta vuoden 2017 option. Koska edelleen harkinnanvaraisia toimeentulotukihakemuksia tulee sähköisesti noin 1 200 kuukaudessa, sosiaali- ja terveyslautakunta päätti 15.8.2017 (§ 192) ottaa käyttöön myös sähköisen asioinnin osalta vuoden 2018 option.

Harkinnanvaraisen toimeentulotuen lisäksi hakemus-päätöskäsittelyä käytetään palvelualueiden muussa taloudellisen avustamisen päätöksenteossa sekä sosiaalityön ja -ohjauksen asiakkuuspäätöksissä. Vuonna 2017 sovellusosioon toteutettiin verotustietojen sähköinen kyselyjärjestelmä, mitä käyttää tällä hetkellä asiakasmaksuyksikkö. Verotustietojen kyselyjä tehdään vuodessa n. 19 000 asiakkaan osalta. Asiakirjahallinta (fraasien hallinta ja tulostuksen hallinta, sähköinen arkisto) on käytössä ATJ-järjestelmässä olevissa kaikissa sosiaalihuollon asiakasasiakirjoissa.



ATJ:n ohjelmistot ovat CGI Suomi Oy:n yksinoikeudella suojattuja. Sovelluksen ylläpitopalvelujen toteuttaminen edellyttää pääsyä näihin suojattuihin ohjelmistoihin. Näin ollen, koska vain CGI Suomi Oy voi toimittaa hankittavan palvelun, hankintalain 1397/2016 40 §:n 2 momentin edellytykset suoraan hankinnan toteuttamiseen ovat olemassa. Palvelu toteutetaan suoraan hankintana.

Ylläpito-, tuki- ja jatkokehityspalvelut ovat hinnaltaan korkeintaan 669 548 euroa/vuosi ilman arvonlisäveroa. Hinta neljälle vuodelle laskettuna on 2 678 192 euroa ilman arvonlisäveroa. Kustannukset maksetaan sosiaali- ja terveystoimen atk-käyttötalouden budjetista, talousarviokohta 3902626090, toiminto-alue ATJ-ylläpito (397400).

## Sopimukset

Jatkohankintaa varten on laadittu seuraavat muutosopimukset:

- ATJnet-sovelluksen ylläpito. Pääsopimus: ATJnet palvelusopimus n:o 282145. Muutosopimus nro S10021164. Voimassa 1.1.2019 lukien, irtisanomisaika 6 kuukautta. Kustannus: 49 521 €/kk.
- Toimeentulotuen sähköisen hakemussovelluksen ylläpito. Pääsopimus: ATJ APSA eAsiointi palvelusopimus n:o 284384. Muutosopimus 10015859. Voimassa 1.1.2019 lukien, irtisanomisaika 6 kuukautta. Kustannus: korkeintaan 75 296 €/vuosi. Minimikustannus on 53 372 €/vuosi. Minimiresurssivarauksen ylittävästä asiantuntijatyöstä sovitaan kirjallisesti tapauskohtaisesti erikseen.

## Esittelijä

sosiaali- ja terveystoimialan toimialajohtaja  
Juha Jolkkonen

## Lisätiedot

Maarit Vajavaara, tietojenkäsittelyn suunnittelija, puhelin: 310 43309  
maarit.vajavaara(a)hel.fi  
Arja Rantanen, tietojärjestelmäpäällikkö, puhelin: 310 75505  
arja.rantanen(a)hel.fi

## Muutoksenhaku

Muutoksenhaku hankintapäätökseen, sosiaali- ja terveyslautakunta

## Otteet

**Ote**  
CGI Suomi Oy

**Otteen liitteet**  
Muutoksenhaku hankintapäätökseen, sosiaali- ja terveyslautakunta

## Tiedoksi

Tietojärjestelmäpalvelut

**Postiosoite**  
PL 6000  
00099 HELSINGIN KAUPUNKI  
sosiaalijaterveys@hel.fi

**Käyntiosoite**  
Toinen linja 4 A  
Helsinki 53  
www.hel.fi/sote

**Puhelin**  
+358 9 310 5015  
**Faksi**  
+358 9 310 42504

**Y-tunnus**  
0201256-6

**Tilinro**  
FI1880001200052430  
**Alv.nro**  
FI02012566



25.09.2018

Asia/7

## Päätöshistoria

Sosiaali- ja terveyslautakunta 15.08.2017 § 192

HEL 2013-015632 T 02 08 01 01

### Päätös

Sosiaali- ja terveyslautakunta päätti ottaa harkinnanvaraisen toimeentulotuen sähköisen asioinnin ylläpitopalvelujen hankinnassa sopimuksen mukaisen vuoden 2018 optiokauden käyttöön. Hankinta ostetaan järjestelmäkokonaisuuden toimittajalta CGI Suomi Oy:ltä.

Lisäksi sosiaali- ja terveyslautakunta päätti oikeuttaa toimialan hallinnon tietohallintopalvelut -palvelun tietohallintopäällikön allekirjoittamaan tähän päätökseen liittyvät sopimukset.

Optiokauden hinta on korkeintaan 74 817 euroa ilman arvonlisäveroa, arvonlisäverollinen hinta on 92 774 euroa (alv 24 %).

Ylläpitokustannukset maksetaan sosiaali- ja terveystoimen atk-käyttötalouden budjetista, talousarviokohta 3902626090, toiminto-alue ATJ-yläpito (397400).

### Käsittely

15.08.2017 Ehdotuksen mukaan

Tietojenkäsittelyn suunnittelija Maire Korkeamäki oli kutsuttuna asiantuntijana läsnä kokouksessa tämän asian käsittelyssä.

### Esittelijä

sosiaali- ja terveystoimialan toimialajohtaja  
Juha Jolkkonen

### Lisätiedot

Maarit Vajavaara, tietojenkäsittelyn suunnittelija, puhelin: 310 43309  
maarit.vajavaara(a)hel.fi  
Arja Rantanen, tietojärjestelmäpäällikkö, puhelin: 310 75505  
arja.rantanen(a)hel.fi

Sosiaali- ja terveyslautakunta 14.06.2016 § 158

HEL 2013-015632 T 02 08 01 01

### Päätös

Sosiaali- ja terveyslautakunta päätti ottaa toimeentulotuen hakemuskäsittelyn ja asiakirjahallinnan ylläpito- ja käyttöpalvelujen hankinnassa sopimuksen mukaiset vuosien 2017 ja 2018 optiokaudet käyttöön sekä



25.09.2018

toimeentulotuen sähköisen asioinnin ylläpitopalvelujen hankinnassa sopimuksen mukaisen vuoden 2017 optiokauden käyttöön. Hankinta ostetaan järjestelmäkokonaisuuden toimittajalta CGI Suomi Oy:ltä.

Lisäksi sosiaali- ja terveyslautakunta päätti oikeuttaa tietohallinto- ja viestintäpalvelut -osaston osastopäällikön allekirjoittamaan tähän päätökseen liittyvät sopimukset.

03.06.2014 Ehdotuksen mukaan

Esittelijä

va. virastopäällikkö  
Juha Jolkkonen

Lisätiedot

Helena Ylisipola, osastopäällikkö, puhelin: 310 43366  
helena.ylisipola(a)hel.fi  
Arja Rantanen, tietojärjestelmäpäällikkö, puhelin: 310 75505  
arja.rantanen(a)hel.fi  
Maarit Vajavaara, tietojenkäsittelyn suunnittelija, puhelin: 310 43309  
maarit.vajavaara(a)hel.fi

Osastopäällikkö 31.12.2014 § 67

HEL 2013-015632 T 02 08 01 01

Päätös

Sosiaali- ja terveystietoviraston tietohallinto- ja viestintäpalvelut – osaston osastopäällikkö päätti oikeuttaa tietojärjestelmäpalvelut-yksikön tietojärjestelmäpäällikön tilaamaan ATJnet-sovelluksen jatkokehitykseen liittyvät hankinnat. Hankinnan kokonaishinta on korkeintaan 178 160 euroa ilman arvonlisäveroa, arvonlisäverollinen hinta on 220 915 euroa (alv 24 %).

Hankinta perustuu Helsingin sosiaaliviraston ja Logica Suomi Oy:n väliin puitesopimuksen 20608, 13.2.2009 (Asiakastietojärjestelmä ATJ:n kehittäminen – Konsultointi- ja projektipalvelut). CGI Suomi Oy (ent. Logica Suomi Oy) on sosiaali- ja terveystietovirastolle räätälöidyn ATJ-järjestelmän toteuttaja. Hankinta toteutetaan hankintalain 27 §:n 1 momentin 2 kohdan tarkoittamana suora hankintana.

Hankinnan edellyttämät määrärahat on varattu sosiaali- ja terveystietoviraston atk-investointimäärärahoihin. Ylläpitokustannukset maksetaan sosiaali- ja terveystietoviraston atk-käyttötalouden budjetista.

Päätöksen perustelut





Helsingin sosiaali- ja terveystieteiden APISA (Aikuisten palvelujen sähköinen asiointi) – hankkeessa on toteutettu ja v. 2014 käyttöön otettu toimeentulotuen sähköisen hakemisen sekä uudistettu toimeentulotuen hakemuskäsittely ja asiakirjahallinta.

Nyt kysymyksessä oleva hankinta koskee yllä mainitussa hankkeessa käyttöön otetun työntekijöiden käytössä olevan ATJ-järjestelmän ATJ-net-osion jatkokehitystä.

ATJ:n ohjelmistot ovat CGI Suomi Oy:n yksinoikeudella suojattuja. Lisäominaisuuksien jatkokehitys edellyttää muutosten hankintaa CGI:ltä. Näin ollen, koska vain CGI Suomi Oy voi toimittaa hankittavat ominaisuudet, hankintalain 27 §:n 1 momentin 2 kohdan tarkoittavat edellytykset suoraan hankinnan toteuttamiseen ovat olemassa. Palvelu toteutetaan suoraan hankintana.

ATJnet toteutustyö tehtiin tiukalla aikataululla sähköisen asiointipalvelun mahdollisimman nopean pilotoinnin aloittamisen ja käyttöönoton mahdollistamiseksi. Toteutusprojektissa sovittiin jätettävien työkohteita pilotoinnin ja laajemman käyttöönoton jälkeisiksi tehtäviksi. Sovitut jäljelle jäävät muutostyöt ovat välttämättömiä päivittäisjohtamisen ja toimeentulotukityön tehokkuuden parantamiseen kannalta. Nämä työkohteet olivat mukana APISA suunnitteluprojektin vaatimusmäärittelyissä ja esillä useissa suunnittelun työpajoissa, jossa toiminta oli myös edustettuna. Toteuttamatta olevien osioiden puutteesta on saatu runsaasti palautetta ATJnet käyttöönottojen yhteydessä sekä käyttäjältä että esimiehiltä.

Määrittelyt on tarkennettu syksyllä 2014 yhteistyössä Vantaan kanssa.

Toimeentulotukea säätelee lakisääteinen käsittelyaika. Nykytilanteessa johtavat sosiaalityöntekijät laskevat käsin palvelupistetasolla hakemusten jonotusaikoja ja ilmoittavat viikoittain jono- ja käsittelyaikoja ylemmälle johdolle sekä tekevät käsin erilaisia kaupunkikohtaisia yhteenveitoja. Toimintaa johtavien esimiesten täytyy reaaliajassa tietää, mikä on palvelupisteen työtilanteen kokonaisuus: mikä on toimeentulotuen hakemusten jonotusaika ja käsittelytilanne milloinkin, kuinka monta hakemusta ylittää 7 päivän käsittelyajan. Esimiehet tarvitsevat päivittäisjohtamisessaan myös välineitä nähdäkseen helposti ja nopeasti alue- ja työntekijäkohtaiset päätöksentekot. Kuukausittaiset jälkikäteen saatavat tilastotiedot eivät tue tätä tarvetta.

Työn tehokkuuden parantamisella ja päivittäisjohtamisen välineiden avulla edesautetaan myös asiakkaita saamaan yhdenmukaisempaa palvelua ja tasapuolista käsittelyaikaa.



Muutosten avulla saadaan työ tehokkaammaksi ja säästöä työajassa, koska pystytään paremmin seuraamaan ja ennustamaan tulevien työviikkojen tilanteita, löytämään työruuhkapiikit ja kohdentamaan resurssi- ja hakemussiirtoja paremmin palvelupisteiden välillä. Välineiden avulla löydetään paremmin myös työntekijäresurssien osaamis- ja kehitysalueita.

Hankinta käsittää järjestelmän sisäisiä viestitoiminnallisuuksia (herätteet, muistilaput), tilastotoiminnallisuuksia työn seurantaan ja päivittäisjohtamiseen, tiedon laadun parantamiseen liittyviä kehitystöitä (mm. uudistettu päätöstuloste), toimeentulotuen sähköisen lomakkeen pienkehitystehtäviä sekä pakollisena muutoksena toimeentulotuen ansiotulovähennyksen muuttaminen tulonsaajakohtaiseksi.

Hankinta kattaa seuraavat tarjoukset ja toteutusarviot:

- Tarjous 73762 täydennetty versio (11.12.2014), tarjouksesta tilataan yhteensä 75 050 euroa
- Tarjous 73763 täydennetty versio (11.12.2014), tarjouksesta tilataan yhteensä 35 403 euroa
- Toimeentulotuen uudistetut asiakastulosteet (päätos, laskelma, muutoksenhaku), toimeentulotuen sähköisen hakulomakkeen pienkehitystehtävät, ansiotulovähennyksen muuttaminen tulonsaajakoh- taiseksi, yhteensä korkeintaan 23 547 euroa.

Hankintakustannukset ovat korkeintaan 134 000 euroa ilman arvonlisä- veroa ja 166 160 euroa arvonlisäverollisena. Tilaukset tehdään erikseen tarjousten perusteella. Välttämättä kaikkea tarjottua ei tilata.

Ylläpitokustannukset ovat 1 840 euroa kuukaudessa. Ylläpitokustannukset vuosina 2015 – 2016 ovat 34 960 - 44 160 euroa riippuen siitä minä kuukautena muutokset saadaan tuotantokäyttöön.

Hankintakustannukset ja ylläpitokustannukset ovat yhteensä korkein- taan 178 160 euroa ilman arvonlisäveroa ja 220 915 euroa arvonlisäve- rollisena. Osa toteutuksista on yhteisiä Vantaan vastaavan järjestelmän kanssa. Kustannusten jako Helsingin ja Vantaan välillä vastaa väestö- pohjaa.

Hankinnan takaisinmaksuajan laskennassa on tarkasteltu vain tilasto- toiminnallisuuksien myötä saatavaa kustannussäästöä, koska se on ar- vioitavissa. Muiden muutosten (esim. herätteet) osalta arviointi on vai- keampaa, vaikka kustannussäästöjä syntyykin, koska nämä kustannuk- set hajoavat prosesseihin. Huomioiden esimiesten ja etuuskäsittelijöi- den työpanos hankinnan takaisinmaksuaika on 8 kuukautta. Jos mu- kaan laskentaan otetaan myös sosiaalityöntekijät ja – ohjaajat, takaisin- maksuaika on 5 kuukautta.



25.09.2018

Asia/7

---

Hankinnan edellyttämät määrärahat on varattu sosiaali- ja terveystoimiston atk-investointimäärärahoihin. Ylläpitokustannukset maksetaan sosiaali- ja terveystoimiston atk-käyttötalouden budjetista.

19.06.2014 Lausunto annettu

28.03.2014 Lausunto annettu

12.12.2013 Lausunto annettu

Lisätiedot

Maarit Vajavaara, tietojenkäsittelyn suunnittelija, puhelin: 310 43309  
maarit.vajavaara(a)hel.fi



25.09.2018

Asia/8

## § 237

### Protetiikan ja purennan kuntoutuksen erikoishammaslääkäritasois- ten hammaslaboratoriopalvelujen hankinta

HEL 2018-008242 T 02 08 02 00

#### Päätös

Sosiaali- ja terveyslautakunta päätti

A. hyväksyä suun terveydenhuollon protetiikan ja purennan kuntoutuksen erikoishammaslääkäritasoisesta hammaslaboratoriopalvelun palveluhankinnan keskeiset periaatteet ja ehdot sekä oikeuttaa suun terveydenhuollon tekemään tarjouspyyntöasiakirjoihin tarvittaessa välttämättömiä, vähäisiä muutoksia.

B. oikeuttaa terveys- ja päihdepalvelut -palvelukokonaisuuden johtajan

- tekemään hankinnasta päätöksen

- päättämään optiokauden käyttöönotosta

- allekirjoittamaan tämän päätöksen perusteella solmittavat sopimukset sekä

- päättämään sopimusten irtisanomisista tai purkamisista.

Esittelijä

sosiaali- ja terveystoimialan toimialajohtaja  
Juha Jolkkonen

Lisätiedot

Eeva Rantala, hankinta-asiantuntija, puhelin: 310 42539  
eeva.rantala(a)hel.fi

#### Liitteet

- 1 Salassa pidettävä (HankL 1397/2016 60 §, 138 §)
- 2 Salassa pidettävä (HankL 1397/2016 60 §, 138 §)
- 3 Salassa pidettävä (HankL 1397/2016 60 §, 138 §)
- 4 Salassa pidettävä (HankL 1397/2016 60 §, 138 §)
- 5 Salassa pidettävä (HankL 1397/2016 60 §, 138 §)
- 6 Salassa pidettävä (HankL 1397/2016 60 §, 138 §)
- 7 Salassa pidettävä (HankL 1397/2016 60 §, 138 §)
- 8 Salassa pidettävä (HankL 1397/2016 60 §, 138 §)

#### Muutoksenhaku

A

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

B

Oikaisuvaatimusohje, sosiaali- ja



terveyslautakunta

**Otteet**

**Ote**

Suun terveydenhuolto  
Hankintapalvelut

**Otteen liitteet**

Esitysteksti  
Esitysteksti

**Päätösehdotus**

Päätös on ehdotuksen mukainen.

**Esittelijän perustelut**

Hankintavaltuuksista päättäminen

Sosiaali- ja terveyslautakunta poikkeaa nyt tehtävässä päätöksessään aiemmin hankintavaltuuspäätöksessään 12.12.2017 (§ 334) vahvistetuista hankintavaltuuksista.

Lautakunnan terveys- ja päihdepalvelut -palvelukokonaisuuden johtajalle vahvistama hankintaraja on 500 000 euroa. Nyt tehtävällä päätöksellä lautakunta oikeuttaa terveys- ja päihdepalvelut -palvelukokonaisuuden johtajan tekemään hankinnasta päätöksen, jonka laskennallinen arvo on enemmän kuin 500 000 euroa.

Hankinnasta solmittavat sopimukset ja sopimusten allekirjoittaja

Helsingin kaupungin hallintosäännön 24 luvun 1 §:n mukaisesti lautakunnan päätösten perusteella tehtävät sopimukset allekirjoittaa esittelijä, ellei toimieliin toisin päätä. Esittelijä pitää riittävänä, että sopimukset allekirjoittaa terveys- ja päihdepalvelut -palvelukokonaisuuden johtaja.

Mikäli ilmenee tarvetta sopimuksen päättämiseen (irtisanomiseen tai purkamiseen), päätös on tehtävä riittävän nopeasti. Siksi on tarkoituksenmukaista, että myös sopimuksen päättämistä koskeva päätösvalta on terveys- ja päihdepalvelut -palvelukokonaisuuden johtajalla.

Kilpailutuksen taustaa

Hankinnan kohteena olevien hammaslaboratorioiden nykyinen sopimuskausi päättyy 27.1.2019.

Tällä kilpailutuksella kilpailutetaan hammaslaboratoriopalvelut Pääkaupunkiseudun ja Kirkkonummen suun erikoishoidon yksikön (PKS-Sehyk) erikoishammaslääkäreiden tarpeisiin.

PKS-Sehykissä hoidettavat potilaat tulevat hoitoon aina hammaslääkärin tai erikoishammaslääkärin läheteellä. PKS-Sehyk:ssä tehtävä hoito



on perushoitoa vaativampaa, erikoishammaslääkäritasoista hoitoa. Lisäksi osalla potilaista on päätös kunnassa tehtävästä erikoissairaanhoidosta.

Potilaiden hoito PKS-Sehyk:ssä on moniammatillista, eri erikoisalojen (esim. suukirurgian, oikomishoidon ja protetiikan ja purennan kuntoutuksen) asiantuntemusta vaativaa. Potilaan purennan kuntoutuksen hoitoratkaisuissa tarvitaan potilaskohtaisia, yksilöityjä ratkaisuja, joiden toteutuksessa ja onnistumisessa hammaslaboratorion ammattitaito ja kokemus vaativista töistä on ratkaisevan tärkeää. Lisäksi onnistuminen hoidossa edellyttää hyvin tiivistä vuorovaikutusta ja saumatonta yhteistyötä eri ammattiryhmien välillä.

#### Hankintamenettely ja valintaperusteet

Hankinnasta järjestetään tarjouskilpailu ja hankintamenettelynä käytetään hankintalain 32 §:ssä kuvattua avointa menettelyä (Laki julkisista hankinnoista ja käyttöoikeussopimuksista 1397/2016).

Palveluntuottajien valinta suoritetaan kaksivaiheisesti siten, että valinnan ensimmäisessä vaiheessa valintatyöryhmä arvioi haastattelun perusteella tarjoajan soveltuvuuden hankittavan palvelun tuottajaksi haastatteleamalla tarjoajan vastaavaa hammasteknikkoa.

Haastattelussa kiinnitetään huomioita mm. seuraaviin seikkoihin: hammaslaboratorion referenssit sekä kokemus tarjotuista töistä, tarjottuihin töihin liittyvät lisä- tai jatkokoulutukset tai kurssit sekä yhteistyökyky.

Haastattelun tekee raati, joka koostuu suun terveydenhuollon erikoishoidon yksikön erikoishammaslääkäreistä ja hankinnoista vastaavasta hammaslääkäristä. Sama raati tekee kaikki haastattelut. Haastattelut tehdään sokkona siten, että haastattelijoilla ei ole tiedossa tarjoajan tarjoamien töiden hintoja.

Haastattelun perusteella kukin raadin jäsen arvioi ensin itsenäisesti, millaisen käsityksen hän sai tarjoajasta ja tarjoajan soveltuvuudesta hankittavan erikoishammaslääkäritasoisen palvelun tuottajaksi. Raati tekee yhdessä lopullisen perustellun päätöksen. Haastattelun perusteella hammaslaboratorio joko pääsee tai ei pääse mukaan hintavertailuun.

Lopullisena valintaperusteena on kokonaistaloudellinen edullisuus siten, että hinnan painoarvo on 100 %. Valinnat tehdään osiokohtaisesti siten, että osion alimman vertailuhinnan ja ylimmän vertailuhinnan väli jaetaan neljään osaan kahden desimaalin tarkkuudella. Palveluntuottajiksi valitaan kaikki tarjouspyynnön ehdottomat vaatimukset täyttävät ja haastattelun perusteella hyväksytyt Tarjoajat, joiden tarjouksen vertai-



luhinta on kolmen alimman neljänneksen sisällä. Kolmannen ja neljännen neljänneksen rajalla mahdollisesti olevia vertailuhintoja ei valita. Osioittain Tarjoajia valitaan kuitenkin vähintään kolme.

#### Asiakirjat

Tarjouspyyntöasiakirjat on valmisteltu yhteistyönä suun terveydenhuollon ja sosiaali- ja terveystoimialan hankintapalvelujen kanssa.

Asiakirjoissa on kuvattu hankittavan palvelun sisältö ja laatu sekä määriteltä tarjoajalle ja palvelulle vähimmäis- ja laatuvaatimukset. Esitys tarjouspyyntöasiakirjoista on tämän päätösesityksen liitteinä 1–8.

Hankintalain (1397/2016) § 60 ja § 138 mukaan hankintailmoitusta ei saa julkaista muualla ennen kuin se on julkaistu julkisten hankintojen internetosoitteessa [www.hankintailmoitukset.fi](http://www.hankintailmoitukset.fi), joten asiakirjoja ei julkaista internetissä.

#### Kelpoisuus- ja vähimmäisvaatimukset

Tavanomaisten taloudellista asemaa koskevien vaatimusten lisäksi ehdokkaiden edellytetään täyttävän tarjouspyyntöasiakirjoissa esitetyt ammatillisen pätevyyden vaatimukset ja palvelulle asetetut laadulliset vähimmäisvaatimukset, joiden on täytyttävä koko sopimuskauden ajan.

#### Sopimuskausi

Palvelu kilpailutetaan kahden vuoden sopimuskaudelle, jonka on suunniteltu alkavan 28.1.2019. Sopimukseen sisällytetään mahdollisuus 1 + 1 vuoden optiokauteen, joka voidaan ottaa käyttöön joko yhden tai kahden vuoden mittaisena. Optiokauden käyttöönotosta Tilaaaja päättää erikseen viimeistään kuusi kuukautta ennen perussopimuskauden päättymistä.

#### Muut ehdot

Suun terveydenhuolto ei sitoudu mihinkään tiettyihin hankintamääriin, vaan palvelua hankitaan tilaajan tarpeiden mukaan.

Sosiaali- ja terveystoimiala varaa oikeuden neuvotella muutoksista tähän sopimukseen tilanteissa, joissa lainsäädäntö tai muu merkittävä vaatimus muuttaa suun terveydenhuollon toimintaympäristöä.

Lisäksi sosiaali- ja terveystoimiala varaa oikeuden irtisanoa sopimus kesken sopimuskauden 6 kuukauden irtisanomisajalla, mikäli se on uuden sosiaali- ja terveystoimialan järjestämismallin tuomien mahdollisten muutosten vuoksi välttämätöntä.

#### Esittelijä

**Postiosoite**  
PL 6000  
00099 HELSINGIN KAUPUNKI  
[sosiaalijaterveys@hel.fi](mailto:sosiaalijaterveys@hel.fi)

**Käyntiosoite**  
Toinen linja 4 A  
Helsinki 53  
[www.hel.fi/sote](http://www.hel.fi/sote)

**Puhelin**  
+358 9 310 5015  
**Faksi**  
+358 9 310 42504

**Y-tunnus**  
0201256-6

**Tilinro**  
FI1880001200052430  
**Alv.nro**  
FI02012566



25.09.2018

Asia/8

sosiaali- ja terveystoimialan toimialajohtaja  
Juha Jolkkonen

Lisätiedot

Eeva Rantala, hankinta-asiantuntija, puhelin: 310 42539  
eeva.rantala(a)hel.fi

**Liitteet**

- 1 Salassa pidettävä (HankL 1397/2016 60 §, 138 §)
- 2 Salassa pidettävä (HankL 1397/2016 60 §, 138 §)
- 3 Salassa pidettävä (HankL 1397/2016 60 §, 138 §)
- 4 Salassa pidettävä (HankL 1397/2016 60 §, 138 §)
- 5 Salassa pidettävä (HankL 1397/2016 60 §, 138 §)
- 6 Salassa pidettävä (HankL 1397/2016 60 §, 138 §)
- 7 Salassa pidettävä (HankL 1397/2016 60 §, 138 §)
- 8 Salassa pidettävä (HankL 1397/2016 60 §, 138 §)

**Muutoksenhaku**

- A Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano
- B Oikaisuvaatimusohje, sosiaali- ja terveyslautakunta

**Otteet**

**Ote** Suun terveydenhuolto  
Hankintapalvelut

**Otteen liitteet**  
Esitysteksti  
Esitysteksti





## § 238

### Lääkkeiden annosjakelun ja kuljetuksen hankinta kotihoidon ja palveluasumisen asiakkaille

HEL 2018-004551 T 02 08 02 00

#### Päätös

Sosiaali- ja terveyslautakunta päätti

A. vahvistaa esityslistalla esitetyin perustein tarjouskilpailutuksen periaatteet, joilla kilpailutetaan lääkeannosjakelu- ja toimituspalvelut seuraavalle sopimuskaudelle.

B. oikeuttaa toimialajohtajan:

- tekemään hankinnasta päätöksen
- päättämään optiokauden käyttöönotosta
- allekirjoittamaan hankintapäätöksen perusteella solmittavat sopimukset
- päättämään sopimusten irtisanomisista ja purkamisista.

#### Käsittely

Asiassa tehtiin seuraava vastaehdotus:

Vastaehdotus 1:

Jäsen Seija Muurinen: Päätösehdotukseen tehdään lisäys: "Vahvistaessaan kotihoidon ja palveluasumisen asukkaiden lääkkeiden annosjakelun tarjouskilpailutuksen periaatteet, sosiaali- ja terveyslautakunta kehottaa toimialaa selvittämään tulevien vuosien aikana mahdollisuutta ottaa käyttöön palvelusetelivaihtoehto nyt kilpailutettavan lääkkeiden annosjakelun rinnalle ja tarjota sitä jatkossa palvelusetelin käyttäjiksi soveltuville asiakkaille."

Kannattaja: jäsen Maritta Hyvärinen

Sosiaali- ja terveyslautakunnan päätös syntyi seuraavan äänestyksen seurauksena:

1 äänestys

JAA-ehdotus: Esityksen mukaan

Ei-ehdotus: Vastaehdotus 1 (jäsen Seija Muurinen)

Jaa-äännet: 9

Heidi Ahola, Ahto Apajalahti, Tapio Bergholm, Cecilia Ehrnrooth, Sandra Hagman, Karita Toijonen, Hannu Tuominen, Tuomas Tuure, Sanna Vesikansa



25.09.2018

Asia/9

Ei-äännet: 4

Maritta Hyvärinen, Seija Muurinen, Matias Pajula, Mari Rantanen

Tyhjä: 0

Poissa: 0

Sosiaali- ja terveyslautakunta hyväksyi esittelijän ehdotuksen äänin 9 - 4.

Sosiaali- ja terveyslautakunnan päätös on esittelijän ehdotuksen mukainen.

**Esittelijä**

sosiaali- ja terveystoimialan toimialajohtaja  
Juha Jolkkonen

**Lisätiedot**

Tuomas Ikävalko, hankinta-asiantuntija, puhelin: 040 6639684  
tuomas.ikavalko(a)hel.fi  
Sanna Numminen, kotihoitopäällikkö, puhelin: 0403340591  
sanna.numminen(a)hel.fi

**Liitteet**

- 1 Salassa pidettävä (Hankintalaki 60 § ja 138 §)
- 2 Salassa pidettävä (Hankintalaki 60 § ja 138 §)
- 3 Salassa pidettävä (Hankintalaki 60 § ja 138 §)
- 4 Salassa pidettävä (Hankintalaki 60 § ja 138 §)
- 5 Salassa pidettävä (Hankintalaki 60 § ja 138 §)

**Muutoksenhaku**

- A Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano
- B Oikaisuvaatimusohje, sosiaali- ja terveyslautakunta

**Otteet**

**Ote**  
hankintapalvelut  
kotihoito

**Otteen liitteet**  
Esitysteksti  
Esitysteksti

**Päätösehdotus**

Päätös on ehdotuksen mukainen.

**Esittelijän perustelut**



## Hankintavaltuudet

Kaupungin hallintosäännön 10 luvun 1 § mukaan, ellei toimivallasta ole muutoin säädetty tai määrätty, toimialalautakunta päättää ja hyväksyy perusteet ja rajat, joiden mukaan viranomainen päättää toimialan hankinnoista, lukuun ottamatta osakkeita.

Sosiaali- ja terveyslautakunta on 12.12.2017 § 334 päättänyt sosiaali- ja terveystoimialan viranhaltijoiden hankintavaltuuksista siten, että toimialajohtajan osalta vahvistettu hankintaraja on 1 000 000 euroa. Nyt tehtävällä päätöksellä lautakunta oikeuttaa toimialajohtajan tekemään hankinnasta päätöksen, jonka laskennallinen arvo on enemmän kuin 1 000 000 euroa.

## Hankinnan taustaa

Helsingin kaupungin sosiaali- ja terveystoimialan lääkkeiden koneellisen ja manuaalisen (ns. dosettijako) annosjakelun palveluiden nykyinen sopimuskausi päättyy 31.12.2018. Pääosa palvelusta koskee koneellisen annosjakelun palvelua. Palvelu on terveydenhuoltolaissa määritellyä sairaanhoitopalvelua. Lääkkeiden annosjakelun palveluja hankitaan kotihoidon ja palveluasumisen asiakkaille, joilla on todettu tarve lääkkeiden annosjakeluun ja se on merkitty palvelu- ja hoitosuunnitelmaan.

## Hankintamenettely ja valinnan perusteet

Tarjouspyynnössä ja sen palvelukuvauksessa asetettujen laadullisten vähimmäisvaatimusten nähtiin takaavan hankittavalle palvelulle riittävän korkeatasoisen laatutason, joten tarjousvertailussa vertailuperusteena oli halvin hinta.

Tarjouspyynnössä ja sen liitteissä on esitetty tarjousten vertailuperusteet sekä esitetty tarjoajalle että tarjoukselle asetetut laadulliset vähimmäisvaatimukset (kelpoisuusvaatimukset), joiden on ehdottomasti täyttyvä koko sopimuskauden ajan. Tilaaja valvoo sopimusehtojen noudattamista. Puitejärjestelyyn hyväksytään niin monta tarjoajaa, että arvioitu palveluntarve saadaan täytettyä. Arvio puitejärjestelyyn valittavien palveluntuottajien määrästä käy ilmi tarjouspyynnöstä.

Esitys tarjouspyyntöasiakirjoiksi on tämän esityksen liitteinä. Hankintalain (1397/2016) 60 §:n ja 138 §:n mukaan hankintailmoitusta ei saa julkaista muualla ennen kuin se on julkaistu julkisten hankintojen internetosoitteessa [www.hankintailmoitukset.fi](http://www.hankintailmoitukset.fi), joten tarjouspyyntöasiakirjoja ei julkaista internetissä.

## Tehtävät sopimukset

**Postiosoite**

PL 6000  
00099 HELSINGIN KAUPUNKI  
[sosiaalijaterveys@hel.fi](mailto:sosiaalijaterveys@hel.fi)

**Käyntiosoite**

Toinen linja 4 A  
Helsinki 53  
[www.hel.fi/sote](http://www.hel.fi/sote)

**Puhelin**

+358 9 310 5015

**Faksi**

+358 9 310 42504

**Y-tunnus**

0201256-6

**Tilinro**

F11880001200052430

**Alv.nro**

F102012566



25.09.2018

Palvelu kilpailutetaan kahden (2) vuoden sopimuskaudelle. Sopimuskausi on suunniteltu alkavaksi 1.1.2019. Perussopimuskauden jälkeen on mahdollista, Tilaaajan niin päättäessä, jatketaan sopimusta kahdella (2) vuodella.

Sosiaali- ja terveystoimiala varaa oikeuden irtisanoa sopimuksen kesken sopimuskauden, mikäli se on uuden sosiaali- ja terveyspalvelujen järjestämismallin vuoksi perusteltua.

Sosiaali- ja terveystoimiala ei sitoudu hankkimaan tiettyä määrää palvelua, vaan hankkii palvelun tarpeen mukaisesti.

**Esittelijä**

sosiaali- ja terveystoimialan toimialajohtaja  
Juha Jolkkonen

**Lisätiedot**

Tuomas Ikävälkö, hankinta-asiantuntija, puhelin: 040 6639684  
tuomas.ikavalko(a)hel.fi  
Sanna Numminen, kotihoitopäällikkö, puhelin: 0403340591  
sanna.numminen(a)hel.fi

**Liitteet**

- 1 Salassa pidettävä (Hankintalaki 60 § ja 138 §)
- 2 Salassa pidettävä (Hankintalaki 60 § ja 138 §)
- 3 Salassa pidettävä (Hankintalaki 60 § ja 138 §)
- 4 Salassa pidettävä (Hankintalaki 60 § ja 138 §)
- 5 Salassa pidettävä (Hankintalaki 60 § ja 138 §)

**Muutoksenhaku**

- A Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano
- B Oikaisuvaatimusohje, sosiaali- ja terveyslautakunta

**Otteet**

**Ote**  
hankintapalvelut  
kotihoito

**Otteen liitteet**  
Esitysteksti  
Esitysteksti

**Päätöshistoria**

Sosiaali- ja terveyslautakunta 11.09.2018 § 219

HEL 2018-004551 T 02 08 02 00

Päätös



25.09.2018

Asia/9

---

Sosiaali- ja terveyslautakunta päätti panna asian pöydälle.

Käsittely

11.09.2018 Pöydälle

Kotihoitopäällikkö Sanna Numminen oli kutsuttuna asiantuntijana läsnä kokouksessa tämän asian käsittelyssä.

Jäsen Seija Muurinen pyysi asian pöydälle.

Esittelijä

sosiaali- ja terveystoimialan toimialajohtaja  
Juha Jolkkonen

Lisätiedot

Tuomas Ikävalko, hankinta-asiantuntija, puhelin: 040 6639684  
tuomas.ikavalko(a)hel.fi  
Sanna Numminen, kotihoitopäällikkö, puhelin: 0403340591  
sanna.numminen(a)hel.fi



## § 239

### Sosiaali- ja terveyslautakunnan lausunto kaupunginhallitukselle valtuutettu Mirita Saxbergin ym. huumeiden tunnistamista koskevasta valtuustoaloitteesta

HEL 2018-006841 T 00 00 03

#### Lausunto

Sosiaali- ja terveyslautakunta antoi kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon valtuutettu Mirita Saxbergin ym. valtuustoaloitteesta koskien huumeiden kemiallisia tunnistamispalveluja:

”Huumeiden tunnistamisen suurimpana haasteena lainsäädännön näkökulmasta on, että palvelun henkilökunta käsittelisi huumeaineita ja siihen pitäisi olla huumeainelain mukainen käsittelylupa. Tällä hetkellä käsittelylupan kriteerit ja niiden tulkinta on sellainen, ettei käsittelylupa vaikuta olevan mahdollista saada tähän tarkoitukseen edes tieteellisen tutkimuksen tekemisen kannalta.

Esimerkiksi Isossa-Britanniassa on tehty ainetunnistuksella täydennettyä terveysneuvontaa ilman huumeainelain mukaisia käsittelylupaa ja asia on ratkaistu niin, että poliisi on jollain tavalla toiminnassa mukana. Myös Suomessa on pohdittu keinoja soveltaa nykyistä lainsäädäntöä siten, että kerätyt anonyymit huumeaineyhteet takavarikoitaisiin poliisin toimesta ja poliisi toimittaisi ne laboratorioon.

Helsinki ei voi nykyisen lainsäädännön puitteissa itsenäisesti aloittaa huumeiden tunnistusta osana päihdetyötä. Toiminnan aloittaminen edellyttäisi Suomessa toteutettua tutkimusta, toiminnallista yhteistyötä poliisin kanssa sekä lainsäädännön selkeyttämistä. Huumeiden tunnistamispalvelun toteutukseen liittyvien kysymysten käsittelyä jatketaan eri toimijoiden kanssa syksyllä 2018 mahdollisesti tehtävän käyttöhuone-selvityksen yhteydessä.”

#### Käsittely

Esittelijä Juha Jolkkonen muutti esitystä siten, että lausunnon viimeisen kappaleen viimeinen virke muutetaan muotoon: ”Huumeiden tunnistamispalvelun toteutukseen liittyvien kysymysten käsittelyä jatketaan eri toimijoiden kanssa syksyllä 2018 mahdollisesti tehtävän käyttöhuone-selvityksen yhteydessä.”

Asiassa tehtiin seuraavat vastaehdotukset:

Vastaehdotus 1:

Jäsen Mari Rantanen: Poistetaan lausuntoesityksen viimeinen lause:



"Huumeiden tunnistamispalvelun toteutukseen liittyvien kysymysten käsittelyä jatketaan eri toimijoiden kanssa syksyllä 2018 tehtävän käyttöhuoneselvityksen yhteydessä."

Jäsen Mari Rantasen vastaehdotus 1 raukesi kannattamattomana.

Vastaehdotus 2:

Jäsen Ahto Apajalahti: Muutetaan lausunnon viimeisen kappaleen ensimmäinen lause muotoon: "Sosiaali- ja terveyslautakunta pitää aloitteen tavoitteita kannatettavina, mutta toteaa käsityksenään, että Helsinki ei voi nykyisen lainsäädännön puitteissa itsenäisesti aloittaa huumeiden tunnistusta osana päihdetyötä."

Kannattaja: jäsen Sandra Hagman

Sosiaali- ja terveyslautakunnan lausunto syntyi seuraavan äänestyksen tuloksena:

1 äänestys

JAA-ehdotus: Esityksen mukaan

Ei-ehdotus: Vastaehdotus 2 (jäsen Ahto Apajalahti)

Jaa-äännet: 9

Tapio Bergholm, Cecilia Ehrnrooth, Maritta Hyvärinen, Seija Muurinen, Matias Pajula, Karita Toijonen, Hannu Tuominen, Tuomas Tuure, Sanna Vesikansa

Ei-äännet: 3

Heidi Ahola, Ahto Apajalahti, Sandra Hagman

Tyhjä: 1

Mari Rantanen

Poissa: 0

Sosiaali- ja terveyslautakunta hyväksyi esittelijän ehdotuksen äänin 9 - 3 (tyhjää 1).

Sosiaali- ja terveyslautakunta antoi esittelijän muutetun ehdotuksen mukaisen lausunnon.

Jäsen Mari Rantanen jätti lausunnosta seuraavan eriävän mielipiteen: "Nykyinen lainsäädäntö ei anna mahdollisuutta järjestää huumausaineiden tunnistustyötä eikä se ole yhteisten varojen vastuullisen käytön mukaista toimintaa. Kaupungin tulee noudattaa toiminnassaan tarkoin Suomen lakia ja sen vuoksi on mahdoton hyväksyä lautakunnan kirjausta siitä, että huumausaineiden tunnistamispalvelun toteutukseen liittyvien kysymysten selvittämistä jatkettaisiin edelleen."



25.09.2018

**Esittelijä**

sosiaali- ja terveystoimialan toimialajohtaja  
Juha Jolkkonen

**Lisätiedot**

Mikko Tamminen, psykiatria- ja päihdepalvelujen johtaja, puhelin: 310 58655  
mikko.tamminen(a)hel.fi

**Liitteet**

- 1 Aloite huumeiden tunnistamisesta
- 2 Lausunto Helsingin poliisilaitos aloite huumeiden tunnistuksesta osana ehkäisevää päihdetyötä

**Muutoksenhaku**

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

**Lausuntoehdotus**

Lausunto on ehdotuksen mukainen.

**Esittelijän perustelut**

Kaupunginhallitus on pyytänyt sosiaali- ja terveyslautakunnalta lausuntoa kaupunginhallitukselle valtuutettu Mirita Saxbergin ym. tekemään valtuustoaloitteeseen 25.9.2018 mennessä. Aloitteeseen on pyydetty kannanotot myös poliisilta ja oikeuspalveluilta.

**Esittelijä**

sosiaali- ja terveystoimialan toimialajohtaja  
Juha Jolkkonen

**Lisätiedot**

Mikko Tamminen, psykiatria- ja päihdepalvelujen johtaja, puhelin: 310 58655  
mikko.tamminen(a)hel.fi

**Liitteet**

- 1 Aloite huumeiden tunnistamisesta
- 2 Lausunto Helsingin poliisilaitos aloite huumeiden tunnistuksesta osana ehkäisevää päihdetyötä

**Muutoksenhaku**

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

**Päätöshistoria**

Sosiaali- ja terveyslautakunta 11.09.2018 § 224

HEL 2018-006841 T 00 00 03





Lausunto

Sosiaali- ja terveyslautakunta päätti panna asian pöydälle.

Käsittely

11.09.2018 Pöydälle

Jäsen Kati Juva pyysi asian pöydälle.

Esittelijä

sosiaali- ja terveystoimialan toimialajohtaja  
Juha Jolkkonen

Lisätiedot

Mikko Tamminen, psykiatria- ja päihdepalvelujen johtaja, puhelin: 310 58655  
mikko.tamminen(a)hel.fi



§ 240

**Sosiaali- ja terveyslautakunnan lausunto kaupunginhallitukselle tupakka- ja nikotiinipolitiikan kehittämistyöryhmän mietinnöstä**

HEL 2018-008859 T 06 01 02

**Lausunto**

Sosiaali- ja terveyslautakunta antoi seuraavan lausunnon kaupunginhallitukselle tupakka- ja nikotiinipolitiikan kehittämistyöryhmän mietinnöstä oman toimialansa näkökulmasta ja käsittelee mietinnön toimenpide-ehdotuksia nuorten tupakoinnin aloittamisen ehkäisystä, savuttomista ympäristöistä, tupakoinnin lopettamisen tuesta ja seurantajärjestelmistä:

"Sosiaali- ja terveystoimialaa säätelevät terveydenhuoltolain, sosiaalihuoltolain ja ehkäisevän päihdetyön järjestämislain velvoitteet.

Tämä lausunto perustuu Savuton Helsinki -ohjelmassa saavutettuun asiantuntemukseen ja sen tuloksiin. Savuton Helsinki, tupakoinnin ehkäisy- ja vähentämishjelma Helsinkiin 2007–2015, laadittiin monitoimijaisessa yhteistyössä kansanterveysjärjestöjen kanssa. Ohjelma hyväksyttiin vuonna 2006 kaupunginvaltuustossa ja sen loppuraportti käsiteltiin kaupunginhallituksessa vuonna 2016. Ohjelma oli suunnattu helsinkiläisväestön terveyden ja hyvinvoinnin edistämiseen. Ohjelman tärkeimpänä päämääränä oli, että lasten ja nuorten tulee voida kasvaa savuttomassa ympäristössä. Ohjelmassa oli mukana myös Helsingin kaupungilla työskentelevä henkilökunta.

Tämän jälkeen toimintaa on jatkettu kaupunkiyhteisessä verkostossa. Sosiaali- ja terveystoimi on toiminut ohjelman koordinoivana tahona.

Nuorten tupakointi on vähentynyt Helsingissä huomattavasti. Tupakointi ja nuuskan käyttö on peruskouluissa ja ammattiin opiskelevilla muuta maata harvinaisempaa. Nuuskan käyttö on kuitenkin yleistynyt. Uusia toimenpiteitä tarvitaan edelleen hyvien trendien vahvistamiseksi ja uusien haasteiden voittamiseksi.

Nuorten tupakoinnin aloittamisen ehkäisy, toimenpide-ehdotukset 4, 5, 7 ja 8

Toimenpiteet 4–5: Sosiaali- ja terveyslautakunta kannattaa mietinnössä ehdotettua tupakkalain muuttamista niin, että tupakkatuotteiden, nikotiinesteiden ja nikotiinin vastikkeita ei saa myydä, luovuttaa tai välittää alle 20-vuotiaille. Edelleen ehdotusta tunnusomaisten tuoksujen ja makujen kieltämisen laajentamista koskemaan kaikkia tupakkatuotteita lautakunta pitää hyvänä nuorten suojelemiseksi tupakkatuotteiden käytön aloittamiselta.



Tuoreen Tupakka- ja nikotiiniriippuvuuden ehkäisy ja hoito Käypä hoito -suosituksen mukaan tupakka- ja nikotiiniriippuvuus on vakava sairaus. Ehkäisy tulee kohdistaa erityisesti 10–16-vuotiaisiin, sillä Suomessa tyypillisin ikä ensimmäisille tupakkakokeiluille on 14–16 vuotta.

Mietinnän ehdotus tupakkalainsäädännön kehittämiseksi noudattaisi alkoholilainsäädännön kanssa samoja periaatteita. Ehdotus 20 vuoden ikäraja on yhdenmukainen väkevien alkoholinjuomien ikärajan kanssa. Lisäksi kaupoissa on jo tällä hetkellä käytänteet, joiden mukaan alle 30-vuotiailta pyydetään henkilötodistusta. Nikotiinia sisältämättömien tupakkalain alaisten tuotteiden ostoikäraja jäisi 18 vuoteen. Kansanterveyden edistämisen näkökulmasta tupakka- ja alkoholilainsäädännön yhdenmukaistaminen ikärajojen osalta on perustelua.

Toimenpiteet 7–8: Sosiaali- ja terveyslautakunnan näkemyksen mukaan on perusteltua panostaa vahvasti nuorten tupakoinnin ja nikotiinituotteiden aloittamisen ehkäisyyn, ja osana sitä huomioida liikunta- ja nuorisotyöhön liittyvien järjestöavustusten myöntämisen yhtenä kriteerinä sitoutuminen tupakka- ja muiden nikotiinituotteiden käytön ehkäisyyn. On tärkeää, että kaupungilta järjestöavustusta saavat järjestöt ovat sitoutuneet ja tuntevat vastuunsa samoihin periaatteisiin julkisen sektorin kanssa. Myös toimintakulttuurin vahvistaminen hyväksi todetulla käytänteillä on kannatettavaa.

#### Savuttomat ympäristöt, toimenpide-ehdotukset 9–12

Sosiaali- ja terveyslautakunta pitää erittäin hyvänä sitä, että mietinnössä ehdotetaan edelleen lainsäädännön tupakointikieltojen vahvistamista sisä- ja ulkotiloissa, ja lisäksi lautakunta kannattaa muiden savuttomien ympäristöjen vahvistamista mietinnön toimenpide-ehdotusten mukaisesti. Lisäksi sosiaali- ja terveyslautakunta ehdottaa, että mietinnössä voisi vielä tarkentaa kaupunkiympäristöön liittyviä nuorten suosimien oleskelupaikkojen tupakointikieltoja. Näitä ovat esimerkiksi kauppakeskusten, nuorisotilojen ja urheilupaikkojen ympäristöt sekä joukkoliikenneasemat suuressa kaupungissa.

Savuton Helsinki -ohjelmassa on systemaattisesti edistetty ympäristön savuttomuutta. Muun muassa Savuton Helsinki -kriteerit määrittelevät kaupungin hallinnoimien rakennusten ulko- ja sisätilojen savuttomuutta ja niiden merkitsemistä. Vuodesta 2010 alkaen on toteutettu Uimastadionin ja Kumpulan maauimalan savuttomuutta kaupunginhallituksen päätöksellä.

Savuttomille elinympäristöille on myös kaupunkilaisten tuki. Helsinkiläisille osana Savuton Helsinki -ohjelmaa Taloustutkimuksella teetetyn kyselyn perusteella Helsingin savuttomuutta edistäisi tupakoinnin kieltä-



minen leikkipuistoissa, julkisten rakennusten ovien edessä ja katetuilla joukkoliikennepysäkeillä.

#### Tupakoinnin lopettamisen tuki, toimenpide-ehdotukset 17–24

Sosiaali- ja terveyslautakunta tarkastelee erikseen seuraavia toimenpiteitä, koska ne ovat sisällöltään sosiaali- ja terveystoimen ydinosaamisaluetta.

Toimenpide 17: Sosiaali- ja terveyslautakunta kannattaa tätä toimenpidettä, jonka mukaan koko hoitoketju perus- ja erityispalveluissa ylläpitää vieroitusta, tarjoaa vieroituspalveluja ja osallistuu potilaan tupakasta vieroitukseen. Tupakoinnin vieroitusohjaus on tehokasta toimintaa terveydenhuollossa (Käypä hoito 2018). Sosiaali- ja terveystoimen palveluissa puheeksiotto, lyhytneuvonta ja seuranta ovat osa kuntalaisille annettavia palveluita.

Toimenpide 18: Sosiaali- ja terveyslautakunta kannattaa puheeksioton vahvistamista sosiaali- ja terveydenhuollon asiakaskontakteissa mahdollisimman kattavasti. Helsingin sosiaali- ja terveystoimessa tupakointitieto on määritelty yhdeksi terveys- ja hyvinvointi -indikaattoriksi. Indikaattoritieto on saatavissa tietojärjestelmistä.

Toimenpide 19: Sosiaali- ja terveyslautakunta kannattaa mahdollisiin maakuntiin perustettavia tupakasta vieroituksen yksiköitä alueellisen koordinaation vahvistamiseksi. Tämä tukee asiakkaiden yhdenvertaisuutta ja toimenpiteiden vaikuttavuutta erityisesti vaativammassa vieroitustilanteissa. Helsingissä on toiminut vuodesta 2007 tupakkaklinikka vieroitusyksikkönä ja asiantuntijatahona tehden verkosto- ja koulutusyhteistyötä kaupungin yksiköiden, erikoissairaanhoidon ja järjestöjen kanssa. Vuosina 2011–2013 toimi myös erillinen Savuton pääkaupunkiseutu -hanke, jossa edistettiin savuttomuutta alueellisesti.

Toimenpide 20: Sosiaali- ja terveyslautakunta kannattaa kaikkien tupakka- ja nikotiiniriippuvuuden hoidossa käytettävien reseptillä lääkärin määräämien vieroituslääkkeiden ottamista sairausvakuutuksen lääkekorvauksen piiriin. Tämä ehdotus selkeyttää tupakasta vieroituksen lääkehoidon saamista ja helpottaa osaltaan heikommassa taloudellisessa asemassa olevien asiakkaiden mahdollisuuksia saada lääkettä.

Toimenpide 22: Sosiaali- ja terveyslautakunta pitää kannatettavana tupakoimattomuuden ja nikotiinittomuuden edistämisen kytkemistä osaksi ammattiin opiskelevien työkyvyn edistämistä ja oppilaitoksen toimintasuunnitelmaa.

Toimenpiteet 23–24: Raskaana olevien tupakasta vieroituksen tukena häkämittaukset ja paljon tupakoivien erityisryhmien vieroituksen tehos-



taminen sosiaali- ja terveystalvueluissa on perusteltua ja tarpeellista. Helsingissä on jo aloitettu raskaana olevien häkämittaukset. Lisäksi sosiaali- ja terveystoimi mielenterveyspotilaita hoitavana organisaationa toteaa, että suuri osa mielenterveyspotilaista tupakoi, ja heillä on usein voimakas riippuvuus. Heidän tukemisekseen tupakoinnin lopettamiseen tarvitaan erityistoimenpiteitä. Sosiaali- ja terveyslautakunta pitää hyvänä, että nämä asiakasryhmät huomioidaan hyvin mietinnön ehdotuksissa.

#### Seurantajärjestelmät, toimenpiteet 43–44

Toimenpiteet 43–44: Sosiaali- ja terveyslautakunta pitää erittäin hyvänä seurantajärjestelmien ylläpitämistä ja kehittämistä. Ne tukevat paikallisella, alueellisella ja kansallisella tasolla tehtävien toimenpiteiden arviointia ja vaikuttavuuden seuranta. Jatkossakin tulee turvata kuntatasolla saatava tietoa väestön tupakoinnista ja nikotiinituotteiden käytöstä.

Yhteenvetona sosiaali- ja terveyslautakunta toteaa, että mietinnön toimenpiteet tupakka- ja nikotiinipolitiikan kehittämiseksi ovat hyviä ja tarpeellisia tupakkalain tavoitteen saavuttamiseksi. Ne vahvistavat nykyisiä toimenpiteitä.

Tupakka- ja nikotiinituotteiden verotus, tuotteiden saatavuuden rajoittaminen sekä lasten ja nuorten nikotiinittomat kasvuympäristöt ovat tärkeitä tupakka- ja nikotiinituotteiden käyttöä ehkäiseviä tekijöitä. Terveys- ja hyvinvointierojen kaventamiseksi on tarpeellista edelleen kehittää vaikuttavia vieroitusmenetelmiä erityisesti niille väestöryhmille, joissa tupakoidaan selkeästi keskimääräistä enemmän. Kokonaisuudessaan mietinnön toimenpiteiden suunta on oikea ja perusteltu.

Savuton Helsinki -ohjelman toimeenpanossa on todettu tarpeita tämentää tupakoinnin vähentämisen toimenpiteitä, kuten bussipysäkkien ja uimarantojen tupakointikiellot sekä vieroituslääkkeiden korvattavuus. Lautakunta panee tyytyväisenä merkille, että nämä kohdat ovat nyt toimeenpano-ehdotuksissa.

#### Terveys- ja hyvinvointivaikutusten arviointi

Tupakoimattomuus on tärkeimpiä väestön hyvinvointia, terveyttä ja terveyden tasa-arvoa edistäviä tekijöitä. Erityisesti lasten ja nuorten suojaamista tupakan ja nikotiinin haitoilta tulee edelleen jatkaa.

Myös tahaton altistuminen ympäristön tupakansavulle lisää sairastuvuutta ja kuolleisuutta. Tupakoimattomuuteen auttaminen on osa keskeisten kansansairauksien hoitoa.”



## Käsittely

Asiassa tehtiin seuraavat vastaehdotukset:

Vastaehdotus 1:

Jäsen Ahto Apajalahti: Muutetaan lausuntoehdotuksen kohdan "Nuorten tupakoinnin aloittamisen ehkäisy, toimenpide-ehdotukset 4, 5, 7 ja 8" ensimmäinen kappale seuraavaan muotoon: "Toimenpiteet 4–5: Ehdotusta tunnusomaisten tuoksujen ja makujen kieltämisen laajentamista koskemaan kaikkia tupakkatuotteita lautakunta pitää hyvänä nuorten suojelemiseksi tupakkatuotteiden käytön aloittamiselta."

Jäsen Ahto Apajalahden vastaehdotus 1 raukesi kannattamattomana.

Vastaehdotus 2:

Jäsen Ahto Apajalahti: Poistetaan lausuntoehdotuksen kohdan "Nuorten tupakoinnin aloittamisen ehkäisy, toimenpide-ehdotukset 4, 5, 7 ja 8" kolmas kappale.

Jäsen Ahto Apajalahden vastaehdotus 2 raukesi kannattamattomana.

Vastaehdotus 3:

Jäsen Ahto Apajalahti: Muutetaan lausuntoehdotuksen kohdan "Savuttomat ympäristöt, toimenpide-ehdotukset 9–12" ensimmäinen kappale seuraavaan muotoon: "Sosiaali- ja terveyslautakunta ei pidä tarpeellisena suussa käytettävän tupakan käytön kieltämistä yleisillä paikoilla, koska suussa käytettävästä tupakasta ei ole terveydellistä haittaa sivulillisille."

Kannattaja: jäsen Tuomas Tuure

Vastaehdotus 4:

Jäsen Ahto Apajalahti: Poistetaan lausuntoehdotuksen kohdan "Seurantajärjestelmät, toimenpiteet 43–44" toinen kappale.

Jäsen Ahto Apajalahden vastaehdotus 4 raukesi kannattamattomana.

Vastaehdotus 5:

Jäsen Ahto Apajalahti: Poistetaan lausuntoehdotuksen kohdan "Seurantajärjestelmät, toimenpiteet 43–44" kolmannen kappaleen viimeinen lause "Kokonaisuudessaan mietinnön toimenpiteiden suunta on oikea ja perusteltu."

Kannattaja: jäsen Tuomas Tuure

Sosiaali- ja terveyslautakunnan lausunto syntyi seuraavien äänestysten tuloksena:

1 äänestys



25.09.2018

JAA-ehdotus: Esityksen mukaan  
EI-ehdotus: Vastaehdotus 3 (jäsen Ahto Apajalahti)

Jaa-äännet: 11

Heidi Ahola, Tapio Bergholm, Cecilia Ehrnrooth, Sandra Hagman, Maritta Hyvärinen, Seija Muurinen, Matias Pajula, Mari Rantanen, Karita Toijonen, Hannu Tuominen, Sanna Vesikansa

Ei-äännet: 2

Ahto Apajalahti, Tuomas Tuure

Tyhjä: 0

Poissa: 0

Sosiaali- ja terveyslautakunta hyväksyi esittelijän ehdotuksen äänin 11 - 2.

2 äänestys

JAA-ehdotus: Esityksen mukaan  
EI-ehdotus: Vastaehdotus 5 (jäsen Ahto Apajalahti)

Jaa-äännet: 11

Heidi Ahola, Tapio Bergholm, Cecilia Ehrnrooth, Sandra Hagman, Maritta Hyvärinen, Seija Muurinen, Matias Pajula, Mari Rantanen, Karita Toijonen, Hannu Tuominen, Sanna Vesikansa

Ei-äännet: 2

Ahto Apajalahti, Tuomas Tuure

Tyhjä: 0

Poissa: 0

Sosiaali- ja terveyslautakunta hyväksyi esittelijän ehdotuksen äänin 11 - 2.

Sosiaali- ja terveyslautakunta antoi esittelijän ehdotuksen mukaisen lausunnon.

Esittelijä

sosiaali- ja terveystoimialan toimialajohtaja  
Juha Jolkkonen

Lisätiedot

Tarja Saarinen, erityissuunnittelija, puhelin: 310 48248  
tarja.saarinen(a)hel.fi

## Liitteet

Postiosoite  
PL 6000  
00099 HELSINGIN KAUPUNKI  
sosiaalijaterveys@hel.fi

Käyntiosoite  
Toinen linja 4 A  
Helsinki 53  
www.hel.fi/sote

Puhelin  
+358 9 310 5015  
Faksi  
+358 9 310 42504

Y-tunnus  
0201256-6

Tilinro  
FI1880001200052430  
Alv.nro  
FI02012566



- 1 Tupakka- ja nikotiinipolitiikan kehittäminen, työryhmän toimenpide-ehdotukset

## Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

## Lausuntoehdotus

Lausunto on ehdotuksen mukainen.

## Esittelijän perustelut

Kaupunginhallitus pyytää sosiaali- ja terveyslautakunnalta lausuntoa sosiaali- ja terveysministeriön tupakka- ja nikotiinipolitiikan kehittämis-työryhmän mietinnöstä 26.9.2018 mennessä. Lausuntoa on pyydetty myös kolmelta muulta toimialalta ja lisäksi työterveys Helsingiltä.

Varsinainen mietintö löytyy liitteestä 1. Toimenpide-ehdotukset ovat koottuna mietinnön sivuilla 10–12.

## Esittelijä

sosiaali- ja terveystoimialan toimialajohtaja  
Juha Jolkkonen

## Lisätiedot

Tarja Saarinen, erityissuunnittelija, puhelin: 310 48248  
tarja.saarinen(a)hel.fi

## Liitteet

- 1 Tupakka- ja nikotiinipolitiikan kehittäminen, työryhmän toimenpide-ehdotukset

## Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

## Päätöshistoria

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta 11.09.2018 § 174

HEL 2018-008859 T 06 01 02

Lausunto

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta antoi asiasta seuraavan lausunnon:

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta katsoo, että tavoitteiden saavuttamisen keinot ovat vaikuttaviksi todettuja ja siksi kannatettavia. Nuorten tupakoinnin yleisyys on laskenut sekä tytöillä että pojilla. Tämän trendin





jatkamiselle on välttämätöntä työryhmän esittämien keinojen toteuttaminen.

Toimenpide-ehdotusten tuomat vaikutukset erityisesti nuorten tupakka- ja nikotiinituotteiden käytön aloittamisen ehkäisemiseen, käyttöön ja käytön lopettamiseen ovat merkittävät. Myös ehdotus savuttomien ympäristöjen laajentamisesta alueisiin, jotka ovat pääsääntöisesti alaikäisten käytössä, kuten päiväkotien ja EU-uimarantojen alueet vähentävät lasten ja nuorten altistumista tupakkatuotteiden aiheuttamille haitoille. Kootut hyvät käytänteet ja seuranta tuovat systemaattisuutta ehkäisvään päihdetyöhön.

Tutkimusten mukaan ikärajan nosto yli 18 vuoteen on vähentänyt arvon mukaan erityisesti 15–17-vuotiaiden tupakoinnin aloittamista. Ikärajan noston 21 ikävuoteen on arvioitu vähentävän tupakointia 12 prosenttia enemmän kuin olemassa olevat tupakoinnin rajoitukset, kun taas ikärajan noston 25 ikävuoteen on arvioitu vähentävän tupakointia 16 prosenttia.

Systemaattiset toimet tupakka- ja muiden nikotiinituotteiden käytön loppumiselle edistävät kuntalaisten terveyttä ja hyvinvointia ja vähentävät eriarvoisuutta.

Esittelijä

kulttuurin ja vapaa-ajan toimialajohtaja  
Tommi Laitio

Lisätiedot

Päivi Kuusela, kehittämisasiantuntija, puhelin: 310 43963  
paivi.kuusela(a)hel.fi

Marja-Liisa Komulainen, kehittämisspäällikkö, puhelin: 310 85506  
marja-liisa.komulainen(a)hel.fi



## § 241

### Sosiaali- ja terveyslautakunnan lausunto kaupunginhallitukselle valtuutettu Atte Harjanteen ym. valtuustoaloitteesta koskien liha- ja maitotuotteiden kulutuksen puolittamista vuoteen 2025 mennessä

HEL 2018-006850 T 00 00 03

#### Lausunto

Sosiaali- ja terveyslautakunta antoi kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon valtuutettu Atte Harjanteen ym. valtuustoaloitteesta koskien liha- ja maitotuotteiden kulutuksen puolittamista vuoteen 2025 mennessä:

”Helsingin sosiaali- ja terveystoimialalla on sitouduttu noudattamaan kansallisia sekä erityisryhmiä koskevia ravitsemussuosituksia. Suomalaisen ravitsemussuosituksen 2014 mukaan terveyttä edistävä ruokavalio sisältää runsaasti kasvikunnan tuotteita, kalaa, kasviöljyjä, pähkinöitä, siemeniä sekä rasvattomia ja vähärasvaisia maitovalmisteita. Ravitsemussuositukset pohjautuvat perusteelliseen tieteelliseen selvitystyöhön ja niiden tavoitteena on terveyden edistämisen lisäksi ympäristön kannalta mahdollisimman kestävä ruokavalio. Sosiaali- ja terveystoimialan ruokapalveluja järjestettäessä tulee huomioida myös asiakkaan erityistarpeet esim. ikääntyessä ja sairastaessa.

Ravitsemussuosituksissa otetaan huomioon suomalainen ruokakulttuuri ja tottumukset, joissa maitovalmisteet ovat osana. Maitovalmisteet ovat hyviä proteiinin, kalsiumin, jodin ja monien vitamiinien lähteitä ja maitovalmisteille on annettu päivittäiset määräsuositukset. Rasvattomien ja vähärasvaisten maitovalmisteiden runsas käyttö on tutkimusten mukaan yhteydessä mm. pienempään kohonneen verenpaineen, aivohalvauksen ja tyypin 2 diabeteksen riskiin. Runsaiden hyötyjen ohella maitovalmisteiden ilmastokuorma on suuri. Nestemäiset maitovalmisteet on mahdollista korvata kasvipärisillä kalsiumilla ja D-vitamiinilla täydennetyillä elintarvikkeilla, kuten esimerkiksi soija- tai kaurajuomilla. Kestävän kehityksen kannalta kotimaisista raaka-aineista jalostetut tuotteet ovat suositeltavampia.

Liha kuuluu osana suomalaisiin ravitsemussuosituksiin, koska se on maidon, kalan ja kananmunan ohella hyvä proteiinin lähde ja siinä on erityisen runsaasti hyvin imeytyvää rautaa. Lihavalmisteille ja punaiselle lihalle (naudan-, lampaan- ja sianliha) on ravitsemussuosituksissa annettu käytön enimmäismääräsuosituksia johtuen niiden runsaan käytön haitallisista terveysvaikutuksista. Punaisen lihan osalta suositellaan valitsemaan vähärasvaisia laatuja tai korvaamaan se siipikarjan lihalla, lihavalmisteista suositellaan vähärasvaisia ja -suolaisia laatuja. Erityi-



sesti punaisen lihan ja siitä tehtyjen valmisteiden käytön vähentäminen on perusteltua myös ilmaston kannalta. Riistan lihan käytön ja terveyden välisistä yhteyksistä ei ole saatavilla riittävää tutkimusnäyttöä.

Sosiaali- ja terveyslautakunta katsoo, että lisäämällä kasvien osuutta ja houkuttelevuutta ruokavaliossa voidaan vaikuttaa muiden ruokien kulutukseen vähentävästi ja samalla edistää terveyttä sekä torjua ilmastomuutosta. Ruoan ilmastovaikutuksia vähennettäessä keskeistä on myös ruokahävikin pienentäminen, energiatehokkuuden lisääminen sekä kauden mukaisten ja lähialueella tuotettujen raaka-aineiden huomioiminen ruokalistasuunnittelussa ja ruokapalvelujen toteutuksessa.

#### Terveys- ja hyvinvointivaikutusten arviointi

Ravitsemuksella on tärkeä merkitys yksilön hyvinvointiin ja terveyteen. Myös erityistilanteissa ja -tarpeissa on ensisijaisen tärkeää varmistua yksilön hyvän ravitsemuksen toteutumisesta. Kasvien käytön lisääminen edistää terveyttä ja on suositeltavaa kaikissa sosiaali- ja terveystoimen asiakasryhmissä."

#### Käsittely

Asiassa tehtiin seuraavat vastaehdotukset:

##### Vastaehdotus 1:

Jäsen Sandra Hagman: Korvataan lausunnon toinen ja kolmas kappale seuraavilla muotoiluilla:

"Ravitsemussuosituksissa otetaan huomioon suomalainen ruokakulttuuri ja tottumukset. Ruokakulttuuri muuttuu ajassa, mistä syystä ilmastomuutoksen ajassa siihen on etsittävä ympäristön ja ilmaston kannalta kestäviä vaihtoehtoja. Suomalaisiin ravitsemussuosituksiin nykyisiin kuuluvat maitovalmisteet ovat hyviä proteiinin, kalsiumin, jodin ja monien vitamiinien lähteitä, mutta runsaiden hyötyjen ohella niiden ilmastokuorma on suuri. Nestemäiset maitovalmisteet on mahdollista korvata kasviperäisillä kalsiumilla ja D-vitamiinilla täydennetyillä elintarvikkeilla, kuten esimerkiksi soija- tai kaurajuomilla. Kestävän kehityksen kannalta kotimaisista raaka-aineista jalostetut tuotteet ovat suositeltavampia.

Liha kuuluu osana suomalaisiin ravitsemussuosituksiin, koska se on hyvä proteiinin ja raudan lähde. Lihavalmisteille ja punaiselle lihalle (naudan-, lampaan- ja sianliha) on ravitsemussuosituksissa kuitenkin annettu käytön enimmäismääräsuosituksia johtuen niiden runsaan käytön haitallisista terveysvaikutuksista. Erityisesti punaisen lihan ja siitä tehtyjen valmisteiden käytön vähentäminen on perusteltua myös ilmaston kannalta. Riistan lihan käytön ja terveyden välisistä yhteyksistä ei ole saatavilla riittävää tutkimusnäyttöä."



25.09.2018

Kannattaja: jäsen Heidi Ahola

Vastaehdotus 2:

Jäsen Heidi Ahola: Korvataan lausunnon neljännessä kappaleessa virke "Sosiaali- ja terveyslautakunta katsoo, että lisäämällä kasviksia ruokavalioon voidaan vaikuttaa muiden ruokien kulutukseen vähentävästi ja samalla edistää terveyttä sekä torjua ilmastonmuutosta" virkkeellä "Sosiaali- ja terveyslautakunta katsoo, että vähentämällä liha- ja maitotuotteiden käyttöä ja korvaamalla niitä kasvipohjaisilla tuotteilla voidaan vähentää ilmastopäästöjä ja samalla edistää terveyttä."

Kannattaja: jäsen Ahto Apajalahti

Vastaehdotus 3:

Jäsen Hannu Tuominen: Korvataan lausunnon neljännessä kappaleessa virke "Sosiaali- ja terveyslautakunta katsoo, että lisäämällä kasviksia ruokavalioon voidaan vaikuttaa muiden ruokien kulutukseen vähentävästi ja samalla edistää terveyttä sekä torjua ilmastonmuutosta" virkkeellä "Sosiaali- ja terveyslautakunta katsoo, että lisäämällä kasvien osuutta ja houkuttelevuutta ruokavaliossa voidaan vaikuttaa muiden ruokien kulutukseen vähentävästi ja samalla edistää terveyttä sekä torjua ilmastonmuutosta."

Kannattaja: jäsen Seija Muurinen

Vastaehdotus 4:

Jäsen Hannu Tuominen: Korvataan terveys- ja hyvinvointivaikutuksia koskevassa kappaleessa virke "Kasvien käytön lisääminen edistää terveyttä ja on suositeltavaa kaikissa sosiaali- ja terveystoimen asiakasryhmissä" virkkeellä "Kasvien käytön lisääminen ja eläinperäisten tuotteiden vähentäminen edistää terveyttä ja on suositeltavaa kaikissa sosiaali- ja terveystoimen asiakasryhmissä."

Kannattaja: jäsen Ahto Apajalahti

Vastaehdotus 5:

Jäsen Ahto Apajalahti: Lisätään terveys- ja hyvinvointivaikutuksia koskevan kappaleen loppuun uusi lause: "Eläinperäisten tuotteiden käytön vähentäminen edistäisi myös eläinten hyvinvointia."

Kannattaja: jäsen Sandra Hagman

Sosiaali- ja terveyslautakunnan lausunto syntyi seuraavien äänestysten tuloksena:

1 äänestys



25.09.2018

JAA-ehdotus: Esityksen mukaan  
EI-ehdotus: Vastaehdotus 1 (jäsen Sandra Hagman)

Jaa-äännet: 10  
Tapio Bergholm, Cecilia Ehrnrooth, Maritta Hyvärinen, Seija Muurinen, Matias Pajula, Mari Rantanen, Karita Toijonen, Hannu Tuominen, Tuomas Tuure, Sanna Vesikansa

Ei-äännet: 3  
Heidi Ahola, Ahto Apajalahti, Sandra Hagman

Tyhjä: 0

Poissa: 0

Sosiaali- ja terveyslautakunta hyväksyi esittelijän ehdotuksen äänin 10 - 3.

2 äänestys

JAA-ehdotus: Vastaehdotus 2 (jäsen Heidi Ahola)  
EI-ehdotus: Vastaehdotus 3 (jäsen Hannu Tuominen)

Jaa-äännet: 3  
Heidi Ahola, Ahto Apajalahti, Sandra Hagman

Ei-äännet: 8  
Cecilia Ehrnrooth, Maritta Hyvärinen, Seija Muurinen, Matias Pajula, Mari Rantanen, Hannu Tuominen, Tuomas Tuure, Sanna Vesikansa

Tyhjä: 2  
Tapio Bergholm, Karita Toijonen

Poissa: 0

Sosiaali- ja terveyslautakunta hyväksyi tässä äänestyksessä jäsen Hannu Tuomisen vastaehdotuksen äänin 8 - 3 (tyhjää 2).

3 äänestys

JAA-ehdotus: Esityksen mukaan  
EI-ehdotus: Vastaehdotus 3 (jäsen Hannu Tuominen)

Jaa-äännet: 4  
Tapio Bergholm, Maritta Hyvärinen, Mari Rantanen, Karita Toijonen

Ei-äännet: 9  
Heidi Ahola, Ahto Apajalahti, Cecilia Ehrnrooth, Sandra Hagman, Seija



Muurinen, Matias Pajula, Hannu Tuominen, Tuomas Tuure, Sanna Vesikansa

Tyhjä: 0

Poissa: 0

Sosiaali- ja terveyslautakunta hyväksyi jäsen Hannu Tuomisen vastaehdotuksen äänin 9 - 4.

4 äänestys

JAA-ehdotus: Esityksen mukaan

Ei-ehdotus: Vastaehdotus 4 (jäsen Hannu Tuominen)

Jaa-äännet: 7

Tapio Bergholm, Cecilia Ehrnrooth, Maritta Hyvärinen, Seija Muurinen, Matias Pajula, Mari Rantanen, Karita Toijonen

Ei-äännet: 6

Heidi Ahola, Ahto Apajalahti, Sandra Hagman, Hannu Tuominen, Tuomas Tuure, Sanna Vesikansa

Tyhjä: 0

Poissa: 0

Sosiaali- ja terveyslautakunta hyväksyi esittelijän ehdotuksen äänin 7 - 6.

5 äänestys

JAA-ehdotus: Esityksen mukaan

Ei-ehdotus: Vastaehdotus 5 (jäsen Ahto Apajalahti)

Jaa-äännet: 9

Tapio Bergholm, Cecilia Ehrnrooth, Maritta Hyvärinen, Seija Muurinen, Matias Pajula, Karita Toijonen, Hannu Tuominen, Tuomas Tuure, Sanna Vesikansa

Ei-äännet: 3

Heidi Ahola, Ahto Apajalahti, Sandra Hagman

Tyhjä: 1

Mari Rantanen

Poissa: 0

Sosiaali- ja terveyslautakunta hyväksyi esittelijän ehdotuksen äänin 9 - 3 (tyhjää 1).



Sosiaali- ja terveyslautakunta antoi esittelijän ehdotuksesta poikkeavan lausunnon.

**Esittelijä**

sosiaali- ja terveystoimialan toimialajohtaja  
Juha Jolkkonen

**Lisätiedot**

Paula Marttinen, ruokapalveluohjaaja, puhelin: 310 43118  
paula.marttinen(a)hel.fi

**Liitteet**

1 Valtuustoaloite Harjanne

**Muutoksenhaku**

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

**Lausuntoehdotus**

Sosiaali- ja terveyslautakunta antaa kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon valtuutettu Atte Harjanteen ym. valtuustoaloitteesta koskien liha- ja maitotuotteiden kulutuksen puolittamista vuoteen 2025 mennessä:

”Helsingin sosiaali- ja terveystoimialalla on sitouduttu noudattamaan kansallisia sekä erityisryhmiä koskevia ravitsemussuosituksia. Suomalaisen ravitsemussuosituksen 2014 mukaan terveyttä edistävä ruokavalio sisältää runsaasti kasvikunnan tuotteita, kalaa, kasviöljyjä, pähkinöitä, siemeniä sekä rasvattomia ja vähärasvaisia maitovalmisteita. Ravitsemussuositukset pohjautuvat perusteelliseen tieteelliseen selvitystyöhön ja niiden tavoitteena on terveyden edistämisen lisäksi ympäristön kannalta mahdollisimman kestävä ruokavalio. Sosiaali- ja terveystoimialan ruokapalveluja järjestettäessä tulee huomioida myös asiakkaan erityistarpeet esim. ikääntyessä ja sairastaessa.

Ravitsemussuosituksissa otetaan huomioon suomalainen ruokakulttuuri ja tottumukset, joissa maitovalmisteet ovat osana. Maitovalmisteet ovat hyviä proteiinin, kalsiumin, jodin ja monien vitamiinien lähteitä ja maitovalmisteille on annettu päivittäiset määräsuositukset. Rasvattomien ja vähärasvaisten maitovalmisteiden runsas käyttö on tutkimusten mukaan yhteydessä mm. pienempään kohonneen verenpaineen, aivohalvauksen ja tyypin 2 diabeteksen riskiin. Runsaiden hyötyjen ohella maitovalmisteiden ilmastokuorma on suuri. Nestemäiset maitovalmisteet on mahdollista korvata kasviperäisillä kalsiumilla ja D-vitamiinilla täydennetyillä elintarvikkeilla, kuten esimerkiksi soija- tai kaurajuomilla. Kestävän kehityksen kannalta kotimaisista raaka-aineista jalostetut tuotteet ovat suositeltavampia.



Liha kuuluu osana suomalaisiin ravitsemussuosituksiin, koska se on maidon, kalan ja kananmunan ohella hyvä proteiinin lähde ja siinä on erityisen runsaasti hyvin imeytyvää rautaa. Lihavalmisteille ja punaiselle lihalle (naudan-, lampaan- ja sianliha) on ravitsemussuosituksissa annettu käytön enimmäismääräsuosituksia johtuen niiden runsaan käytön haitallisista terveysvaikutuksista. Punaisen lihan osalta suositellaan valitsemaan vähärasvaisia laatuja tai korvaamaan se siipikarjan lihalla, lihavalmisteista suositellaan vähärasvaisia ja -suolaisia laatuja. Erityisesti punaisen lihan ja siitä tehtyjen valmisteiden käytön vähentäminen on perusteltua myös ilmaston kannalta. Riistan lihan käytön ja terveyden välisistä yhteyksistä ei ole saatavilla riittävää tutkimusnäyttöä.

Sosiaali- ja terveyslautakunta katsoo, että lisäämällä kasviksia ruokavalioon voidaan vaikuttaa muiden ruokien kulutukseen vähentävästi ja samalla edistää terveyttä sekä torjua ilmastomuutosta. Ruoan ilmastovaikutuksia vähennettäessä keskeistä on myös ruokahävikin pienentäminen, energiatehokkuuden lisääminen sekä kauden mukaisten ja lähialueella tuotettujen raaka-aineiden huomioiminen ruokalistasuunnittelussa ja ruokapalvelujen toteutuksessa.

#### Terveys- ja hyvinvointivaikutusten arviointi

Ravitsemuksella on tärkeä merkitys yksilön hyvinvointiin ja terveyteen. Myös erityistilanteissa ja -tarpeissa on ensisijaisen tärkeää varmistua yksilön hyvän ravitsemuksen toteutumisesta. Kasvisten käytön lisääminen edistää terveyttä ja on suositeltavaa kaikissa sosiaali- ja terveystoimen asiakasryhmissä."

#### Esittelijän perustelut

Valtuutettu Atte Harjanne ja 22 muuta valtuutettua ovat tehneet valtuustoaloitteen liha- ja maitotuotteiden kulutuksen puolittamiseksi vuoteen 2025 mennessä. Aloitteesta on pyydetty sosiaali- ja terveyslautakunnan lausunto 12.10.2018 mennessä. Lausunto on pyydetty myös kasvatus- ja koulutustoimialalta sekä Palvelukeskus-liikelaitokselta."

#### Esittelijä

sosiaali- ja terveystoimialan toimialajohtaja  
Juha Jolkkonen

#### Lisätiedot

Paula Marttinen, ruokapalveluohjaaja, puhelin: 310 43118  
paula.marttinen(a)hel.fi

#### Liitteet

1 Valtuustoaloite Harjanne

#### Muutoksenhaku

Postiosoite  
PL 6000  
00099 HELSINGIN KAUPUNKI  
sosiaalijaterveys@hel.fi

Käyntiosoite  
Toinen linja 4 A  
Helsinki 53  
www.hel.fi/sote

Puhelin  
+358 9 310 5015  
Faksi  
+358 9 310 42504

Y-tunnus  
0201256-6

Tilinro  
F11880001200052430  
Alv.nro  
FI02012566





25.09.2018

Asia/12

---

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano



## § 242

### Kolmen vuodelle 2016 myönnetyn avustuksen takaisinperintä

HEL 2015-008334 T 02 05 01 00

#### Päätös

Sosiaali- ja terveyslautakunta päätti periä takaisin vuodelle 2016 myönnettyjä avustuksia seuraavasti:

- Helsingin liikennealan eläkeläiset ry:ltä 1 200,00 euroa muuhun kuin myönnettyyn tarkoitukseen käytetyn avustuksen
- Somaliland Development ry:ltä 2 000 euroa, koska avustuksen käyttöselvitystä ei ole toimitettu
- Suomen Pakolaisapu ry:ltä 2 794,63 euroa, koska tämä osa avustusta on siirretty seuraavalle vuodelle avustuspäätöksen vastaisesti.

#### Esittelijä

sosiaali- ja terveystoimialan toimialajohtaja  
Juha Jolkkonen

#### Lisätiedot

Kirsi Haarala, suunnittelija, puhelin: 310 21517  
kirsi.haarala(a)hel.fi

#### Muutoksenhaku

Oikaisuvaatimusohje, sosiaali- ja terveyslautakunta

#### Otteet

##### Ote

Helsingin liikennealan eläkeläiset ry

Somaliland Development ry

Suomen Pakolaisapu ry

##### Otteen liitteet

Esitysteksti

Oikaisuvaatimusohje, sosiaali- ja terveyslautakunta

Esitysteksti

Oikaisuvaatimusohje, sosiaali- ja terveyslautakunta

Esitysteksti

Oikaisuvaatimusohje, sosiaali- ja terveyslautakunta

#### Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

#### Esittelijän perustelut

Postiosoite  
PL 6000  
00099 HELSINGIN KAUPUNKI  
sosiaalijaterveys@hel.fi

Käyntiosoite  
Toinen linja 4 A  
Helsinki 53  
www.hel.fi/sote

Puhelin  
+358 9 310 5015  
Faksi  
+358 9 310 42504

Y-tunnus  
0201256-6

Tilinro  
FI1880001200052430  
Alv.nro  
FI02012566



Myönnettyjen avustusten käytön valvontaa edellyttävät kaupungin avustusten myöntämisessä noudatettavat yleisohjeet (12.12.2011), jotka ovat tämän asian liitteenä 1. Ohjeiden kohdassa 10 todetaan, että ”jos avustuksen käytölle asetettuja ehtoja ei ole noudatettu, valvojan viranomaisen on ryhdyttävä asian vaatimiin toimenpiteisiin, kuten asettaa määräaika ehdon täyttämiseksi, huolehtia maksatuksen keskeyttämisestä tai jo suoritettujen avustusten takaisinperimisestä.”

Sosiaali- ja terveyslautakunta (15.12.2015, 373 §) ja sen delegoimana virastopäällikkö (18.12.2015, 208 §) myönsivät yhdistyksille yhteensä 228 avustusta vuodelle 2016. Avustuspäätöksissä mainittiin, että avustus tulee käyttää sen kalenterivuoden aikana, jolle se on myönnetty ja että avustusta ei saa käyttää muuhun kuin myönnettyyn tarkoitukseen.

Sosiaali- ja terveystoimi viimeisteli vuodelle 2016 myönnettyjen avustusten käytön valvonnan kevään ja kesän 2018 aikana. Valtaosa käytöselvityksistä oli saatu jo syksyllä 2017 vuotta 2018 koskevien avustushakemusten liitteinä. Jälkeenpäin kerättiin käyttötiedot niiltä avustusta vuodelle 2016 saaneilta, jotka eivät tämän jälkeen olleet tehneet uutta avustushakemusta.

Valvonnan tuloksena on, että kolme avustusta tulee periä takaisin osaksi tai kokonaan seuraavin perustein:

1. Helsingin liikennealan eläkeläiset ry:lle oli myönnetty 1 200 euron avustus käytettäväksi vuokrakuluihin. Yhdistyksen antaman selvityksen mukaan avustus käytettiin opinto- ja virkistysmatkakuluihin sekä senioritanssijoiden harrastuksen tukemiseen. Vuokrakuluja ei tilinpäätöksessä 2016 näy lainkaan. Avustus 1 200 euroa ei ole kohdentunut avustuspäätöksen mukaisesti, joten se tulee periä takaisin. Sosiaali- ja terveyslautakunnan avustusten jakoperusteiden mukaan matkojen/retkien kustannuksia ei ensisijaisesti avusteta.

2. Somaliland Development ry:lle myönnettiin 2 000 euron avustus käytettäväksi maahanmuuttajataustaisille nuorille ja aikuisille järjestettävän työnhakua tukevan opetuksen ja neuvonnan kustannuksiin. Yhdistys teki vuotta 2018 koskevan avustushakemuksen, mutta ei toimittanut sen yhteydessä pyydettyä selvitystä vuodelle 2016 myönnetyn avustuksen käytöstä. Yhdistykseltä pyydettiin myöhemmin vapaamuotoista käyttöselvitystä sekä vuoden 2016 toimintakertomusta, tuloslaskelmaa ja tasetta kaksi kertaa. Yhdistys ei toimittanut näitä. Avustus 2 000 euroa tulee periä kokonaisuudessaan takaisin, koska sen käyttöselvitystä ei ole toimitettu pyynnöistä huolimatta.

3. Suomen Pakolaisapu ry:lle myönnettiin 4 000 euron avustus käytettäväksi maahanmuuttajien vertaisryhmätoiminnan kuluihin. Yhdistyksen antaman selvityksen mukaan avustusta käytettiin näihin kuluihin



25.09.2018

1 205,37 euroa ja käyttämättä jäi 2 794,63 euroa, joka siirrettiin seuraavalle vuodelle. Avustuspäätöksen mukaan avustus tulee käyttää sen vuoden aikana, jolle se on myönnetty. Siirtäminen seuraavalle vuodelle ei ole luvallista. Näin ollen yhdistystä pyydettiin palauttamaan vuodelta 2016 käyttämättä jäänyt avustus, mutta sitä ei palautettu. Tästä syystä siirretty osuus avustuksesta tulee periä takaisin.

Esittelijä

sosiaali- ja terveystoimialan toimialajohtaja  
Juha Jolkkonen

Lisätiedot

Kirsi Haarala, suunnittelija, puhelin: 310 21517  
kirsi.haarala(a)hel.fi

**Muutoksenhaku**

Oikaisuvaatimusohje, sosiaali- ja terveyslautakunta

**Otteet**

**Ote**

Helsingin liikennealan eläkeläiset ry

Somaliland Development ry

Suomen Pakolaisapu ry

**Otteen liitteet**

Esitysteksti

Oikaisuvaatimusohje, sosiaali- ja terveyslautakunta

Esitysteksti

Oikaisuvaatimusohje, sosiaali- ja terveyslautakunta

Esitysteksti

Oikaisuvaatimusohje, sosiaali- ja terveyslautakunta

**Tiedoksi**

Talous- ja suunnittelupalvelut

Talouden tuki

Taloushallintopalvelu

**Päätöshistoria**

Sosiaali- ja terveyslautakunta 10.10.2017 § 268

HEL 2015-008334 T 02 05 01 00

Päätös



Sosiaali- ja terveyslautakunta päätti hylätä Pihlajisto-Viikinmäki asukas-  
syhdistys PNV ry:n oikaisuvaatimuksen sosiaali- ja terveyslautakunnan  
avustuksen takaisinperintäpäätöksestä 15.8.2017, § 202.

15.08.2017 Ehdotuksen mukaan

Esittelijä

sosiaali- ja terveystoimialan toimialajohtaja  
Juha Jolkkonen

Lisätiedot

Hanna-Leena Nuutinen, erityissuunnittelija, puhelin: 310 42662  
hanna-leena.nuutinen(a)hel.fi

Sosiaali- ja terveysvirasto Virastopäällikkö Virastopäällikkö 12.12.2016 § 186

HEL 2015-008334 T 02 05 01 00

Päätös

Virastopäällikkö päättää myöntää Helsingin Diakonissalaitoksen sää-  
tiölle 67 109 euron avustuksen käytettäväksi 17.11. - 31.12.2016 liikku-  
van väestön hätämajoitukseen hakemuksessa kuvatulla tavalla.

Samalla virastopäällikkö päättää avustusten ehdoista, että

- rahoitus tulee käyttää vuoden 2016 aikana avustuksen käyttötarkoi-  
tukseksi nimettyyn toimintaan Helsingin alueella oleskelemaan liikku-  
vaan väestöön kohdistuvana
- avustuksen käytöstä tulee antaa sosiaali- ja terveyslautakunnalle sel-  
vitys seuraavan vuoden avustushakemuksen yhteydessä tai jos tätä ei  
tehdä, erillisellä kirjallisella selvityksellä avustusvuotta seuraavan vuo-  
den kesäkuun loppuun mennessä
- järjestön tulee toiminnassaan ja taloudenpidossaan noudattaa kau-  
punginhallituksen 12.12.2011 hyväksymiä, tämän päätöksen liitteenä 2.  
olevia avustusohjeita
- avustuksen saajan on pidettävä kirjanpito kirjanpitolain ja sen nojalla  
annettujen säädösten ja määräysten edellyttämällä tavalla ja kirjanpito  
on järjestettävä siten, että avustuksen käyttöä voidaan kirjanpidosta  
seurata
- sosiaali- ja terveysviraston mahdolliset saatavat korkoineen vähenne-  
tään avustuksesta ennen sen maksamista avustettavalle järjestölle
- avustus maksetaan yhtenä eränä joulukuussa 2016



- avustus voidaan periä takaisin, mikäli ilmenee seikkoja, ettei edellytyksiä avustuksen myöntämiselle ole ollut.

#### Päätöksen perustelut

Sosiaali- ja terveyslautakunta myönsi kokouksessaan 15.12.2015 (§ 373) avustuksia järjestöille niiden vuoden 2016 toimintaan. Samassa yhteydessä sosiaali- ja terveyslautakunta osoitti enintään 100 000 euroa vuodelle 2016 myönnettäväksi sosiaalista koheesiota edistävään jalkautuvaan työhön virastopäällikön päätöksen mukaisesti.

#### Avustusten jakoperusteet

Alla kuvataan sosiaali- ja terveyslautakunnan 3.9.2013 (§ 288) vahvistamat periaatteet, joita noudatetaan jaettaessa järjestöille avustuksia sosiaali- ja terveystieteiden määrärahoista. Nämä perusteet täydentävät Helsingin kaupungin avustusten myöntämisessä noudatettavia yleisohjeita (12.12.2011), jotka lähetetään tämän päätöksen mukana.

- 1) Yleisperiaatteena on, että avustuksen piiriin hyväksyttävän toiminnan tulee tukea sosiaali- ja terveystieteiden voimassa olevan strategia-suunnitelman tavoitteiden toteuttamista.
- 2) Avustuksilla tuetaan ensisijaisesti toimintaa, joka tähtää helsinkiläisen väestön terveys- ja hyvinvointierojen kaventamiseen. Tällä tarkoitetaan muun muassa seuraavia asioita: a. Terveyden ja toimintakyvyn ja itsenäisen selviytymisen tukeminen, b. Sosiaalisten ongelmien ennaltaehkäisy ja vähentäminen, c. Omatoimisuuden ja itsehoidon lisääminen, d. Eri-ikäisten syrjäytymisen ehkäisy ennaltaehkäisevin ja/tai korjaavin toimin, e. Maahanmuuttajien kotoutumisen edistäminen, f. Haavoittuviin ryhmiin kuuluvien auttaminen ja vertaistuki sekä kriisiapu, jolloin kohderyhmiä ovat: lapset, nuoret, pienituloiset perheet, ikääntyneet, pitkäaikaissairaat, eri tavoin vammaiset, päihde- tai mielenterveyspalveluja tarvitsevat, asunnottomat, toimeentulovaikeuksissa olevat, terveyden edistämisen kannalta merkitykselliset, vaikkakin pienet väestöryhmät, joihin kuuluvien hoito- tai tukisuhde vaatii erityistä asian- tuntemusta ja luottamuksellisuutta, g. vapaaehtoistyö ja kansalaistoiminta.
- 3) Avustuksen saajalla tulee olla omaa varainhankintaa tai muuta toimintaresurssia (esim. vapaaehtoistyö), jotta toiminta ei kokonaan ole ulkopuolisen tuen varassa.
- 4) Avustus kohdennetaan pääsääntöisesti välittömään auttamis- ja tukemistoimintaan, joten välillistä järjestötyötä, kuten yhteistyötä muiden järjestöjen kanssa ja järjestön tunnetuksi tekemistä, ei ensisijaisesti avusteta eikä myöskään järjestötoiminnan hallinnollisia ja vieraanvarai-



suuteen liittyviä kuluja (esimerkiksi kokouskulut, tarjoilut, toimistotarvikkeet, kalusteet, ATK, Internet, AV-laitteet, puhelin, posti, matka- tai päivärahat, henkilökunnan koulutus, julkaisujen tilaaminen tai tuottaminen, korjausrakentaminen ja remontointi, yleiset kiinteistöhoitokulut) eikä sellaisia ajanvietteeseen liittyviä kuluja, jotka järjestön tai osallistujien voidaan katsoa pystyvän kustantamaan itse (esim. luentopalkkiot, juhlat ja retket).

5) Kertaluontoisia kohdeavustuksia ei pääsääntöisesti myönnetä.

6) Avustusta ei myönnetä uskonnolliseen tai poliittiseen toimintaan, eikä sellaiseen toimintaan, johon hakija saa muuta Helsingin kaupungin avustusta.

## Helsingin Diakonissalaitoksen säätiön avustushakemukset vuodelle 2016

Vuodelle 2016 sosiaali- ja terveyslautakunta myönsi Helsingin Diakonissalaitoksen säätiölle 520 00 euron avustuksen (15.12.2015, § 373) käytettäväksi seuraaviin matalan kynnyksen toimintamuotoihin helsinkiläisiin kohdennettuna: 1. syrjäytymisvaarassa olevien nuorten Vamostoimintakeskusryhmien toimintakuluihin Herttoniemessä ja Sörnäisissä, 2. ennaltaehkäisevän lastensuojelutyön kuluihin Lastenkaari-toiminnassa Kontulassa, 3. liikkuvan väestön palvelukeskuksen Hirundon toimintakuluihin sekä 4. romanien terveyttä edistävään leiritoimintaan. Loppukesällä 2016 avustuksen saaja ilmoitti tarpeesta kohdentaa Hirundo-toimintaan saatua avustusta etsivään työhön paperittomien parissa. Virastopäällikkö myönsi tämän käyttötarkoituksen muutoksen sähköpostitse 26.8.2016.

Helsingin Diakonissalaitoksen säätiö toimitti sosiaali- ja terveystieteiden virastopäällikölle 17.10.2016 toisen avustushakemuksen, jossa anottiin 26 891 euroa käytettäväksi vuonna 2016 liikkuvan väestön tilapäisen hätämajoituksen järjestämiseen yhteistyössä Helsingin seurakuntayhtymän erityisdiakonian kanssa. Virastopäällikkö myönsi anotun suuruisen avustuksen 25.10.2016 (160 §).

Helsingin Diakonissalaitoksen säätiö toimitti sosiaali- ja terveystieteiden virastopäällikölle 23.11.2016 kolmannen avustushakemuksen, jossa anottiin 100 692 euroa käytettäväksi 17.11. - 31.12.2016 liikkuvan väestön tilapäisen hätämajoituksen järjestämiseen kahdessa toimipisteessä yhteistyössä Helsingin seurakuntayhtymän erityisdiakonian kanssa. Hakemuksen liitteet on toimitettu virastoon säätiön ensimmäisen hakemuksen yhteydessä. Avustushakemus on tämän päätöksen liitteenä 1.

Tilapäisen hätämajoituksen järjestämistä liikkuvalla väestöllä voidaan pitää sosiaali- ja terveyslautakunnan tarkoittamana sosiaalista kohee-



25.09.2018

siota edistävänä jalkautuvana työnä ja se täyttää myös lautakunnan määrittelemät avustusten jakoperusteet. Näillä perustein virastopäällikkö voi myöntää hakijalle avustuksen ja siihen käytetään edellä mainittua lautakunnan 100 000 euron varausta vuodelle 2016.

#### Helsingin Diakonissalaitoksen säätiön avustushakemus vuodelle 2017

Helsingin Diakonissalaitoksen säätiö on anonut sosiaali- ja terveyslautakunnan avustusta myös vuodelle 2017. Hakemus sisältää useita avustuksen käyttötarkoituksia, joista yksi on liikkuvan väestön tilapäisen hätämajoituksen jatkaminen vuonna 2017. Tästä hakemuksesta sosiaali- ja terveyslautakunta on tehnyt päätöksen 29.11.2016 (§ 297).

Sosiaali- ja terveystoimi Virastopäällikkö 18.11.2016 § 172

Sosiaali- ja terveystoimi Virastopäällikkö Virastopäällikkö 25.10.2016 § 160

Sosiaali- ja terveystoimi Virastopäällikkö 18.04.2016 § 64

Sosiaali- ja terveystoimi Virastopäällikkö 18.12.2015 § 208

#### Lisätiedot

Hanna-Leena Nuutinen, erityissuunnittelija, puhelin: 310 42662  
hanna-leena.nuutinen(a)hel.fi

Sosiaali- ja terveyslautakunta 15.12.2015 § 373

HEL 2015-008334 T 02 05 01 00

#### Päätös

Sosiaali- ja terveyslautakunta päätti

- esittelytekstistä ilmenevin perustein myöntää esittelijän ehdotuksesta poiketen järjestöjen 126 hakemukselle avustusta vuoden 2016 toimintaan yhteensä 6 606 700 euroa liitteinä 1. - 9. olevien taulukoiden mukaisesti

- esittelijän ehdotuksesta poiketen hylätä 23 liitteissä 1. - 9. mainittua hakemusta taulukoissa esitetyin perusteluin

- osoittaa virastopäällikön päätettäväksi enintään 275 630 euroa niille 135 hakemukselle, jotka ovat suuruudeltaan enintään 10 000 euroa ja jotka eivät sisälly edellä mainittuihin taulukoihin

- kehottaa sosiaali- ja terveystoimintaa toteuttamaan vuoden 2016 aikana erillisen avustushaun järjestöille sosiaalista koheesiota edistävään





jalkautuvaan työhön ja osoittaa tähän tarkoitukseen enintään 100 000 euroa myönnettäväksi virastopäällikön päätöksen mukaisesti.

Samalla sosiaali- ja terveyslautakunta päätti avustusten ehdoista, että

- rahoitus tulee käyttää vuoden 2016 aikana avustuksen käyttötarkoitukseksi nimettyyn toimintaan helsinkiläisiin kohdistuvana
- avustuksen käytöstä tulee antaa sosiaali- ja terveyslautakunnalle selvitys seuraavan vuoden avustushakemuksen yhteydessä tai jos tätä ei tehdä, erillisellä kirjallisella selvityksellä avustusvuotta seuraavan vuoden kesäkuun loppuun mennessä
- järjestöjen tulee toiminnassaan ja taloudenpidossaan noudattaa kaupunginhallituksen 12.12.2011 hyväksymiä, tämän päätöksen liitteenä 11. olevia avustusohjeita
- avustusten saajien on pidettävä kirjanpito kirjanpitolain ja sen nojalla annettujen säädösten ja määräysten edellyttämällä tavalla ja kirjanpito on järjestettävä siten, että avustuksen käyttöä voidaan kirjanpidosta seurata
- sosiaali- ja terveystalouden mahdolliset saatavat korkoineen vähennetään avustuksesta ennen sen maksamista avustettavalle järjestölle
- avustukset voidaan periä takaisin, mikäli ilmenee seikkoja, ettei edellytyksiä avustuksen myöntämiselle ole ollut.

Lisäksi sosiaali- ja terveyslautakunta päätti kehottaa sosiaali- ja terveystaloutta huolehtimaan avustusten maksatuksesta kaupunginhallituksen avustusohjetta noudattaen, kuitenkin niin, että avustusten ensimmäinen ja toinen erä maksetaan samassa yhteydessä helmikuussa, kolmas erä maksetaan kesäkuussa ja neljäs erä syyskuussa.

#### Käsittely

15.12.2015 Esittelijän ehdotuksesta poiketen

Sosiaali- ja terveyslautakunta päätti ennen tämän asian käsittelyn aloittamista valita tilapäiseksi puheenjohtajaksi varapuheenjohtaja Seija Muurisen tämän asian käsittelyä varten.

Esteelliset: Sirpa Asko-Seljavaara, Maija Anttila, Gunvor Brettschneider

Erityissuunnittelija Hanna-Leena Nuutinen ja taloussuunnittelija Tuija Jokela olivat kokouksessa kutsuttuina asiantuntijoina läsnä tätä asiaa käsiteltäessä.



25.09.2018

1. Vastaehdotus:

Jouko Malinen: Lisätään järjestöavustusta 10 000 euroa Malmin Saalem Lähetys ry:lle.

Kannattaja: Tuula Salo

2. Vastaehdotus:

Seija Muurinen: Lisätään järjestöavustusta Helsingin eläkeläisjärjestöt HEJ ry:lle 10 000 euroa.

Kannattaja: Tuomas Tuure

3. Vastaehdotus:

Laura Nordström: Lisätään järjestöavustusta MLL:n Uudenmaan piirille 10 000 euroa, erityisesti lastenhoitoavun järjestämiseen.

Kannattaja: Jouko Malinen

4. Vastaehdotus:

Laura Nordström: Lisätään järjestöavustusta 10 000 euroa Monika Naisille.

Kannattaja: Jouko Malinen

5. Vastaehdotus:

Laura Nordström: Lisätään järjestöavustusta Kalliolan nuorille 15 000 euroa erityisesti seksuaaliseen väkivaltatyöhön ja monikulttuurisuustyöhön.

Kannattaja: Jouko Malinen

6. Vastaehdotus:

Tuomas Tuure: Nostetaan avustajakeskus Sentterin avustusta 20.000 EUR

Kannattaja: Hannu Tuominen

7. Vastaehdotus:

Tuomas Tuure: Nostetaan Kehitysvammatuki57:n tukea 40 000 EUR esitetystä.

Kannattaja: Hannu Tuominen

8. Vastaehdotus:

Tuula Salo: Nostetaan Stop huumeille ry:n järjestöhakemusta 7.500 euroon.

Kannattaja: Markku Vuorinen



9. Vastaehdotus:

Kadar Gelle: Nostetaan Monik ry:n järjestöavustusta 15 000 euroon.

Monik ry tarjoaa uraa edistävää toimintaa, kuten työhönvalmennusta, uraneuvontaa sekä koulutuksia. Järjestön toiminnan tarkoitus on edistää myös kahdensuuntaista kotoutumista tukemalla työyhteisöjä, työnantajia sekä muita maahanmuuttajia työssään kohtaavia.

Kannattaja: Jouko Malinen

10. Vastaehdotus:

Tuula Salo: Nostetaan Asemanlapset ry:n järjestöavustusta heidän hakemaan täysimääräiseen 80 000 euroon asti viraston esittämän 60 000e sijaan.

Kannattaja: Mikael Sjövall

Sosiaali- ja terveyslautakunnan päätös syntyi seuraavien äänestysten tuloksena:

1 äänestys

JAA-ehdotus: Esityksen mukaan

Ei-ehdotus: Nostetaan Asemanlapset ry:n järjestöavustusta heidän hakemaan täysimääräiseen 80 000 euroon asti viraston esittämän 60 000e sijaan.

Jaa-äännet: 2

Sami Heistaro, Seija Muurinen

Ei-äännet: 10

Kadar Gelle, Joonas Leppänen, Jouko Malinen, Laura Nordström, Tuula Salo, Mikael Sjövall, Hannu Tuominen, Tuomas Tuure, Markku Vuorinen, Anna Vuorjoki

Tyhjä: 0

Poissa: 0

Jäsen Tuula Salon vastaehdotus voitti esittelijän ehdotuksen äänin 10 - 2.

2 äänestys

JAA-ehdotus: Esityksen mukaan

Ei-ehdotus: Nostetaan Monik ry:n järjestöavustusta 15 000 euroon. Monik ry tarjoaa uraa edistävää toimintaa, kuten työhönvalmennusta, uraneuvontaa sekä koulutuksia. Järjestön toiminnan tarkoitus on edistää



myös kahdensuuntaista kotoutumista tukemalla työyhteisöjä, työnantajia sekä muita maahanmuuttajia työssään kohtaavia.

Jaa-äännet: 2  
Sami Heistaro, Seija Muurinen

Ei-äännet: 10  
Kadar Gelle, Joonas Leppänen, Jouko Malinen, Laura Nordström, Tuula Salo, Mikael Sjövall, Hannu Tuominen, Tuomas Tuure, Markku Vuorinen, Anna Vuorjoki

Tyhjä: 0

Poissa: 0

Jäsen Kadar Gellen vastaehdotus voitti esittelijän ehdotuksen äänin 10 - 2.

3 äänestys

JAA-ehdotus: Esityksen mukaan  
EI-ehdotus: Nostetaan Stop huumeille ry:n järjestöhakemusta 7.500 euroon.

Jaa-äännet: 2  
Sami Heistaro, Seija Muurinen

Ei-äännet: 10  
Kadar Gelle, Joonas Leppänen, Jouko Malinen, Laura Nordström, Tuula Salo, Mikael Sjövall, Hannu Tuominen, Tuomas Tuure, Markku Vuorinen, Anna Vuorjoki

Tyhjä: 0

Poissa: 0

Jäsen Tuula Salon vastaehdotus voitti esittelijän ehdotuksen äänin 10 - 2.

4 äänestys

JAA-ehdotus: Esityksen mukaan  
EI-ehdotus: Nostetaan Kehitysvammatuki57:n tukea 40 000 EUR esitetyistä.

Jaa-äännet: 2  
Sami Heistaro, Seija Muurinen



Ei-äännet: 10

Kadar Gelle, Joonas Leppänen, Jouko Malinen, Laura Nordström, Tuula Salo, Mikael Sjövall, Hannu Tuominen, Tuomas Tuure, Markku Vuorinen, Anna Vuorjoki

Tyhjä: 0

Poissa: 0

Jäsen Tuomas Tuuren vastaehdotus voitti esittelijän ehdotuksen äänin 10 - 2.

5 äänestys

JAA-ehdotus: Esityksen mukaan

EI-ehdotus: Nostetaan avustajakeskus Sentterin avustusta 20.000 EUR

Jaa-äännet: 2

Sami Heistaro, Seija Muurinen

Ei-äännet: 10

Kadar Gelle, Joonas Leppänen, Jouko Malinen, Laura Nordström, Tuula Salo, Mikael Sjövall, Hannu Tuominen, Tuomas Tuure, Markku Vuorinen, Anna Vuorjoki

Tyhjä: 0

Poissa: 0

Jäsen Tuomas Tuuren vastaehdotus voitti esittelijän ehdotuksen äänin 10 - 2.

6 äänestys

JAA-ehdotus: Esityksen mukaan

EI-ehdotus: Lisätään järjestöavustusta 10 000 euroa Malmin Saalem Lähetys ry:lle.

Jaa-äännet: 0

Ei-äännet: 12

Kadar Gelle, Sami Heistaro, Joonas Leppänen, Jouko Malinen, Seija Muurinen, Laura Nordström, Tuula Salo, Mikael Sjövall, Hannu Tuominen, Tuomas Tuure, Markku Vuorinen, Anna Vuorjoki

Tyhjä: 0

Poissa: 0



25.09.2018

Lautakunta hyväksyi jäsen Jouko Malisen vastaehdotuksen yksimielisesti.

7 äänestys

JAA-ehdotus: Esityksen mukaan

Ei-ehdotus: Lisätään järjestöavustusta Kalliolan nuorille 15 000 euroa erityisesti seksuaaliseen väkivaltatyöhön ja monikulttuurisuustyöhön.

Jaa-äännet: 2

Sami Heistaro, Seija Muurinen

Ei-äännet: 10

Kadar Gelle, Joonas Leppänen, Jouko Malinen, Laura Nordström, Tuula Salo, Mikael Sjövall, Hannu Tuominen, Tuomas Tuure, Markku Vuorinen, Anna Vuorjoki

Tyhjä: 0

Poissa: 0

Jäsen Laura Nordströmin vastaehdotus voitti esittelijän ehdotuksen äänin 10 - 2.

8 äänestys

JAA-ehdotus: Esityksen mukaan

Ei-ehdotus: Lisätään järjestöavustusta 10 000 euroa Monika Naisille.

Jaa-äännet: 2

Sami Heistaro, Seija Muurinen

Ei-äännet: 10

Kadar Gelle, Joonas Leppänen, Jouko Malinen, Laura Nordström, Tuula Salo, Mikael Sjövall, Hannu Tuominen, Tuomas Tuure, Markku Vuorinen, Anna Vuorjoki

Tyhjä: 0

Poissa: 0

Jäsen Laura Nordströmin vastaehdotus voitti esittelijän ehdotuksen äänin 10 - 2.

9 äänestys

JAA-ehdotus: Esityksen mukaan

Ei-ehdotus: Lisätään järjestöavustusta MLL:n Uudenmaan piirille 10 000 euroa, erityisesti lastenhoitoavun järjestämiseen.



Jaa-äännet: 0

Ei-äännet: 12

Kadar Gelle, Sami Heistaro, Joonas Leppänen, Jouko Malinen, Seija Muurinen, Laura Nordström, Tuula Salo, Mikael Sjövall, Hannu Tuominen, Tuomas Tuure, Markku Vuorinen, Anna Vuorjoki

Tyhjä: 0

Poissa: 0

Lautakunta hyväksyi jäsen Laura Nordströmin vastaehdotuksen yksimielisesti.

10 äänestys

JAA-ehdotus: Esityksen mukaan

EI-ehdotus: Lisätään järjestöavustusta Helsingin eläkeläisjärjestöt HEJ ry:lle 10 000 euroa.

Jaa-äännet: 0

Ei-äännet: 12

Kadar Gelle, Sami Heistaro, Joonas Leppänen, Jouko Malinen, Seija Muurinen, Laura Nordström, Tuula Salo, Mikael Sjövall, Hannu Tuominen, Tuomas Tuure, Markku Vuorinen, Anna Vuorjoki

Tyhjä: 0

Poissa: 0

Lautakunta hyväksyi jäsen Seija Muurisen vastaehdotuksen yksimielisesti.

01.12.2015 Pöydälle

Esittelijä

virastopäällikkö  
Hannu Juvonen

Lisätiedot

Riitta Simoila, osastopäällikkö, puhelin: 310 42213  
riitta.simoila(a)hel.fi

Hanna-Leena Nuutinen, erityissuunnittelija, puhelin: 310 42662  
hanna-leena.nuutinen(a)hel.fi



## § 243

### Oikaisuvaatimus koskien virkasuhteen purkamista koeaikana

HEL 2018-008558 T 01 01 04 02

#### Päätös

Sosiaali- ja terveyslautakunta päätti panna asian pöydälle.

#### Käsittely

Sosiaali- ja terveyslautakunta päätti yksimielisesti jättää asian pöydälle jäsen Ahto Apajalahden ehdotuksesta.

#### Esittelijä

sosiaali- ja terveystoimialan toimialajohtaja  
Juha Jolkkonen

#### Lisätiedot

Maija Vailaranta, lakimies, puhelin: 310 24630  
maija.vailaranta(a)hel.fi

#### Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

#### Päätösehdotus

Sosiaali- ja terveyslautakunta päättää hylätä \*\*\*\*\* perheoikeudellisten asioiden päällikön päätöksestä 30.7.2018 § 5 tekemän oikaisuvaatimuksen.

#### Esittelijän perustelut

\*\*\*\*\* on oikaisuvaatimuksessaan 9.8.2018 ja sitä täydentävässä \*\*\*\*\* 24.8.2018 vaatimuksessa esittänyt, että Helsingin kaupunki kumoaa perheoikeudellisten asioiden päällikön päätöksen 30.7.2018 § 5 elatusturvasihteerin virkasuhteen purkamisesta koeajalla. Vaatimuksen mukaan virka tulee palauttaa \*\*\*\*\* ja viranhoidon tulee katsoa jatkuneen katkeamattomana.

Perheoikeudellisten asioiden päällikön koeaikapurkua koskeva päätös on tämän asian liitteenä 1. Oikaisuvaatimus ja sen täydennys ovat tämän asian liitteenä 2 ja 3.

Oikaisuvaatimuksessa on esitetty perusteluita koeaikapurun epäasiallisuudelle. Lisäksi vaatimuksessa on vedottu siihen, että koeaikapurku on toimitettu liian myöhään.

#### Koeaikapurulle esitetyn syyn asiallisuus

Postiosoite  
PL 6000  
00099 HELSINGIN KAUPUNKI  
sosiaalijaterveys@hel.fi

Käyntiosoite  
Toinen linja 4 A  
Helsinki 53  
www.hel.fi/sote

Puhelin  
+358 9 310 5015  
Faksi  
+358 9 310 42504

Y-tunnus  
0201256-6

Tilinro  
F11880001200052430  
Alv.nro  
FI02012566





Kunnallisesta viranhaltijasta annetun lain (304/2003, jäljempänä viranhaltijalaki) 8 §:n 1 momentin mukaan virkasuhteeseen otettaessa voidaan määrätä virantoimituksen aloittamisesta alkavasta enintään kuuden kuukauden koeajasta. Koeajan tarkoituksena on antaa molemmille osapuolille aikaa harkita, vastaako virkasuhde etukäteisodotuksia.

Viranhaltijalain 8 §:n 3 momentin mukaan koeajan kuluessa virkasuhde voidaan molemmin puolin purkaa päättymään välittömästi. Purkaminen ei saa tapahtua syrjivillä tai koeajan tarkoitukseen nähden muutoin epäasiallisilla perusteilla. Työnantajalla on asiassa laaja harkintavalta. Laajasta harkintavallasta huolimatta työnantajan on esitettävä näkemykselleen objektiivisesti hyväksyttävä peruste, jos työnantaja katsoo virkasuhteen koeaikapurun edellytysten täyttyvän.

Elatusturvasihteerin virkaan on haettu henkilöä, jolla on monipuolinen kokemus toimistotyöstä, sosiaalialan tuntemus sekä tietotekninen osaaminen. Henkilön ominaisuuksina on arvostettu yhteistyökykyä ja tarkkuutta, oma-aloitteisuutta sekä hyviä vuorovaikutustaitoja.

Elatusturvasihteerin tehtävänä ovat mm. sijoitettujen lasten perintäpäättökset, vanhempien kanssa tehtävien elatusapusopimusten valmistelu sekä valvottujen tapaamisten järjestäminen ja laskutukseen liittyvät tehtävät. Työtehtäviin kuuluu asiakirjojen laatimista ja kirjeenvaihtoa. Kaikki elatusturvasihteerin käsittelemät asiat ovat arkaluonteisia.

Kuulemista koskevasta muistiosta (liite 4) käy ilmi, että \*\*\*\*\* työtehtävien hoidossa on ollut jatkuvasti huomautettavaa. Vaikka työtehtävissä asiat toistuvat pääosin samanlaisina, hän ei ole oppinut hahmottamaan pääprosesseja ja prosesseissa tarvittavia asiakirjoja.

Esiin tulleista puutteista on keskusteltu 6.6.2018, mutta selkeät huolimattomuusvirheet ovat jatkuneet tämänkin jälkeen. \*\*\*\*\* ei ole aina hahmottanut, mistä asiasta on kulloinkin kyse eikä ole osoittanut olevansa riittävän huolellinen tehtäviensä hoidossa. \*\*\*\*\* on kysynyt neuvoa samanlaisissa asioissa lähes päivittäin.

\*\*\*\*\* on saanut perehdytystä tehtävänsä päivittäin toisen elatusturvasihteerin toimesta. Alun perin häntä pyydettiin kysymään kaikissa asioissa neuvoa esimieheltään elatusturva-asiantuntija Tuija Miettialtä, mutta hän ei tehnyt tätä kuitenkaan kuin harvoin. Perintäprosessista on laadittu ohjeistusta, jota \*\*\*\*\* on käynyt esimiehensä ja kollegansa kanssa läpi.

Edellä mainitun perusteella virkasuhteen purkaminen koeajalla ei ole tapahtunut syrjivillä eikä muutoinkaan koeajan tarkoitukseen nähden epäasiallisilla perusteilla.



---

Koeaikapurun toimittamisajankohta

\*\*\*\*\* on esittänyt oikaisuvaatimuksessaan, että hän on tosiasias-  
salla aloittanut viranhoidon jo 29.1.2018. Hänelle tehtiin viranhoitomääräys  
ajalle 29. - 31.1.2018, minkä jälkeen hän aloitti vakinaisesti virassa  
1.2.2018. Koska työskentely on tosiasias-  
salla aloitettu kolme päivää en-  
nen päätöksen mukaisen virkasuhteen alkamista, tulisi koeajan oikaisu-  
vaatimuksen mukaan olla 29.1. - 29.7.2018. Koska koeaikapurku on  
suoritettu 30.7.2018, purkaminen on toimitettu oikaisuvaatimuksen mu-  
kaan lainvastaisesti koeajan päättymisen jälkeen.

\*\*\*\*\* on valittu elatusturvasihteerin virkaan 1.2.2018 lukien perheoi-  
keudellisten asioiden päällikön päätöksellä 23.1.2018 § 2 (liite 5). Vir-  
kaanottopäätöksen mukaan virkaan on määrätty koeaika 1.2. -  
31.7.2018.

\*\*\*\*\* on ilmoittanut työnantajalle, että hän olisi tulossa töihin jo  
29.1.2018, minkä työnantaja on sallinut. \*\*\*\*\* tehtiin viranhoitomää-  
räys ajalle 29. - 31.1.2018 ennen virkaanottopäätöksen mukaisen tois-  
taiseksi voimassa olevan virkasuhteen alkamista 1.2.2018.

Viranhaltijalain 8 §:n 1 momentin mukaan virkasuhteeseen otettaessa  
voidaan määrätä virantoimituksen aloittamisesta alkavasta enintään  
kuuden kuukauden koeajasta. Edelleen 8 §:n 2 momentin mukaan, jos  
viranhaltija otetaan saman työnantajan palveluksessa virkasuhteesta  
toiseen, työnantaja voi määrätä koeajan noudatettavaksi uudessa vir-  
kasuhteessa, jos hänen asemassaan tapahtuu huomattava muutos.

Pykälän 2 momenttia koskevien hallituksen esityksen (HE 196/2002)  
yksityiskohtaisten perustelujen mukaan myös niissä tilanteissa, joissa  
määräaikaisessa virkasuhteessa oleva viranhaltija otetaan välittömästi  
toistaiseksi voimassa olevaan virkasuhteeseen, voitaisiin määrätä uusi  
koeaika, vaikka määräaikaisessa virkasuhteessa olisi jo ollut koeaika.  
Koeajan pituus voisi tällöin olla yhteensä enintään kuusi kuukautta, jos  
viranhaltijan tehtävät ja asema pysyvät samana.

Oikeuskäytännössä on katsottu, että siirtyminen vakituiseen virkasuh-  
teeseen on sellainen olennainen muutos, joka sallii koeajan liittämisen  
toistaiseksi voimassa olevaan virkasuhteeseen koskevaan, vaikka vir-  
kaan valitulla olisi ollut määräaikaisia virkasuhteita saman työnantajan  
kanssa aiemmin (KHO 2017:190).

Oikeuskäytännön mukaan määräaikaisissa virkasuhteissa työskennel-  
leen viranhaltijan ottaminen toistaiseksi voimassa olevaan virkasuhteeseen  
merkitsee muutosta hänen virkasuhteessaan viranhaltijan siirtyes-  
sä vahvemman irtisanomissuojan piiriin. Tähän nähden ja myös julki-  
sen hallinnon luotettavuuden ja kansalaisten oikeusturvan takaamisen



vuoksi on tärkeää, että toistaiseksi voimassa olevaan virkasuhteeseen nimitettäessä viranomaisella säilyy viranhaltijain 8 §:n 2 momentissa tarkoitettu oikeus riittävän pituisen koeajan määrittämiseen, vaikka viranhaltija olisi määräaikaisessa virkasuhteessa hoitanut samoja tehtäviä kuin vakinaisessa virkasuhteessa. Toistaiseksi voimassa olevaan virkasuhteeseen ottamista on siten pidettävä sellaisena viranhaltijan asemassa tapahtuneena huomattavana muutoksena, jota viranhaltijain 8 §:n 2 momentissa tarkoitetaan.

\*\*\*\*\* tehdyssä lyhytaikaisessa viranhoitomääräyksessä ajalle 29. – 31.1.2018 ei ole määrätty koeaikaa. Hänelle on siten voitu vakinaistamisen yhteydessä 1.2.2018 määrätä kuuden kuukauden koeaika.

Mikäli kuitenkin katsotaan, oikaisuvaatimuksen mukaisesti, että koeaika päättyy 29.7.2018, niin koeaikapurun viimeinen päivä on tällöin sunnuntai.

Viranhaltijain 8 §:n 3 momentin mukaan virkasuhde voidaan purkaa koeajan kuluessa. Viranhaltijalain 8 §:n 3 momentin mukaan ei ole erityissäännöstä siitä, miten koeajan määräaika on laskettava. Säädettyjen määräaikain laskemisesta annetun lain (150/1930, jäljempänä määräaikalaki) 5 §:n mukaan, kun määräpäivä tai määräajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joului- tai juhannusaatto tai arkilauantai, saa tehtävän toimittaa ensimmäisenä arkipäivänä sen jälkeen.

Seppo Koskinen on artikkelissaan ”Työsopimuslain mukaisista määräajoista – erityisesti koeaikapurun määräajasta viimeisen päivän ollessa sunnuntai” (Edilex 10.12.2014) todennut, että määräaikalain 5 §:n säännös on laajempi merkitys kuin mitä sen soveltamissäännöksessä on sanottu silloin, jos muuta säädöstä ei ole.

Koskinen toteaa, että määräaikalain 5 §:ää voidaan analogisesti ja tavanomaisen oikeuden nojalla soveltaa muissa kuin kyseisen lain soveltamispiiriin kuuluvissa tilanteissa. Määräaikalaki lähtee Koskisen mukaan pyhäpäivän kunnioittamisesta ja siitä on perinteisesti lähdetty myös työelämässä. Jos kyse on työpaikan näkökulmasta pyhäpäivästä, jolloin ei tehdä työtä ja jolloin kunnioitetaan vapaana olemista, on vahvat perusteet sille, että sunnuntairauhaa ei työnantajan tarvitse rikkoa ja koeaikapurku voidaan tehdä vasta maanantaina. Koskisen artikkeli koskee työsuhteisia koeaikapurkuja, mutta on työsopimuslain ja viranhaltijain 8 §:n koeaikapurkua koskevan sanamuodon (”koeajan kuluessa”) yhteneväisyyden vuoksi sovellettavissa myös virkasuhdetta koskevaan koeaikapurkuun.

Elatusturvasihteerin virka on sijoittunut yksikköön, jossa ei tehdä töitä määräaikalain 5 §:ssä säädettyinä päivinä. Edellä mainitun perusteella



25.09.2018

koeaikapurku on joka tapauksessa voitu toimittaa vielä maanantaina 30.7.2018.

## Johtopäätös

Edellä mainittuun viitaten sosiaali- ja terveyslautakunta katsoo, että perheoikeudellisten asioiden päällikön päätöstä 30.7.2018 § 5 ei ole syytä kumota.

## Esittelijä

sosiaali- ja terveystoimialan toimialajohtaja  
Juha Jolkkonen

## Lisätiedot

Maija Vailaranta, lakimies, puhelin: 310 24630  
maija.vailaranta(a)hel.fi

## Liitteet

- 1 Perheoikeudellisten asioiden päällikön päätös 30.7.2018 § 5
- 2 Salassa pidettävä (Tietosuoja-asetus 9 artikla 1 kohta)
- 3 Salassa pidettävä (Tietosuoja-asetus 9 artikla 1 kohta)
- 4 Kuulemista koskeva muistio 22.8.2018
- 5 Perheoikeudellisten asioiden päällikön päätös 23.1.2018 § 2

## Muutoksenhaku

Kunnallisvalitus, oikaisuvaatimuksen johdosta annettu päätös

## Otteet

### Ote

Oikaisuvaatimuksen tekijä

### Otteen liitteet

Kunnallisvalitus, oikaisuvaatimuksen johdosta annettu päätös

## Tiedoksi

Perheoikeudellisten asioiden yksikkö  
Henkilöstöasiantuntija



25.09.2018

Asia/15

Salassa pidettävä

Julkl 24 § 1 mom 25 k.

---

**§ 244**

**Salassa pidettävä (Julkl 24 § 1 mom 25 k.)**



## § 245

### Kaupungin viranomaisten päätösten seuraaminen

#### Päätös

Sosiaali- ja terveyslautakunta päätti, ettei se ota käsiteltäväkseen seuraavien viranomaisten alla mainittuina päivinä tekemiä päätöksiä:

Perhe- ja sosiaalipalvelujen johtaja 12.9.2018

73 § Sijaishuoltopaikan suorahankinta, Ammatillinen perhekoti Elämän Helmi (Salassa pidettävä JulkL 24 § 1 mom 25 k.)

Perhe- ja sosiaalipalvelujen johtaja 20.9.2018

74 § Toimintojen lyhytaikaiset sulkemiset perhe- ja sosiaalipalvelut - palvelukokonaisuudessa

Perhe- ja sosiaalipalvelujen johtaja 21.9.2018

75 § Työhönkuntoutuspalvelujen optiokauden käyttöönotto

76 § Sijaisten määrääminen perhe- ja sosiaalipalvelujen päälliköille

Terveys- ja päihdepalvelujen johtaja 11.9.2018

38 § Psykiatria- ja päihdepalvelujen yksiköiden lyhytaikaiset sulkemiset

Terveys- ja päihdepalvelujen johtaja 21.9.2018

39 § Psykiatria- ja päihdepalvelujen yksiköiden lyhytaikaiset sulkemiset

40 § Suun terveydenhuollon irtaimen käyttöomaisuuden hankinnan muutos

Hallintojohtaja 5.9.2018

29 § Palveluseteliprosessien kartoittaminen ja palvelusetelijärjestelmän esiselvityksen tilaaminen

Hallintojohtaja 17.9.2018

30 § Sijaisen määrääminen sosiaali- ja terveystoimialalla hallinnon palvelujen päälliköille



25.09.2018

Hallintojohtaja 18.9.2018

31 § Asiakaslähtöisen liiketoiminnan kehittäminen -koulutusohjelman hankinta

Tietohallintopäällikkö 14.9.2018

32 § Pegasos potilastietojärjestelmän uuden Marevan -hoidonseurantaosion käyttöönotto

Tietohallintopäällikkö 21.9.2018

33 § Yhteistyösopimus, palveluseteli- ja ostopalvelujärjestelmän (PSOP) kansallinen hallinnointi.

Esittelijä

sosiaali- ja terveystoimialan toimialajohtaja  
Juha Jolkkonen

Lisätiedot

Soili Korhonen, erityissuunnittelija, puhelin: 310 50517  
soili.korhonen(a)hel.fi

## Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

## Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijä

sosiaali- ja terveystoimialan toimialajohtaja  
Juha Jolkkonen

Lisätiedot

Soili Korhonen, erityissuunnittelija, puhelin: 310 50517  
soili.korhonen(a)hel.fi

## Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano



## § 246

### Kaupungin viranomaisten päätösten seuraaminen

#### Päätös

Sosiaali- ja terveyslautakunta päätti, ettei se ota käsiteltäväkseen seuraavia sosiaali- ja terveystoimialan toimialajohtajan tekemiä päätöksiä:

Sosiaali- ja terveystoimialan toimialajohtaja 11.9.2018

130 § Helsingin kaupungille testamentatun omaisuuden vastaanottaminen

Sosiaali- ja terveystoimialan toimialajohtaja 17.9.2018

131 § Kotihoitopäällikön virkanimikkeen muuttaminen sairaala-, kuntoutus- ja hoivapalveluissa

Sosiaali- ja terveystoimialan toimialajohtaja 18.9.2018

132 § Määräys huollon tarpeen selvittämisestä Helppiseniorin Lännen asiakasohjausyksikön sosiaalityöntekijöille

133 § Päätös suun terveydenhuollon röntgenlausuntopalvelujen hankinnasta

Sosiaali- ja terveystoimialan toimialajohtaja 21.9.2018

134 § Sairaala-, kuntoutus- ja hoivapalvelujen palvelukokonaisuuden toimialaan kuuluvien asioiden esittelijän määrääminen sosiaali- ja terveyslautakunnan jaostoon.

#### Käsittely

Esteelliset: sosiaali- ja terveystoimialan toimialajohtaja Juha Jolkkonen

Esittelijä

vs. sosiaali- ja terveystoimialan toimialajohtaja  
Tiina Mäki

Lisätiedot

Soili Korhonen, erityissuunnittelija, puhelin: 310 50517  
soili.korhonen(a)hel.fi

#### Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano





25.09.2018

Asia/17

---

## Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijä

hallintojohtaja  
Tiina Mäki

Lisätiedot

Soili Korhonen, erityissuunnittelija, puhelin: 310 50517  
soili.korhonen(a)hel.fi

## Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano



25.09.2018

## MUUTOKSENHAKUOHJEET

### 1

#### MUUTOKSENHAKUKIELTO

**Pöytäkirjan 230, 231, 232, 233, 234, 237 (A), 238 (A), 239, 240, 241, 243, 245 ja 246 §:t.**

Tähän päätökseen ei saa hakea muutosta, koska päätös koskee asian valmistelua tai täytäntöönpanoa.

Sovellettava lainkohta: Kuntalaki 136 §

### 2

#### MUUTOKSENHAKU HANKINTAPÄÄTÖKSEEN

**Pöytäkirjan 235 ja 236 (A.) §:t.**

Tähän päätökseen tyytymätön asianosainen voi hakea päätökseen muutosta vaatimalla hankintaoikaisua tai tekemällä valituksen markkinaoikeudelle taikka molemmat.

#### OHJEET HANKINTAOIKAISUVAATIMUKSEN TEKEMISEKSI

##### Oikaisuvaatimusaika

Asianosaisen on esitettävä vaatimus 14 päivän kuluessa siitä, kun asianosainen on saanut tiedon hankintayksikön päätöksestä tai muusta ratkaisusta.

Muutoksenhaku markkinaoikeuteen ei estä vaatimasta hankintaoikaisua.

Mikäli päätös on lähetetty tiedoksi käyttäen ehdokkaan tai tarjoajan hankintayksikölle ilmoittamaa sähköistä yhteystietoa, katsotaan vastaanottajan saaneen päätöksestä tiedon sinä päivänä, jolloin sähköinen viesti on vastaanottajan käytettävissä tämän vastaanottolaitteessa siten, että viestiä voidaan käsitellä.

Mikäli päätös on lähetetty tiedoksi tavallisena kirjeenä, ehdokkaan tai tarjoajan katsotaan saaneen päätöksestä tiedon seitsemäntenä päivänä kirjeen lähettämisestä, jollei ehdokas tai tarjoaja näytä tiedoksianto tapahtuneen myöhemmin.

Tiedoksisaantipäivää ei lueta oikaisuvaatimusaikaan. Oikaisuvaatimuksen on saavuttava Helsingin kaupungin kirjaamoon viimeistään määräajan viimeisenä päivänä ennen kirjaamon aukioloajan päättymistä.



25.09.2018

Jos määräjän viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joului- tai juhannusaatto tai arkilauantai, saa oikaisuvaatimuksen tehdä ensimmäisenä arkipäivänä sen jälkeen.

### Oikaisuvaatimusviranomaisen

Viranomaisen, jolta hankintaoikaisua vaaditaan, on Helsingin kaupungin sosiaali- ja terveyslautakunta.

Oikaisuvaatimusviranomaisen asiointiosoite on seuraava:

Sähköpostiosoite: helsinki.kirjaamo@hel.fi

Postiosoite: PL 10  
00099 HELSINGIN KAUPUNKI

Faksinumero: (09) 655 783

Käyntiosoite: Pohjoisesplanadi 11-13

Puhelinnumero: (09) 310 13700 (Yleishallinto)

Kirjaamon aukioloaika on maanantaista perjantaihin klo 08.15–16.00.

### Oikaisuvaatimuksen muoto ja sisältö

Hankintaoikaisuvaatimus pannaan vireille kirjallisesti ilmoittamalla

- hankintayksikön päätös tai muu ratkaisu, johon hankintaoikaisuvaatimus kohdistuu
- miten päätöstä tai muuta ratkaisua halutaan oikaistavaksi
- millä perusteella päätöstä tai muuta ratkaisua halutaan oikaistavaksi.

Sähköinen asiakirja täyttää vaatimuksen kirjallisesta muodosta.

Oikaisuvaatimuksessa on mainittava oikaisua vaativan nimi sekä tarvittavat yhteystiedot asian hoitamiseksi. Jos oikaisua vaativan puhevaltaa käyttää hänen laillinen edustajansa tai asiamiehensä tai jos oikaisuvaatimuksen laatijana on joku muu henkilö, oikaisuvaatimuksessa on ilmoitettava myös tämän nimi sekä tarvittavat yhteystiedot.

Oikaisuvaatimukseen on liitettävä asiakirjat, joihin oikaisua vaativa halua vedota vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle.

### Pöytäkirja

Päätöstä koskevia pöytäkirjan otteita ja liitteitä lähetetään pyynnöstä. Asiakirjoja voi tilata Helsingin kaupungin kirjaamosta.



25.09.2018

---

## VALITUSOSOITUS MARKKINAOIKEUDELLE

### Valitusaika

Valitus on tehtävä 14 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista.

Mikäli päätös on lähetetty tiedoksi käyttäen ehdokkaan tai tarjoajan hankintayksikölle ilmoittamaa sähköistä yhteystietoa, katsotaan vastaanottajan saaneen päätöksestä tiedon sinä päivänä, jolloin sähköinen viesti on vastaanottajan käytettävissä tämän vastaanottolaitteessa siten, että viestiä voidaan käsitellä.

Mikäli päätös on lähetetty tiedoksi tavallisena kirjeenä, ehdokkaan tai tarjoajan katsotaan saaneen päätöksestä tiedon seitsemäntenä päivänä kirjeen lähettämisestä, jollei ehdokas tai tarjoaja näytä tiedoksianton tapahtuneen myöhemmin.

Hankintaoikaisun vireilletulo ei vaikuta siihen määräaikaan, jonka kuluessa asianosaisella on oikeus hakea muutosta valittamalla markkinaoikeudelle.

Tiedoksisaantipäivää ei lueta valitusaikaan. Valitus on toimitettava valitusviranomaiselle viimeistään valitusajan viimeisenä päivänä ennen valitusviranomaisen aukioloajan päättymistä.

Jos valitusajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joului- tai juhannusaatto tai arkilauantai, saa valituksen tehdä ensimmäisenä arkipäivänä sen jälkeen.

### Valitusviranomainen

Valitus tehdään markkinaoikeudelle.

Markkinaoikeuden asiointiosoite on seuraava:

Postiosoite: Radanrakentajantie 5  
00520 HELSINKI  
Sähköpostiosoite: markkinaoikeus@oikeus.fi  
Faksinumero: 029 56 43314  
Käyntiosoite: Radanrakentajantie 5  
Puhelinnumero: 029 56 43300

### Valituksen muoto ja sisältö

Valitus on tehtävä kirjallisesti. Myös sähköinen asiakirja täyttää vaatimuksen kirjallisesta muodosta.



25.09.2018

Valituksessa, joka on osoitettava valitusviranomaiselle, on ilmoitettava

- päätös, johon haetaan muutosta
- miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia siihen vaaditaan tehtäväksi
- perusteet, joilla muutosta vaaditaan.

Valituksessa on ilmoitettava valittajan nimi ja kotikunta. Jos valittajan puhevaltaa käyttää hänen laillinen edustajansa tai asiamiehensä tai jos valituksen laatijana on joku muu henkilö, valituksessa on ilmoitettava myös tämän nimi ja kotikunta.

Valituksessa on lisäksi ilmoitettava postiosoite ja puhelinnumero, joihin asiaa koskevat ilmoitukset valittajalle voidaan toimittaa.

Valittajan, laillisen edustajan tai asiamiehen on allekirjoitettava valitus. Sähköistä asiakirjaa ei kuitenkaan tarvitse täydentää allekirjoituksella, jos asiakirjassa on tiedot lähettäjistä eikä asiakirjan alkuperäisyyttä tai eheyttä ole syytä epäillä.

Valitukseen on liitettävä

- päätös, johon haetaan muutosta valittamalla, alkuperäisenä tai jäljennöksenä
- todistus siitä, minä päivänä päätös on annettu tiedoksi, tai muu selvitys valitusajan alkamisen ajankohdasta
- asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle

### **Ilmoitus valituksen tekemisestä hankintayksikölle**

Valittajan tai hänen edustajansa on ilmoitettava kirjallisesti hankintayksikölle asian saattamisesta markkinaoikeuden käsiteltäväksi. Ilmoitus on toimitettava viimeistään silloin, kun hankintaa koskeva valitus toimitetaan markkinaoikeudelle.

Ilmoitus on tehtävä osoitteeseen:

Sähköpostiosoite: [helsinki.kirjaamo@hel.fi](mailto:helsinki.kirjaamo@hel.fi)

Postiosoite: PL 10  
00099 HELSINGIN KAUPUNKI

Faksinumero: (09) 655 783

Käyntiosoite: Pohjoisesplanadi 11-13

Puhelinnumero: (09) 310 13700 (Yleishallinto)

Kirjaamon aukioloaika on maanantaista perjantaihin klo 08.15–16.00.



25.09.2018

### Odotusaika

EU-kynnysarvot ylittävien hankintojen osalta hankintasopimus voidaan tehdä aikaisintaan 14 päivän kuluttua siitä, kun ehdokas tai tarjoaja on saanut tai hänen katsotaan saaneen päätöksen ja valitusosoituksen tiedoksi.

### Oikeudenkäyntimaksu

Markkinaoikeus perii asian käsittelystä maksua 2000 euroa, jos hankinnan arvo on alle 1 miljoona euroa; 4000 euroa, jos hankinnan arvo on vähintään 1 miljoona euroa ja alle 10 miljoonaa euroa; ja 6000 euroa, jos hankinnan arvo on vähintään 10 miljoonaa euroa.

### Pöytäkirja

Päätöstä koskevia pöytäkirjan otteita ja liitteitä lähetetään pyynnöstä. Asiakirjoja voi tilata Helsingin kaupungin kirjaamosta.

## 3

### OHJEET OIKAISUVAATIMUKSEN TEKEMISEKSI

#### Pöytäkirjan 236 (B.), 237 (B), 238 (B) ja 242 §:t.

Tähän päätökseen tyytymätön voi tehdä kirjallisen oikaisuvaatimuksen. Päätökseen ei saa hakea muutosta valittamalla tuomioistuimeen.

#### Oikaisuvaatimusoikeus

Oikaisuvaatimuksen saa tehdä

- se, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa (asianosainen)
- kunnan jäsen.

#### Oikaisuvaatimusaika

Oikaisuvaatimus on tehtävä 14 päivän kuluessa päätöksen tiedoksaannista.

Oikaisuvaatimuksen on saavuttava Helsingin kaupungin kirjaamoon määräajan viimeisenä päivänä ennen kirjaamon aukioloajan päättymistä.

Mikäli päätös on annettu tiedoksi postitse, asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, seitsemän päivän kuluttua kirjeen lähettämisestä. Kunnan jäsenen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon seitsemän päivän kuluttua siitä, kun pöytäkirja on nähtävänä yleisessä tietoverkossa.



25.09.2018

Mikäli päätös on annettu tiedoksi sähköisenä viestinä, asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, kolmen päivän kuluttua viestin lähettämisestä.

Tiedoksisaantipäivää ei lueta oikaisuvaatimusaikaan. Jos oikaisuvaatimusajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joulukuun- tai juhannusaatto tai arkilauantai, saa oikaisuvaatimuksen tehdä ensimmäisenä arkipäivänä sen jälkeen.

### Oikaisuvaatimusviranomaisen

Viranomaisen, jolle oikaisuvaatimus tehdään, on Helsingin kaupungin sosiaali- ja terveyslautakunta.

Oikaisuvaatimusviranomaisen asiointiosoite on seuraava:

Sähköpostiosoite: helsinki.kirjaamo@hel.fi

Postiosoite: PL 10  
00099 HELSINGIN KAUPUNKI

Faksinumero: (09) 655 783

Käyntiosoite: Pohjoisesplanadi 11-13

Puhelinnumero: (09) 310 13700 (Yleishallinto)

Kirjaamon aukioloaika on maanantaista perjantaihin klo 08.15–16.00.

### Oikaisuvaatimuksen muoto ja sisältö

Oikaisuvaatimus on tehtävä kirjallisena. Myös sähköinen asiakirja täyttää vaatimuksen kirjallisesta muodosta.

Oikaisuvaatimuksessa on ilmoitettava

- päätös, johon oikaisuvaatimus kohdistuu
- miten päätöstä halutaan oikaistavaksi
- millä perusteella päätöstä halutaan oikaistavaksi
- oikaisuvaatimuksen tekijä
- millä perusteella oikaisuvaatimuksen tekijä on oikeutettu tekemään vaatimuksen
- oikaisuvaatimuksen tekijän yhteystiedot

### Pöytäkirja

Päätöstä koskevia pöytäkirjan otteita ja liitteitä lähetetään pyynnöstä. Asiakirjoja voi tilata Helsingin kaupungin kirjaamosta.



25.09.2018

## VALITUSOSOITUS

### Pöytäkirjan 244 §.

Tähän päätökseen haetaan muutosta kunnallisvalituksella.

#### Valitusoikeus

Päätökseen saa hakea muutosta kunnallisvalituksella vain se, joka on tehnyt alkuperäistä päätöstä koskevan oikaisuvaatimuksen.

Mikäli alkuperäinen päätös on oikaisuvaatimuksen johdosta muuttunut, saa tähän päätökseen hakea muutosta kunnallisvalituksella myös

- se, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa (asianosainen)
- kunnan jäsen.

#### Valitusaika

Kunnallisvalitus on tehtävä 30 päivän kuluessa päätöksen tiedoksi-saannista.

Valitus on toimitettava valitusviranomaiselle viimeistään valitusajan viimeisenä päivänä ennen valitusviranomaisen aukioloajan päättymistä.

Mikäli päätös on annettu tiedoksi postitse, asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, seitsemän päivän kuluttua kirjeen lähettämisestä. Kunnan jäsenen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon seitsemän päivän kuluttua siitä, kun pöytäkirja on nähtävänä yleisessä tietoverkossa.

Mikäli päätös on annettu tiedoksi sähköisenä viestinä, asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, kolmen päivän kuluttua viestin lähettämisestä.

Tiedoksisaantipäivää ei lueta valitusaikaan. Jos valitusajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, jouluihminen tai juhannusaatto tai arkilauantai, saa valituksen tehdä ensimmäisenä arkipäivänä sen jälkeen.

#### Valitusperusteet

Kunnallisvalituksen saa tehdä sillä perusteella, että

- päätös on syntynyt virheellisessä järjestyksessä
- päätöksen tehnyt viranomaisella on ylittänyt toimivaltansa
- päätös on muuten lainvastainen.





25.09.2018

### Valitusviranomainen

Kunnallisvalitus tehdään Helsingin hallinto-oikeudelle.

Hallinto-oikeuden asiointiosoite on seuraava:

Sähköpostiosoite: helsinki.hao@oikeus.fi

Postiosoite: Radanrakentajantie 5  
00520 HELSINKI

Faksinumero: 029 56 42079

Käyntiosoite: Radanrakentajantie 5

Puhelinnumero: 029 56 42000

### Valituksen muoto ja sisältö

Valitus on tehtävä kirjallisesti. Myös sähköinen asiakirja täyttää vaatimuksen kirjallisesta muodosta.

Valituksessa, joka on osoitettava valitusviranomaiselle, on ilmoitettava

- päätös, johon haetaan muutosta
- miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia siihen vaaditaan tehtäväksi
- perusteet, joilla muutosta vaaditaan.

Valituksessa on ilmoitettava valittajan nimi ja kotikunta. Jos valittajan puhevaltaa käyttää hänen laillinen edustajansa tai asiamiehensä tai jos valituksen laatijana on joku muu henkilö, valituksessa on ilmoitettava myös tämän nimi ja kotikunta.

Valituksessa on lisäksi ilmoitettava postiosoite ja puhelinnumero, joihin asiaa koskevat ilmoitukset valittajalle voidaan toimittaa.

Valittajan, laillisen edustajan tai asiamiehen on allekirjoitettava valitus. Sähköistä asiakirjaa ei kuitenkaan tarvitse täydentää allekirjoituksella, jos asiakirjassa on tiedot lähettäjistä eikä asiakirjan alkuperäisyyttä tai eheyttä ole syytä epäillä.

Valitukseen on liitettävä

- päätös, johon haetaan muutosta valittamalla, alkuperäisenä tai jäljennöksenä
- todistus siitä, minä päivänä päätös on annettu tiedoksi, tai muu selvitys valitusajan alkamisen ajankohdasta



25.09.2018

- 
- asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle.

### Oikeudenkäyntimaksu

Hallinto-oikeus perii muutoksenhakuasian käsittelystä 250 euron oikeudenkäyntimaksun. Mikäli hallinto-oikeus muuttaa valituksenalaista päätöstä muutoksenhakijan eduksi, oikeudenkäyntimaksua ei peritä.

### Pöytäkirja

Päätöstä koskevia pöytäkirjan otteita ja liitteitä lähetetään pyynnöstä. Asiakirjoja voi tilata Helsingin kaupungin kirjaamosta.

Sähköpostiosoite: [helsinki.kirjaamo@hel.fi](mailto:helsinki.kirjaamo@hel.fi)

Postiosoite: PL 10  
00099 HELSINGIN KAUPUNKI

Faksinumero: (09) 655 783

Käyntiosoite: Pohjoisesplanadi 11-13

Puhelinnumero: (09) 310 13700 (Yleishallinto)

Kirjaamon aukioloaika on maanantaista perjantaihin klo 08.15–16.00.



25.09.2018

---

## Sosiaali- ja terveyslautakunta

Sanna Vesikansa  
puheenjohtaja

Soili Korhonen  
pöytäkirjanpitäjä

Pöytäkirja tarkastettu

Tapio Bergholm

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu.

Pöytäkirja on pidetty nähtävänä yleisessä tietoverkossa osoitteessa  
[www.hel.fi](http://www.hel.fi) 03.10.2018.